TARYBOS SKYRIUS

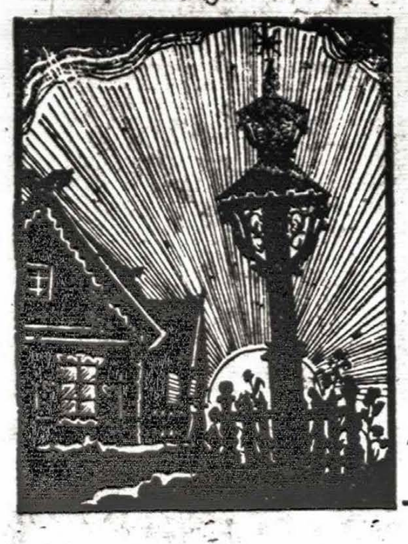

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6313

Nr. 47 (671) TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — lapkričio (November) mėn. 22 d. Kaina 10¢

Kultūriniai vaidai

Vaidų mums niekad netrūko. Buvo jų apsčiai laisvojoj Lietuvoj, buvo jų okupacijų laikotarpiais, buvo tremtinių stovyklose, yra jų daugiau nei pakankamai ir dabar. Bet tie vaidai ikišiol buvo daugiausia politiniai, visuomeniniai. Juos girdėdavome susirinkimuose, suvažiavimuose, laikraščiuose. Vieni jų ribojosi siauru ratu, kiti nuskambėdavo visur. Manydavom, kad tai nepakankamai kultūringų partinių politikų ginčai, kuriems nereikia teikti daug reikšmės. Atrodė, kad tai tuščias dalykas, ir nuo politikos reikia nusisukti, telkti dėmesį kultūrinei kūrybai. Kultūrinė veikla atrodė tarytum uostas, kur žmogus gali ramiai atsidėti pozityviam darbui ir nesimaišyti nesibaigiančiuose partiniuose ginčuose. Deja, ir kultūrinės veiklos uostas pasirodė nesaugus. Vaidai įsibrovė ir ton ramion užuovėjon, kurioje kultūrininkas galėjo dirbti nepriklausomai nuo kasdieninių ginčų. Tai ryšku buvo jau vadinamo kultūrinio nuosmūkio manifesto proga. Tada siūbtelėjo aitri vaidų banga. Buvo sukilę daugelio temperamentai. Net ir tie, kuriems deretų ramus dalykų svarstymas, pakėlė galvas ir paaštrintais žodžiais taškėsi į visas puses. Dar ryškiau siūbtelėjo vaidų banga besirengiant II kultūros kongresui Čikagoje. Kaikurie įsisiūbavę temperamentai toli peržengė betkokį saiką. Ir tai kultūros vardan. Ikišiol tokiu tonu kalbėdavo politikai. Suo tuo esame lyg ir apsipratę, bet kai tokiu pat balsu surinka kultūrininkai, tenka nustebti ir klausti kodėl? Ar tai riksmas dėl skestančios mūsų kultūros? Ar tai pagalbos šauksmas? Deja, ne! Dėl nykstančios mūsų kultūros mažai kas ašaras lieja. Riksmas kyla dėl daug mažesnių dalykų, kurie gali būti žymiai sėkmingiau sutvarkyti nuoširdžiu ir tyliu rūpesčiu.

• • •

Vaidai nėra svetimi nė vienai tautai. Jų yra visur. Teigiama jų pusė yra ta, kad rodo žmonių susidomėjimą viena ar kita problema, vienokiu ar kitokiu gyvenimo būdu. Kol žmonės ginčijasi, reikalas išlieka aktualus. Kai tik įslenka monotoniška ramybė, viską vienodinti, tempianti ant vieno kurpalio, priartėja ir kapų ramybė. Bet tai galima pasakyti tiktai apie ginčą tam tikrose pusiausvyros ribose. Pvz. atkakli kova, lyg ir ginčas, vyksta sportinėse žaidynėse. Jose tenka kartais ir labai įtemptai pakovoti, tačiau iki tam tikros ribos. Kova yra naudinga, kol apvaldyta, kol nepereina į brutalumą bei pykčio išliejimą. Panaši apvaldyta pusiausvyra reikalinga ir kultūrinėj kovoj. Kiekvienas tos kovos dalyvis pats turi jausti saiką, riba, nes čia nėra teisėjų švilpukų. Vadinamasis "fair play" tėra įmanomas, jeigu kovos dalyviai jaučia leistinumo ribas, jeigu moka seikėti savo žodžius ir respektuoja priešininką. Deja, mūsuose to trūksta. Ginčas paprastai užsimezga dėl nedidelės reikšmės dalyko, greit įsisiūbuoja prišokus kitiem dalyviam ir netenka saiko. Mūsų kultūrininkams dėlto ir nesiseka diskusijos. Juose sukyla jausminis temperamentas, ir ramias diskusijas paverčia vaidais.

• • •

Tokia laikysena rodo, kad mūsų kultūriniams talentams trūksta vidinės kultūros. Jie yra sukūrę daug meno vertybių, parašę svarių raštų, davę poezijos, tačiau apleidę svarbų meną — savęs apvaldymą. Medžiagos, minties, formos apvaldymas yra didelis dalykas, tačiau nemažesnis ir dargi sunkesnis menas yra sukultūrinti save. **Šio meno kaip tik labai stingame. Tai matyti jau vien iš to, kad nesugebame respektuoti kito asmens. Savąjį asmenį respektuojame net perdaug, bet kitą — permažai. Kažkaip nemokame skirti asmens nuo jo darbų.** Juk darbai, kad ir turi asmens antspaudą, dar nėra pats asmuo. Juos galima kritikuoti, peikti ir visdėlto nepaniekinti asmens. Pvz. kan Tumas-Vaižgantas yra pasakęs dr. Jonui Šliūpui, antireliginių raštų autoriui: "Jonai, aš Tave bučiuoju, o Tavo raštus deginu". Tas mūsų nesugebėjimas daryti skirtumą tarp autoriaus raštų bei kūrinių ir paties autoriaus nubloškia mus į vaidų plotus, kur sulekia visas būrys su plunksnomis kaip vėzdais. Be to, čia prisideda ir tradicinis mūsų linkimas į vaidus — bylas dėl "linų markos". Jis buvo ryškus kaime, neišdilo ir mieste, nežiūrint uždėto kultūros sluogsnio. Vaižganto Rimai ir Nerimai tebevaikšto po šauniausias miestų gatves. Jie nepajėgia ar nesistengia padaryti kultūros vidine ūvasios vertybe. Ir kol jie nepakeis savo būdo galimybių ribose, vaidai neišnyks nei politinėje, nei kultūrinėje, nes visur reiškiasi tie patys lietuviai.

Pr. G.

VLIKo sesijos dalyviai Niujorke lapkričio 10-11 d. klauso pranešimų.

Laisvės ir priespaudos bazės

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

Kubos krizė, vienu metu sudariusi grėsmę pasaulio taikai, sovietams padarius netikėtą nuolaidą, pasirodė buvusi audra stiklinėje.

Drumzlėms pamažu nusėdus, verta dar kartą mesti žvilgsnį atgal ir pažiūrėti į viską iš laiko ir erdvės nuotolio. Reikia pasakyti, kad ir didžiausios įtampos metu švedų spauda Kubos padėties nedramatizavo. Visą laiką ela buvo ir palieka vyraujanti nuomonė, kad globalinio sunaikinimo grėsmė lygiai sulaiko abu pasaulio milžinus nuo tiesioginio susidūrimo.

Baimė ar naivumas?

Daugiau į akis krito kritiški balsai Amerikos adresu. Vyriausybė oficialiai protestavo prieš prez. Kennedy paskelbtą blokadą atviroje jūroje kaip veiksmą, kuris prieštarauja tarptautinei teisei. Tuo Švedija siekė apsidrausti nuo gresiančių neigiamų pasėkmių Baltijos jūros srityje. Be to, reikėjo išlaikyti nuoseklią liniją sutinkamai su tuo nusistatymu, kurį Švedija pareiškė prieš trejus metus, atmesdama sovietų užmačias paversti Baltiją "taikos uostu".

Jeigu naujojo užs. r. ministerio T. Nilssono pastangos pabrėžti krašto neutralumą atsispindėjo oficialioje laikysenoje, tai spaudoje netrūko balsų, kurie gana kritiškai vertino Amerikos politiką. Įdomu pažymėti, jog visiškai nepolitinis įtakingo kooperatyvų sąjūdžio žurnalas "Vi" tiesiog pareiškė, esą bazių įrengimas Kuboje nesudaręs jokios karinės grėsmės JAV-bėms. Įsikišti, girdi, buvęs tik tas vienas pagrindas: baimė, kad respublikonai nelaimėtų rinkimų Amerikoj. Kitu pažodžiui rašė: "JAV-bių viešpatavimui P. Amerikoj graso ne raketos, bet socialinė revoliucija".

Įtakingas Stockholmo liberalų dienr. "Dagens Nyheter" kooperatininkų žurnalui pataręs prieš amerikiečiškąsias priemones paskelbė dalykinę informaciją. Tačiau tos pačios liberalinės krypties dienr. "Expressen" prez. Kennedy paskelbtą Kubos blokadą pasmerkė. Girdi, tuo būdu JAV-bių galybės interesai ir saugumas buvo augščiau pastatyti už deklaruotus principus dėl kraštų laisvės ir nepriklausomybės.

Eiliniai išmintingesni

Galima prileisti, jog Amerikos kritika didele dalimi kilo iš to, kad pastaruoju metu buvo apsiprasta su JAV politikos pasyvumu ir mažai laukta iš jos kokio nors energingumo. Tas pats laikraštis, rusams nusileidus ryžtingam Amerikos reikalavimui Kuboje, visiškai užmiršo savo prieš keletą dienų padarytus priekaištus ir visą kaltę suvertė sovietų "provokacijoms".

Eiliniam švedui būdingą nuomonę šiuo klausimu, galima sakyti, pareiškė vadovaujančios krašto partijos socialdemokr. sluogsniams artimas provincijos laikraštis "Oerebro-Kuriren": kaip bebūtų vertinama JAV politika Kubos atžvilgiu praeityje, Amerika negalėjo nesiimti priemonių prieš puolimo bazių įrengimą Kuboje.

Liberalų sluogsniams artimas Upsalos dienraštis labai aiškiai pasisakė prieš Vakaruose nukalta, o vėliau ir Chruščiovo perimtą argumentą lyginti sovietų bazes Kuboje su amerikiečių bazėmis Sov. Sąjungos pasienyje. Laikraštis pažymėjo, jog Amerikos bazės atsirado pokaryje, siekiant sustabdyti tolesnę komunizmo veržlą, o jų tikslas — ginti laisvę nuo priespaudos. Tuo tarpu rusų branduolinio ginklo bazės Kuboje siekė suparalyžuoti kaip tik tą galybę, kuri sudaro laisvosioms valstybėms garantiją prieš sovietinę ekspansijos politiką.

Kodėl nusileido Kremlius?

Minėtas "Dagens Nyheter' mano, jog Kubos krizės raida bus kiek apsunkinusi JAV santykius su sąjungininkais ir sukėlusi kritikos eilėje neutralių kraštų. Tačiau labiausiai į akis krito dalykas — parodytas Kremliaus atsargumas. Tatai patvirtina laikrščio spėjimą, kad Maskvai buvo svarbu išvengti visko, kas būtų davę pagrindą JAV invazijai ir tuo pačiu privedę prie sovietams verčiamo Castro režimo galo. Be to, sovietams rūpėjęs ir propagandinis reikalas pasirodyti pasaulio taikos gelbėtojais.

Kitas liberalų laikraštis "Joenkoepings-Posten" savo ruožtu atkreipė dėmesį į tai, kaip krizės metu Amerikos politika stengėsi neaštrinti padėties. Tą faktą laikraštis aiškina tuo, kad amerikiečių vadovai esą tvirtai įsitikinę, jog Maskva jokiu būdu nesiekianti atviro konflikto, nes sovietų vidaus sąlygos to neleidžiančios. Esą, vienas dalykas ginklais žvanginti šaltajame kare, o visai kitas — apvaldyti susidariusią padėtį, kai diplomatija ir propaganda neturi ką pasakyti.

Kas toliau?

Staigią Kubos krizės atomazgą visi priėmė su tikru palengvėjimo jausmu. O kas toliau? "Dagens Nyheter" mano, kad nelauktas Chruščiovo atsitraukimas ilgesnėj perspektyvoj atvėrė galimybę naujoms JAV ir sovietų deryboms.

Ryšium su tuo laikraštis pastebi, jog prie dabartinės "atkirčio strategijos" ir karo technikos Atlanto s-gos bazės aplink sovietus nebetekusios reikšmės. Jau dabar amerikiečių "Thor" tipo raketos Anglijoj išmontuojamos. Žymiai veiksmingesni gynybos ginklai — tolimųjų nuotolių raketos ir "Polaris" tipo povandeniai laivai. Atlanto s-gos bazių reikšmė šiuo metu esanti psichologinio pobūdžio: tai regimas JAV valios ženklas ginti savo sąjungininku sritis. Ir jo atsisakyti amerikiečiai galėsią nebent tada, kai iškils rimta galimybė pasiekti visuotinį kontroliuojamą nusiginklavimą.

KULTŪROS KONGRESO PROGRAMA

"TŽ" 45 nr. esame paskelbę pagrindinius kongreso programos dalykus. Dar kartą juos pakartojame nebūdami tikri, ar ir vėl nėra padaryta pakeitimų. Rengėjų k-to informacija į pabaigą gerokai sušlubavo, ir nebuvo įmanoma tiksliau informuoti skaitytojus.

TREČIADIENĮ, LAPKRIČIO 21 D.: dailės, architektūros ir spaudos parodos atidarymas Čiurlionio galerijoj 7 val. vak.

KETVIRTADIENĮ, LAPKRIČIO 22 D.: ATIDARYMAS Jaunimo Centre 10 v. r. Dr. J. Griniaus paskaita — "Mūsų kultūrinės veiklos gairės ateičiai" 11.30 v. r.; dr. J. Puzino pranešimas— "Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas" 12.15 val.

LITERATŪROS VAKARAS IR BANKETAS — 7 v.v.

PENKTADIENĮ, LAPKRIČIO 23 D.: sekcijų posėdžiai 7 v.v. Jaunimo Centre.

SPAUDOS SEKCIJOJ paskaitos: J. Kardelio — "Mūsų išeivijos periodinės spaudos pokario nueitas kelias"; L. Simučio — "Mūsų periodinės spaudos ir laikraštininkų ateities uždaviniai"; St. Piežos — "Lietuvos reikalų ir mūsų kultūrinių temų kėlimas pasaulio spaudoje". Koreferentai: J. Čiuberkis, J. Miklovas ir V. Zalatorius.

ARCHITEKTŪROS SEKCIJOJ paskaitos: inž. dr. J. Gimbuto — "Lietuviškos konstrukcijos savitumai kaip atrama moderniajai tautinei architektūrai"; kun. dr. K. Matulaičio — "Lietuvių istorijos draugijos atlikti darbai ir ateities planai"; V. Liulevičiaus — "Š. Amerikos lietuvių kultūriniai laimėjimai".

LITERATŪROS SEKCIJOJ: rašytojų — J. Jankaus, ir J. Griniaus, B. Babrausko paskaitos.

SEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 24 D.: sekcijų posėdžiai 9.30 v. r.

Architektūros sekcijoj: diskusijos.

Fizinio lavinimo sekcijoj paskaitos: A. Tamulyno — "Kaip fizinį lavinimą vertina kitos tautos"; Z. Puzinausko — "Mūsų išeivijos sportinės veiklos pritaikymas prie naujų metodų".

Parapijų lietuviškumo sekcijoj paskaitos: J. Gylio — "Kaip žiūri į lietuvybės išlaikymą jos narys pasaulietis"; kun. Pr. Garšvos — "Tautinė parapija išeivijoje".

PO PIETŲ PERTRAUKOS — 2 val. p.p.:

Lituanistinių mokslų sekcijoj paskaitos: Pr. Skardžiaus — "Apie Dievą ir Perkūną"; J. Balio — "Dainų tyrinėjimo klausimai"; St. Barzduko — "Mūsų kasdieninės kalbos aktualijos".

Lituanistinio švietimo sekcijoj paskaitos: A. Rinkūno — "Lituanistinis švietimas Kanadoj"; J. Ignatonio — "Lituanistinio švietimo uždaviniai ir jų vykdymas"; D. Petrutytės — "Apie priešmokyklinį auklėjimą".

Istorijos sekcijoj paskaitos: J. Jakšto —"Š. Amerikos lietuvių istoriografija ir jos ateities uždaviniai"; Pr. Pauliukonio — "Š. Amerikos lietuvių istorija kaip tautinio auklėjimo priemonė".

Muzikos sekcijoj — J. Kreivėno paskaita: "Kas pasiekta mūsų kompozitorių per paskutinius 10 metų".

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 25 D.: katalikų pamaldos 8 v. r. šv. Kryžiaus šventovėje; evangelikų — 10 v. r. Tėviškės bažnyčioje.

UŽDAROMASIS POSĖDIS 10 v. r. Simfoninis koncertas 3.30 v. p.p. Maria Highschool salėje.

Savaitės įvykiai

INDIJOJ DIDELIS NUSIVYLIMAS KOMUNISTAIS. Rusija yra įdėjusi apie $800 mil. Indijon ir dabar, iškilus karui, atsidūrė keblioj padėty: nei padėti savo "broliams kiniečiams", nei nutraukti pažadus Indijai. Jau seniau kiniečiai privačiai yra protestavę dėl Rusijos parduodamų ginklų Indijai. Matyt, kad tas karas buvo planuotas ir anksti [illegible] dabar A. Sija neslepiasi savo pažado ir neduos ginklų Indijai, premjeras Nehru bus visiškai pagydytas nuo komunizmo. Kaip paprastai, kiekvienas pagijimas brangiai kainuoja!

Kiniečiai užėmė Walong, puldami su 20.000 karių ir artilerija. Ligšiol kiniečiai yra paėmę nelaisvėn 927 indiečius, tarp jų vieną generolą, 16 kitų karininkų. Indiečiai jau kovoja su iš Amerikos atvežtais ginklais.

Kinijos spauda puola ir kaltina Rusiją už išdavimą marksistinės revoliucijos idealų ir principų einant į derybas su JAV dėl Kubos ir priimant JAV pasiūlymus. Nesutarimai tarp Rusijos ir Kinijos vis didėja.

Sov. Sąjungos diktatorius pažadėjo JAV prezidentui atsiimti iš Kubos sprausminius bombonešius, bet tik su tam tikrom sąlygom, kurios dabar JAV žinovų svarstomos. Aplamai, Kubos reikalas, buvęs labai aiškus pradžioje, užsitęsė, komplikuojasi ir neaišku kada pasibaigs. Rusai yra patyrę specialistai reikalą užvilkinti, painioti ir . . . nepadaryti, jei tik jiems tas nepatinka.

Kubos diktatorius Castro per JT gen. sekret. atsiuntė perspėjimą, kad visi Amerikos lėktuvai pasirodę virš Kubos teritorijos bus šaudomi.

Britanijos karo laivyno viršūnėse vis sugaunami Rusijos šnipai. Bolševikų šnipai, atrodo, Britanijoj yra įleidę gilias šaknis. Yra jų Rusijos, visose satelitų ambasadose, konsulatuose, prekybos misijose. Jie verbuojami daugiausia iš rusų emigrantinių sluogsnių. Dabar sugautasis šnipas Vassal, nuteistas kalėti 18 mt., tai admiraliteto pareigūnas turėjęs "artimus santykius' su min. Galbraith, kuris iš ministerių yra atstatytas, bet pasilieka britų parlamento narių. Min. pirm. Macmillan pareiškė parlamente, kad vyriausybė yra pasiryžusi labai smarkiai kovoti su sovietiniu šnipų tinklu.

JAV Mississippi gubernatorius teis. ministerijos yra traukiamas teismo atsakomybėn dėl negro studento Meredith įvykių.

Sov. Sąjungos kompartijos centro komiteto posėdis vyksta Maskvoje. Darbu tvarkoj — ūkio reikalai, kurie bus susieti ir su užs. reikalais. Nors Rusija yra paskelbusi, kad ji konkuruos su JAV ūkio srity, pasivys ja ir pralenks, bet karo reikalu taip pat neišsižadės, kaip ta ryškiai rodo komunistų mėginimas Kuboje įkurti atominių ginklų bazę.

Jemeno revoliucinė vyriausybė, nuvertusi savo karalių, atviras agituoja nuversti ir Saudi Arabijos karalių Saudą ir sudaryti bendrą respubliką. Spėjama, kad tai kursto Egipto Naseris, pasiuntęs ginklų Jemeno sukilėliams.

R. Vokietijos darbininkija arti sukilimo. Ypač Berlyne ir Saksonijos Leunoj. Jau yra buvę vietinių streikų. Negauna pakankamai prekių ir maisto. R. Vokietija stengiasi gauti kreditų V. Vokietijoj. Chruščiovui prie esamų bėdų Kinijoj, Albanijoj, Bulgarijoj prisideda ir R. Vokietijos nedatekliai.

Sugrįžusiam iš JAV Vokietijos kancleriui Adenaueriui teko susidurti su sunkia problema: koalicijos sąjungininkai neprikl. demokratai pareikalavo atstatyti iš vyriausybės krašto aps. min. F. J. Strauss. Atstačius jį, išeina iš koalicijos Bavarijos kr. demokratai.

Niujorke sugauti trys kubiečiai su ginklais ir kitais sprogdinamaisiais įrankiais. Du jų priklauso JT Kubos delegacijai.

Raud. Kinijos ginčas su Rusija eina aštryn. Kinijos komunistų partija savo įtaką plečia ir į kitų kraštų komunistines partijas. Šiame ginče už pirmenybę Kinijos pozicija palaiko japonų, Šį Korėjos, Indonezijos, Š. Vietnamo kompartijos. Dabartinis Kremlius mano, kad komunistų pergalė gali ateiti ir taikios koegzistencijos būdu. Kiniečiai gi įrodinėja, kad tik revoliucinės jėgos gali laimėti.

Raud. Kinija ir Kanados kviečiai. Danijos ambasadorius, dabar išvažiavęs iš Kinijos ir atsidūręs Graikijoj, pareiškė: "Kanada mano, kad ji daro labai gerą darbą, o eiliniai žmonės tu kviečių nemato. Juos gauna kariuomenė ir partijos žmonės. Pekinge, Kinijos sostinėj, šiuo metu yra tik Skandinavijos valstybių ir Šveicarijos ambasados, neskaitant raudonųjų. "Kiekvienas mūsų žingsnis visų yra sekamas: išvažiuoti iš Pekingo negalima. Mes buvome

(Nukelta į 4 psl.)

VLIKo sesijos darbai

LIETUVOS LAISVINIMO RŪPESČIAI

Lapkričio 10-11 d. įvykusioj VLIKo sesijoj Niujorke dalyvavo visų narių — grupių atstovai — po 3 nuo kiekvienos grupės ir dar po 3 antrininkus. Iš Kanados dalyvavo tik V. Vaidotas. Sesija susilaukė daugybė sveikinimų iš diplomatinės tarnybos ir visuomeninių organizacijų. Sveikino diplomatai: Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, kons. P. Budrys, S. Girdvainis, P. J. Baltrušaitis, kons. dr. J. Žmuidzinas, kons. P. Daužvardis, kons. S. Sirutis, kons. A. Polišaitis; organizacijų vardu: PLB pirm. dr. J. Sungaila, ALB tarybos pirm. St. Barzdukas, ALB pirm. J. Jasaitis, NL T-SLA pirm. P. Dargis, skautų s-gos A. V. Dundzila, Neolithuania korp. — V. Mažeika, ALT — E. A. Bartkus, teisininku — J. Brazinskas, prof. S. Kairys, P. Valiukas, katal. moterų — M. Galdikienė, liet. moterų klubo — V. Leskaitienė ir kt. Iš visų sveikinimų aiškėjo VLIKo darbų įvertinimas, darnus darbas ir dar glaudesnis konsolidacijos pageidavimas.

Vadovų pranešimai

VLIKo pirm. dr. A. Trimakas apžvelgė tarpt. padėtį ir pabrėžė naujos kovingesnės dvasios Vakarų fronte ženklus. Vykd. tarybos atstovai J. Glemža ir P. Karvelis nušvietė pavergt. Lietuvos ir Europos gyvenimą. Jungtinė Europa, ypač glaudinantis Vokietijai ir Prancūzijai, su Atlanto s-ga priešakyje, esanti labai galinga pajėga, visai nesunkiai galinti atmušti betkuriuos sovietų puolimus. Prel. J. Balkūnas, Tautos Fondo pirm., apvažinėjęs Europą ir aplankęs visas VLIKo išlaikomas įstaigas: vykdomąją tarybą, Vilniaus radijo stoties transliacijų priėmimo stotį, Madrido, Vatikano ir Romos radijo stotis, iš kurių kasdieną kalbama į pavergtąją Lietuvą, rado veiklą gerai organizuotą ir labai svarbų laisvinimo darbą atliekančią. Tik permenkai esą apmokami ištisas dienas dirbą darbininkai. Jis gerai patyręs, kad Europos spauda plačiai pasinaudojanti ELTOS biuleteniais, leidžiamais vokiečių ir italų kalbomis.

Dr. A. Trimakas dar priminė, kad VLIKas stengiasi įjungti politines grupes į VLIKo sąstatą. Pritarimo esą randama, bet dar ne visos kliūtys nugalėtos. (Spaudoje skelbiama, kad LAS — Lietuvos Atgimimo Sąjūdis išstojęs iš LNT. Manoma, kad sąjūdis yra linkęs grįžti į VLIKą).

Antrasis sesijos posėdis buvo skirtas laisvinimo kovos ofenzyvos išryškinimui. Pirmuoju pranešėju buvo neseniai iš navergtosios Lietuvos pabėgęs inž. J. Miklovas. Jis kalbėjo apie jaunimo įjungimą į laisvinimo darbą. Jis randa daug patrijotizmo ir laisvajame pasauly gyvenančiame jaunime. O šitoji pajėga duoda rimtų garantijų ateičiai.

V. Sidzikauskas padarė platesnę analizę tarptautinės politikos, o M. Brakas davė metmenis kovos ofenzyvai visuose frontuose.

Dėl VLIKo vadovybės pranešimų ir referatų buvo gyvas nuomonių pasikeitimas su rimtais ir konstruktyviais pasiūlymais. Visa tai atsispindės priimtose plačiose rezoliucijose, kurios buvo priimtos trečiame sesijos posėdyje.

A.

SUDARYTAS LAISVŲJŲ LATVIŲ CENTRAS

Ikišiol laisvojo pasaulio latvių veikla ir Latvijos laisvinimo pastangos nebuvo apjungtos, nors apjungimo idėja bei planas buvo paruoštas. Lapkričio 10-11 d. Vašingtone, ryšium su paaštrėjusia pasaulio politine būkle, buvo sušaukta konferencija, kurioje dalyvavo Australijos, Europos ir Š. Amerikos žemynų latvių federacijų atstovai — apie 40. Iš Kanados dalyvavo J. Niedra, latvių feder. pirm., ir grįžęs į Torontą papasakojo konferencijos rezultatus. Pasak jo, konferencija buvusi svarbus posūkis laisvojo pasaulio latvių gyvenime, nes pasiekta praktinė visų jėgų konsolidacija; sudarytas centrinis organas, apjungiąs visą latvių veiklą per atskirų kraštų federacijas — bendruomenes ir jų atstovus. Sudarytasis latvių centras apimąs ir politinę veiklą, kuriai vadovauti išrinktas prof. P. Lejinš. Politinės grupės tuo būdu buvusios įglaustos į centrinį organą — Latvian Free World Federation (suite 806 Edmond Bldg. 917 15th St., Washington 5, D.C.).

Laisvojo pasaulio latvių federacijos - bendruomenės centro valdybon išrinkti: pirm. prof. P. Lejinš iš JAV, vicepirm. V. Janums iš Vokietijos; nariai: J. Niedra iš Kanados, V. Dulmanis iš Australijos. Dar išrinkti keli asmenys specialiems reikalams. Konferencijoj dalyvavo ir Latvijos diplomatiniai atstovai.

Tuo pačiu laiku Vašingtone įvyko Bendrojo JAV Pabaltiečių Komiteto posėdis, kuriame iš lietuvių pusės dalyvavo L. Šimutis ir dr. P. Grigaitis. Nauju pirm. išrinktas vieneriems metams L. Šimutis. Abiejų konferencijų dalyviai aplankė eilę įtakingų JAV politikų ir įteikė memorandumus Pabaltijo reikalu. Buvo gautas pažadas priėmimui pas prez. J. Kennedy, bet kancl. Adenauerio vizitas sukliudė.

Ks.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Religiniame gyvenime

• **Tautinė tikėjimo diena** Meksikoje buvo plačiai paminėta. Vienas laikraštis rašė: "Meksika be Kristaus ir be Marijos nėra Meksika. Mūsų krašte religiniai ir tautiniai jausmai neatskiriami". Netolima Meksikos praeitis — nuo 1917 iki 1938 m. — buvo pasibaisėtina. Bažnyčia iškentėjo vieną žiauriausių persekiojimo laikotarpių.

• **Septynios kalbos** vartojamos visuotinėje Bažnyčios santaryboje: italų, anglų, vokiečių, ispanų, portugalų, prancūzų ir lenkų. Kardinolai ir vyskupai vieną tų kalbų neabejotinai moka.

• **JAV vyskupų metinė konferencija**, kuri buvo įprasta šaukti Vašingtone, šiais metais įvyko Romoje. Į valdybą buvo išrinkti: pirm. Vašingtono arkiv. P. O'Boyle, vicepirm. Milwaukee arkiv. W. Cousins, sekr. Cincinnati arkiv. K. Alter, ižd. Detroito vysk. J. Dearden. Stebėtoju į Jungt. Tautas išrinktas vysk. J. Griffiths iš Niujorko.

• **Vienuolių skaičius auga.** Pagal vienuolynų vadovybės žinias, šiais metais vienuolių vyrų skaičius padidėjo 50.000. Pirmąją vietą užima saleziečiai su 503 naujais nariais, pasijonistai — 290, klaretiečiai—198, oblatai — 197, Afrikos misijonieriai — 130, kiti mažiau. Pirmaujančios vienuolijos: jėzuitai, turį 35.086 narius, pranciškonai — 26.876, saleziečiai — 21.048, kapucinai — 15.708, benediktinai — 11.500, domininkonai — 9.840.

• **Indijoj sirų jokubitų** grupės kunigas visą savo parapiją — 92 šeimas pervedė į Katalikų Bažnyčią. Klebono Geevarughese Chuttyavattath sūnus jau dijakonas.

• **Vargšų angelas** Brazilijoje yra vienuolė Dulce, organizuojanti labdarybę. Ji maitina, aprengia ir gydo tūkstančius vargšų. Jos žinioje šiandien yra 80.000 pagalbos reikalingų žmonių. Ji dirba nuo 4.30 val. ryto iki vidurnakčio. Seselė žurnalistų užklausta pareiškė: "Kiekvienas siunčiamas pas mane. Ligoniai iš gatvių, pamestinukai, nusikaltėliai. Nei vieno neatstumiu". Šiais metais ta vienuolė atidarė ūkio mokyklą paklydusiam jaunimui. Šimtą akrų žemės padovanojo valdžia. Amerikos katalikai jai padeda siųsdami maistą ir drabužius. Sesuo Dulce priklauso Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų kongregacijai.

• **Švedijoj, Stockholmo mieste,** konsekruotas pirmasis katalikų vyskupas amerikietis. Apeigose dalyvavo 9 vyskupai, 100 kunigų, 85 vienuolės iš viso pasaulio. Virš 2000 žmonių sekė apeigas miesto salėje. Svečių eilėse buvo: miesto burmistras, JAV ambasadorius, ponia Murray Watts iš Toronto, vyskupo sesuo, du liuteronų kunigai, rabinas ir kt. Pamokslą pasakė vysk. Fulton Sheen. Naujasis vyskupas Taylor yra vienuolis oblatas. Jo žinioje yra 28.000 katalikų Švedijoj. Viena vyskupija apima visą šalį.

• **Liuteronų bažnyčioje,** Švedijoj, buvo išventintos pastoriais trys moterys. Vatikano laikraštis pastebi: "Katalikų Bažnyčioje moterys negali ir negalės gauti šventimų. Pagal Kristaus duotą tvarką, moterys negali būti kunigais".

Vatikano santarybos reformos

Spalio 11 d. prasidėjusi santaryba Romoje I-ją sesiją baigs gruodžio 8 d. Antrąjai sesijai, kuri užtruks 7 savaites, santaryba susirinks gegužės 12 d. Pertraukos metu komisijos pasiliks Romoje tęsti visumos sesijos pavestų darbų.

Apie svarstomus reformos planus mažai teskelbiama spaudoj. Rašoma apie aplinkinius dalykus, bet esminiai — tik užsimenami. Pirmoji sesija svarsto daugiausia liturginius klausimus. Visa eilė vyskupų pasisakė už lotynų kalbos sumažinimą viešose apeigose — Mišiose, sakramentų teikime ir kt. Ypač remia šią mintį misijų kraštų vyskupai ir liturginio sąjūdžio šalininkai, norį padaryti liturgines apeigas prieinamas visiems. Už lotynų k. pasisakė Romos kūrijos kardinolai su Otaviani priešaky. Juos parėmė kard. Spellman iš Niujorko ir kard. Mcjančios rolės, E. Galvanauskas tuo klausimu dar nėra, tačiau galima jau pramatyti, kad dauguma linksta į reformos pusę. Pasak prof. H. Schmid, liturginių klausimų žinovo santaryboje, ateityje būsianti palikta teisė atskirų kraštų vyskupams nuspręsti vietinės kalbos vartojimą santarybos nustatytuose rėmuose.

Dar prieš santarybą popiežius leido naudoti hebraju k. Jeruzalėj lotynų apeigų Mišiose ir anglų kalbą — rytų apeigų Mišiose JAV teritorijoj. Tos pačios linkmės mostu reikia laikyti ir krikšto apeigų reformą, jau anksčiau paskelbtą oficialiame Vatikano leidinyje "Acta Apostolicae Sedis" 1962. V. 30. Leidžiama netik vietinė kalba, išskyrus esmines vietas, bet ir paliekama teisė vyskupams išleisti tas apeigų vietas, kurios vietos žmonėms atrodo nesuprantamos, juokingos. Visa eilė sakramentinių apeigų jau atliekama vietinėm kalbom, naudojantis anksčiau popiežiaus suteiktom privilegijom. Tik lietuvių kalba šia linkme dar nėra panaudota. Lenkijoj katalikai turi gana plačias kalbines privilegijas net Mišiose.

Santaryboje iškeltas sumanymas pakeisti paskutinio patepimo sakramento vardą "ligonių sakramentu" ar "patepimu", nes faktiškai jis ir tėra ligonių, o ne mirštančiųjų sakramentas.

Aplamai, bendra santarybos linkmė — padaryti liturgiją galimai paprastesnę, prieinamą visiem, suprastinti viduramžių pamėgtą perdidelį iškilmingumą, lengvinti pasauliečių dalyvavimą.

Popiežius Jonas XXIII savo iniciatyva paskelbė dekretą, kuriuo įrašomas šv. Juozapo vardas į pastoviąja Mišių dalį — kanoną šalia šv. Marijos vardo.

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA

Ministeris keturiose vyriausybėse

Jis vadovavo Lietuvos politikai

(Tęsinys iš praeito numerio)

DR. M. ANYSAS

Premjero vaidmuo Klaipėdos atgavimę

Tuo pačiu metu ėjo diplomatinė kova ir dėl Klaipėdos krašto. Versalio sutartimi Klaipėdos kraštas 1919 m. buvo atskirtas nuo Vokietijos; nuo 1920 m. sausio 10 d. buvo okupuotas prancūzų kariuomenės ir laikomas sąjungininkų dispozicijoje. Krašto likimo klausimas nesisprendė. Iš vienos pusės buvo aiškus sąjungininkų nusistatymas krašto neatiduoti be tam tikrų tarptautinių garantijų, o iš kitos — buvo delsiama su jo atidavimu Lietuvai, sakoma, laukiant Vilniaus klausimo išsprendimo.

Buvo girdėti gandų, kad sąjungininkai nori atiduoti kraštą Lenkijai ir tuo priversti Lietuvą nusileisti Lenkijai. Ir Klaipėdos krašto okupacinė valdžia rodė mažai simpatijų Lietuvai. Šios politikos eksponentas tuomet buvo prancūzų civilinis komisaras Petisne.

Sakoma, kad E. Galvanauskas buvęs tas asmuo, kuris sugalvojęs greitą Klaipėdos klausimo išsprendimą. Pagal kitą versiją, šis sumanymas kilęs iš Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto su a.a. Martynu Jankumi priekyje. Bet yra faktas, kad E. Galvanauskas tuomet paskyrė kapitoną Joną Palubinską, dabartinį Lietuvos gen. konsulą Joną Budrį Niujorke, šiam uždaviniui vykdyti.

1923 m. sausio 12 ir sekančiomis dienomis, kai sukilėliai žygiavo Klaipėdos link ir kai sąjungininkų atstovai - diplomatai protestams įteikti jieškojo min. pirmininko ir užs. r. ministerio, šis buvo išvykęs iš Kauno ir visą laiką nebuvo surandamas. Po sėkmingo Klaipėdos paėmimo jis vėl pasirodė Kaune. Buvo užsilikusi fotografija, padaryta keletą dienų po šių įvykių Klaipėdos stotyje ir rodanti iš vagono išlipantį premjerą E. Galvanauską su Viktoru Gailiu ir kitais.

Kaikuriuose diplomatiniuose ir politiniuose sluogsniuose buvo aiškinama, kad Klaipėdos krašto sukilimas ir faktinis prijungimas prie Lietuvos buvęs glaudžiai susietas su Vilniaus klausimu, nes už nepilno mėnesio po to buvo padalinta neutralinė zona Vilniaus krašte ir du mėnesiu vėliau visas Vilniaus kraštas pripažintas Lenkijai. Lietuva gavo Klaipėdą, o Vilnių — lenkai.

Vidaus politikos vairuotojas

E. Galvanausko vadovybėje buvo padėti nepriklausomos Lietuvos valstybinio gyvenimo pamatai: pravesti steigiamojo ir vėlesnių seimų rinkimai, 1922 m. rugpjūčio 1 d. priimta Lietuvos konstitucija, įkurtas Lietuvos Bankas, įvesta savoji lito valiuta, įsteigtas universitetas ir įgyvendinta žemės reforma. Kaikuriuose dalykuose sukaktuvininkas panaudojo savo paties specialybines žinias pvz. Lietuvos Banką steigiant: pats paruošė statutą pagal Belgijos Banko pavyzdį.

Kai po 1924 m. krikščionys demokratai nustojo seime vadovaujančios rolės, E. Galvanauskas, pasitraukė iš vyriausybės. Sakoma, ypač po to, kai nebuvo pritarta jo pasiūlymui paimti didesnę paskolą iš Anglijos, kad Lietuva po pergyvento pasaulinio karo ir įvykdytos žemės reformos galėtų greičiau atkusti. Tai buvo didelis trumparegiškumas iš jo oponentų pusės, nes visi matėme, kaip ilgai po to skurdo Lietuvos žemės ūkis, ypač naujakuriai. O gal ir pačiam sukaktuvininkui trūko pakankamai lankstumo prisitaikinti prie kitų nuomonės?

Londono pasiuntinybėje ir Klaipėdos uoste

Pasitraukęs iš vyriausybės, jis 1924 m. rugpjūčio mėn. buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministeriu Londone, kur išbuvo pilnus trejus metus.

1926 m. pabaigoje įvyko sukilimas prieš dr. K. Griniaus vyriausybę, ir Lietuvos vadovybėn atėjo A. Smetona su A. Voldemaru kaip premjeru. E. Galvanauskas, visuomet buvęs demokratinės santvarkos šalininkas, sakoma, tuomet neigiamai išsireiškęs prieš tuometinį premjerą Voldemarą. Ryšium su tuo jis 1927 m. rugpjūčio mėn. buvo atšauktas iš Londono. Kadangi Voldemaras nemėgo savo artumoje laikyti politinius oponentus, sukaktuvininkas buvo paskirtas Klaipėdos uosto valdybos pirmininku.

Jam, kaip inžinieriui, darbas uosto valdyboje nebuvo svetimas, ir jis labai greitai apsiprato. Prajėjus terminui, jo paskyrimas betgi nebuvo atnaujintas ir buvęs min. pirmininkas E. Galvanauskas tapo grynai privačiu asmeniu.

Jis negrįžo Kaunan, kaip buvo įprasta, bet apsigyveno Klaipėdoje ir čia liko ligi krašto atplėšimo nuo Lietuvos. Jis įsigijo vilą Herkus Montės gatvėje ir daug metų buvo matomas važinėjąs dviračiu mieste arba Klaipėdos miesto šiaurėje esančiame miškelyje. Tuomet jis nusiskuto jo ligi šiol nešiotą a la Balbo barzdelę ir jos daugiau nebeaugino.

Privatus Klaipėdos gyventojas

Klaipėdoje jis pradėjo dalyvauti vietiniuose versluose: "Ryto" bendrovėje, Klaipėdos bravoro, vienoje plytinėje ir eilėje kitų įmonių.

Lietuvos vyriausybei padedant, E. Galvanauskas suorganizavo miško sindikatą, kuris užsiėmė rusų miško pervežimu Klaipėdon, jo apdirbimu ir eksportu į užsienį. Miško sindikato akcinis kapitalas nebuvo didelis, bet jo steigėjas turėjo daugumą akcijų ir gero pelno. Miškas buvo reikalingas aprūpinti Klaipėdos lentpjūves darbu, o žmones uždarbiu. 1935-6 m., miško reikalus perorganizuojant, jis atidavė dalį savo akcijų miškų departamentui ir tuo nustojo savo lemiamos reikšmės miško sindikate.

Prekybos instituto steigėjas

1934 m. E. Galvanauskas įkūrė prekybos institutą Klaipėdoje, kuris už dviejų metų jau pilnai veikė. Nors instituto įkūrėjas pagal išmokslinimą buvo inžinierius gal ir finansininkas, per trumpą laiką dideliu darbu ir energija įsisavino prekybinius mokslus ir, be instituto valdymo, dar galėjo dėstyti. Kitų reikalingų specialistų jis pasikvietė iš užsienyje baigusių akademikų tarpo. Ir šio straipsnio autorius buvo pakviestas dėstyti tarptautinę privatinę teisę, o teismo patarėjas Martynas Brakas dėstė civilinę teisę.

Institutas buvo gerai pastatytas ir turėjo gerą pasisekimą. Studentų skaičius kasmet didėjo. Vėliau pasirodė, kad institutas paruošė netik teoretikus, bet ir praktiškus prekybininkus, nes kaikurie buvusieji studentai po paskutinio karo pabaigos įsijungė net į didelio masto prekybas. Instituto veiklą nutraukė Klaipėdos krašto prijungimas prie Vokietijos. Jis tuomet buvo perkeltas į Šiaulius ir ten jam buvo pastatytos patalpos. Bolševikinis okupantas prekybos institutą greitai likvidavo.

Vietinėje Klaipėdos politikoje

Suorganizavus gubernatoriaus Kurkausko laikais 1935-6 m. sumanytą statybos bendrovę, sukaktuvininkas įėjo į jos valdybą. Savo energija jis greitai įsigijo lemiamos reikšmės. Centro vyriausybėje buvo iškilęs sumanymas Klaipėdoj pagausinti lietuviškąjį elementą ir greičiau įgyti daugiau įtakos Klaipėdos miesto valdyme. Nenagrinėjant, kas buvo šios politikos iniciatorius, min. pirm. Juozas Tūbelis davė bendrovei stambių kreditų.

Bendrovė statė pigių namų koloniją Klaipėdos miesto pietuose, Smeltėje. Bet šie namai arba butai, su labai mažomis išimtimis, buvo duodami iš Lietuvos, ypač Žemaitijos, persikėlusiems darbininkams. Vietiniai, lietuviai ir vokiečiai jų labai mažai tegaudavo. Kilo aiškus nepasitenkinimas šia politika. Vietiniai vokiečiai ir Trečojo Reicho vadovybė pradėjo šaukti apie lietuvių "kolonizaciją" krašte ir pasikėsinimą sugriauti autonomiją.

Buvo sumanyta pastatyti Klaipėdoje didelę amatų mokyklą. Per premjerą Tūbelį buvo gauti stambūs kreditai. Nebojant atsargesnių politikų perspėjimų, Smeltėje pradėjo augti naujos amatų mokyklos pastatas, kuris iš tolo atrodė kaip viduramžio tvirtovė. Kilo triukšmas. Seimelis ir amatininkai šaukė, jog čia, aplinkiniu keliu, norima priauginti tiek amatininkų, kad jie greitu laiku galėtų sunaikinti šimtus metų egzistuojantį amatininkų cechą. Kaip visuomet, šiam šauksmui pritarė ir Trečiojo Reicho propagandos mašina.

Taip pat po nelaiminga žvaigžde stovėjo ir centro vyriausybės, net prieš gubernatoriaus Kubiliaus norą, 1937 m. rugsėjo 6 d. "Vyriausybės Žiniose" paskelbtas įstatymas, kuris numatė nusavinti apie 3.000 margų žemės Klaipėdos mieste ir apylinkėje planuojamam Klaipėdos uosto praplėtimui, senojo žvejų uosto perkėlimui Smeltėn, naujos prekių stoties statymui ir dar kaikuriems su uostu surištiems dalykams. Šis įstatymas rado didelį pasipriešinimą seimelyje ir krašto direktorijoje. Ryšium su tuo Trečiasis Reichas pareiškė oficialų protestą ir pradėjo didelę spaudos kampaniją prieš Lietuvą. Opozicinė propaganda puolė E. Galvanauską kaip šio įstatymo iniciatorių.

Esant tokiai politinei padėčiai, nebuvo galima galvoti apie šio įstatymo vykdymą. Trečiam Reichui nuolat spaudžiant, naujasis min. pirm. Mironas 1938 m. lapkričio 1 d. panaikino karo stovį.

(Nukelta į 7 pusl.)

Ar reikalingas vandens fluoridavimas?

San. chem. B. STUNDŽIA

Tai klausimas, sukėlęs daug ginčų, bet dažniausiai tarpe žmonių, neturinčių toje srityje kvalifikacijų.

Apžvelkime, kokia yra vandens sudėtis. Chemiškai gryno natūralaus vandens nėra. Kasdieniniams reikalams vartojamas vanduo turi savyje kalcio magnio, geležies natrio ir rečiau kitų metalų, druskų, karbonatų chloridų ir sulfatų pavidale. Be to, vandenyje yra ištirpusio deguonies ir anglies dioksido. Paprastai užterštame vandenyje deguonies kiekis yra mažas. Šalia randamų vandenyje didesniais kiekiais druskų, pasitaiko dažnai ir fluorido mažais kiekiais.

JAV buvo pastebėta, kad kaikuriose vietose žmonės turi labai gerus nesugadintus dantis, ypač vaikai. Pravedus tyrinėjimus pasirodė, kad tose vietose geriamas vanduo turėjo nemažai natūralaus fluorido. Ilgamečių tyrinėjimų išdavos parodė, kad į vandenį pridėjus atitinkamą kiekį fluorido, dantų gedimas pas vaikus sumažėja daugiau kaip per pusę, ypač jei fluoriduotas vanduo vartojamas dar prieš dantims prasikalant.

Iš kur nuomonių skirtumai?

Dažniausiai fluoridavimui vartojamas natrio fluoridas, kuris, kaip cheminis junginys yra nuodai. Iš to ir atsirado dvejos nuomonės. Vieni sako, kad fluoridavimas yra tas pats, kas chlorinavimas, nes chloras irgi yra nuodingos dujos. Skirtumas esąs tas, kad chloras sunaikina vandenyje esančias bakterijas, o fluoridas jokių bakterijų nenaikina tik sulaiko dantų gedimą. Kiti vėl lygina fluoridavimą su pieno pasterizavimu. Bet ir čia reikia daryti skirtumą, nes pasterizavimas sunaikina užkrečiamas bakterijas, o fluoridavimas nėra būtinas tinkamo vandens paruošimui ir dedamas į vandenį tik sulaikymui dantų ligos, kurios vandenyje nėra ir kuri nėra užkrečiama. Sulaikyti dantų gedimui yra priemonių ir be vandens fluoridavimo. Be to, kiti aiškina, kad fluoridas gali būti kenksmingas organizmui, jeigu vartojamas per visą žmogaus amžių.

Fluoriduotas vaikų maistas

Įstaigos, kurios rūpinasi viešąja sveikata, jieško kitų būdų, kaip patiekti fluoridą tiems, kurie yra linkę juos vartoti savo vaikų dantų gedimiui sustabdyti. Buvo pasiūlymų fluoridų pridėti į vaikų vartojama pieną, šokoladą, ledus, saldainius. Kaikurios firmos pagamino jau dantų pastą su alavo fluoridu. Be to, dantistai pataria:

1. Sumažinti angliavandenių vartojimą maiste, ypač cukraus, netaip dažnai valgyti tarpe pusryčių, pietų ir vakarienės. 2. Po kiekvieno valgio su šepetuku valyti dantis arba bent išskalauti burną. Paprastai dantis gadina rūgštys, kurios susidaro burnoje iš mažų kiekių maisto ir cukraus vykstant fermentacijai — rūgimui. Jau po kelių minučių, kai tik cukrinės medžiagos patenka į burną, prasideda rūgščių gamyba ir trunka virš valandos. Tą gamybą atlieka bakterijos, esančios burnoje. Kiekvieną kartą, kai valgome, ant mūsų dantų pasilieka iš rukraus skiedinio sluogsnis, kuri reikia dantų šepetuku pašalinti.

Tiesa, reikia nepamiršti, kad fluoridas patenka į burną mažais kiekiais ir su maistu. Jeigu vartojama perdaug fluorido, dantys irgi pasidaro skylėti.

Fluorido veiksmingumas suaugusiems

Nėra įrodyta, kad fluoridas būtų veiksmingas tada, kai dantys jau būna rūgščių apgadinti. Taip pat sunku pasakyti, ar fluoridas turi įtakos suaugusių dantims. Vartojant vaikystėje fluoridą, dantys lieka atsparesni, bet nereikia laukti, kad suaugusiems pradėjus vartoti fluoridą, dantys pasitaisys. Veiksmingiausias fluoridas tada, kai nėščios motinos geria fluoriduotą vandenį ir pirmaisiais vaikystės metais, maždaug iki 15. To amžiaus vaikai sudaro maždaug 15% visų gyventojų.

Fluoridavimo priešininkai sako, kad fluoridas gali būti kenksmingas alergiškiems asmenims, kuriems parausta ir sutinsta dantų smegenys. Taip pat jie tvirtina, kad tiems, kurie peržengė 50 metų ir kuo nors negaluoja, fluoridas tą negalavimą dar pasunkina, įsimaišydamas į normalius kūno medžiagų apykaitos veiksmus.

Tyrimų duomenys

JAV sveikatos, švietimo ir viešosios globos ministerija išleido išsamią studiją apie fluoridą geriamame vandenyje. Ten surinkti įvairių tyrimų, trukusių apie 25 metus, duomenys. Tos ministerijos feder. dantų tyrimo instituto direktorius dr. F. Arnold savo įvedamajame žodyje tvirtina, kad visi surinkti duomenys 616 psl. leidinyje rodo, jog fluoridavimas yra geras ir saugus būdas apsaugoti vaikų dantis.

Visai neseniai Louisiana un-to prof. dr. L. Russoff po 3½ metų tyrimo pasiūlė būdą fluoriduoti pieną, kadangi daugiausia pieno vartoja nėščios moterys, kūdikiai ir vaikai. Fluorido vartojimas kalkėjimo metu, sutvirtina dantis. Dr. L. Russoff pravedė tyrimus su 171 vaiku 6-9 metų amžiaus ir jo duomenimis fluoriduotas pienas sumažino 75% gedimų vaikų dantyse.

Privatūs būdai

Tose vietovėse, kur vanduo nėra fluoriduojamas, galima tai padaryti namuose įsivedant papildomą šalto vandens kraną su mažu fluoridavimo aparatu. Gi tiems, kurie nenori gerti fluoriduoto vandens, arba kur fluorido vandenyje yra perdidelis kiekis, chemikai jieško pigių ir veiksmingų būdų fluoridui iš vandens išskirti. Dabar žinomi būdai su kalcio fosfatu, aliuminijaus druskomis arba jonų pakeitimu yra gana sudėtingi ir palyginti brangūs.

Baigiamoji pastaba

Baigdamas norėčiau pažymėti, kad dar nevisi klausimai ryšium su sveiko vandens aprūpinimu yra išspręsti. Yra įrodyta, pvz., kad hepatičio virusas perduodamas per viešas vandens tiekimo sistemas. Spėliojama, kad panašiai vyksta su poliomeličio virusu. Nors laboratoriniai tyrimai rodo, kad chloro kiekis sunaikinti kaikuriems virusams turi būti didesnis nei paprastoms bakterijoms, tačiau nėra statistinių duomenų, rodančių, kad virusai atsilaikytų prieš modernios vandens valymo įmonės procesus. Atrodo, kad virusų klausimu bakteriologija dar netarė paskutinio žodžio.

Gen. Douglas MacArthuras — 10.

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Paruošė VYT. KASTYTIS

"Aš sugrįšiu!..." Nors gen. MacArthuro daliniai iš anksto buvo nurašyti į nuostolius, JAV vyriausybė jiems mėgino padėti pinigais. Iš Vašingtono pasiųsti specialūs atstovai už dolerių krūvas Australijoje mėgino prišnekinti privačius lakūnus ir laivų savininkus gabenti ginklus MacArthuro vyrams. Keletui mažų laivų ir lėktuvų pavyko prasmukti pro japonų blokados tinklą, bet jų atgabenta pagalba buvo tik lašas jūroje...

Vasario mėn. antrojoje pusėje kariuomenės štabo viršininkas gen. George Marshall patarė gen. MacArthurui palydėti Filipinų prezidentą Manuel Quezons į Australiją. Šiuo diplomatiniu patarimu jis MacArthurą norėjo ištraukti iš japonų nagų. Gen. MacArthuras patarimą praleido pro pirštus. Tuo metu jis jau ruošė planus prasimušti iš Bataano į Zambales kalnus ir ten vesti partizaninį karą su japonais.

Kovo 2 d. gen. MacArthurą pasiekė tiesioginis prezidento Roosevelto įsakymas su pagrindiniais štabo nariais pasitraukti į Australiją ir ten perimti Ramiojo vandenyno karo zonos vadovybę. MacArthuras delsė, dar vis, atrodo, tikėdamasis stebuklo. Corregidor uoste buvo užmaskuoti keli 75 pėdų ilgio greitlaiviai. Varomi dviejų galingų motorų, jie galėjo pralenkti greičiausius japonų karo laivus. Karinė situacija Bataane pamažu artėjo prie visiškos katastrofos. Pusiasalio gynėjai kas dieną buvo stumiami į vis mažėjantį ratą.

Kovo 11 d. naktį gen. MacArthuras su 18 štabo narių įsėdo į greitlaivius. Amerikiečių artilerija, norėdama nukreipti japonų dėmesį, pradėjo apšaudyti Bataaną.

I greitlaivį MacArthurą palydėjo gynybos vadovybę perėmęs gen. Wainwright:

— Iki pasimatymo, Douglas!

— Iki... Laikykis, kol aš ateisiu tavęs išvaduoti!...

Gen. Wainwright linktelėjo galva.

— Negalvok, kad aš juokauju! Aš tikrai ateisiu... Aš sugrįšiu!

— Aš žinau, Douglas... — gen. Wainwright pakėlė ranką prie kepurės saliutui.

Abu generolai be žodžių supratos liūdną tiesą, kad iki MacArthuro sugrįžimo užtruks mažiausiai pora metų, kai tuo tarpu Corregidor ir Bataano dienos jau yra suskaitytos...

Tą naktį gen. MacArthurą, jo šeimą ir štabo narius gabenusieji greitlaiviai sėkmingai prasilaužė pro japonų karo laivų blokadą. Dieną jie praleido pasislėpę prie Cujo salos. Sekančią naktį jie pasiekė Cagayan vietovę Mindanao saloje. Čia teko prakaituoti tris paras, kol galų gale pasirodė amerikiečių laivyno lėktuvai. Kovo 17 d. gen. MacArthuro grupė nusileido Batchellor aerodrome Australijoje. Nepraėjus nė 10 minučių, aerodromą užpuolė japonų smingamieji bombonešiai ir naikintuvai. MacArthurą į Australiją atgabenusieji laivyno lėktuvai buvo sudraskyti į skutelius...

Gen. MacArthuras šyptelėjo:

— Greitlaiviuose mes visą laiką buvome nuolatiniame pavojuje. Du kartus tik per plauką pavyko pabėgti nuo japonų patrulinių laivų, per mažytį plaukelį jie mūsų nesurado Mindanao saloje... Jau taip būna kiekviename kare: gali laimėti ar pralaimėti, gyventi ar mirti — skirtumą sudaro mažas plaukelis į vieną ar į kitą pusę...

Australijos ir JAValstybių pareigūnams, atvykusiems jo pasitikti Batchelor aerodrome, gen. MacArthuras tarė:

— JAValstybių prezidentas man įsakė prasimušti pro japonų blokadą ir iš Corregidor vykti į Australiją. Pagrindinis mano uždavinys yra suorganizuoti amerikiečių ofenzyvą prieš Japoniją. Didžiausią dėmesį žadu skirti Filipinų išlaisvinimui. Aš sugrįšiu!...

Kovo 25 d. amerikiečių ambasadorius prie gen. MacArthuro krūtinės prisegė augščiausią amerikiečių pasižymėjimo kautynėse ženklą — kongreso garbės medalį. Šios iškilmingos apeigos liudininkais buvo visi tuometinio Australijos parlamento nariai. Du kartu jo tiesioginiai viršininkai jam buvo rekomendavę kongreso medalį už laimėtas kautynes. Abu kartu kariuomenės vadovybė rekomendaciją atmetė, MacArthuro pravestose operacijose nerasdama herojiškumo. Šį kartą medalis jam buvo paskirtas už vieninteles kautynes, kurias jam teko pralaimėti... Medalį lydėjusioje deklaracijoje buvo paskelbta, kad medalis skiriamas už Filipinų salų paruošimą karui, parodytą didvyriškumą kovose su japonais ir herojiškai pravestą Bataano pusiasalio gynybą. Vienintelis pralaimėjimas jo ilgoje karjeroje gen. MacArthurui atnešė seniai užtarnautą kongreso medalį.

Kalėdinės atvirutės

su religiniais ir kitokiais vaizdeliais, lietuviškais tekstais.

Tinka sveikinimams Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Kaina 12½¢ ir 15¢, įskaitant ir voką Užsakymus, čekius ir money orderius rašyti:

Spaudos Bendrovė "Žiburiai",
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont.

Aukso sukakties ženkle

Pusšimtis metų žmogaus gyvenime yra didelis laiko tarpas, tačiau šis laiko tarpas daug reikšmingesnis, kai minima ne gyvenimo, bet darbo auksinė sukaktis. Šiomis dienomis prel. Ignas Albavičius, šv. Antano parapijos klebonas Cicero, Ill., švenčia auksinį kunigystės jubilėjų. Tai reikšminga šventė netik Amerikos, bet ir visiems lietuviams, nes prelato nuopelnai Lietuvai nesiriboja vien tik Amerikos lietuviais. Prelatas Dievo tarnyboje pradėjo dirbti prieš 50 m., gi Lietuvos reikalais rūpintis daug seniau. Lietuvių reikalai jam buvo artimi visais Lietuvos laisvės, kančios ir karo metais.

Dienos ir darbai

Prel. I. Albavičius gimė 1890 m. liepos 29 d. Lazdijuose. Pradžios mokyklą baigė Lazdijuose, o gimnaziją — Novorosijske, Rusijoj. 1907 m. įstojo į Seinų kun. seminariją, kur gerai mokėsi ir net vieną kursą peršoko. Seminariją baigė 1912 m., bet kadangi kunigystės šventinimams buvo perjaunas, išvyko studijoms į Romą. Ten po dviejų mėnesių gauna dispensą ir 1912 m. gruodžio 21 d. įšventinamas kunigu. 1914 m. gavęs licenciato laipsnį, kun. Albavičius atvyksta į Ameriką atostogų, o užėjus karui palieka visam laikui.

1914 m. buvo paskirtas šv. Jurgio parapijos Čikagoje vikaru, gi 1918 m. nukeltas Dievo Apvaizdos parapijos klebonu. Čia prel. Albavičius išbuvo 22 m., pastatė vietos parapijos bažnyčią ir daug dirbo su įvairiom organizacijom. 1940 m. nukeltas į Cicero, šv. Antano parapiją, klebonu.

Prel. Albavičius yra vienas BALF oragnizatorių, Katalikų Spaudos dr-jos, leidžiančios "Draugą", pirm., įvairių lietuviškų organizacijų, kaip ALRK Federacijos, valdybų narys ir ilgametis pirmininkas, nuolatinis įvairių parapinių ir visos Amerikos organizacijų dvasios vadas, dažnas įvairių švenčių ir kongresų komisijos pirmininkas, net ir ALTos narys.

Iškilmingas atžymėjimas

Prelatas aktyvia veikla iškėlė parapijos vardą už parapijos ribų visoj tautinėj ir katalikiškoj veikloj. Visa tai įvertino ir Šv. Sostas. Popiežius Pijus XII 1954 m. birželio 8 d. pakėlė jį į prelatus. Dirbdamas šv. Antano parapijoj, sukaktuvininkas pastatė vienuolių seserų namą ir atliko daug kitų pagerinimo statybų mokykloje, bažnyčioje ir klebonijoje. Prelatas neapsiriboja savo parapija, bet dirbo ir tebedirba visur, kur jį kaip kunigą ir lietuvį pareiga šaukė. Už nuopelnus Lietuvai nepriklausomos Lietuvos vyriausybės buvo apdovanotas Gedimino ordinu.

Prelatas atšventė ne vieną sukaktį ir nekartą buvo nuoširdžiai visų lietuvių katalikų įvertintas ir atžymėtas, tačiau ši auksinė sukaktis yra pati reikšmingiausia. Lapkričio 22 d. prel. I. Albavičius parapijos bažnyčioje laiko iškilmingas šv. Mišias, o po to bus artimiesiems pietūs parapijos salėje. Iškilmės tęsiamos ir lapkričio 25 d.: po pamaldų salėje įvyks visų parapijiečių iškilminga vakarienė.

Laikraštiniame straipsnyje neįmanoma tinkamai išryškinti prelato bareljefo visoj tautinėj ir katalikiškoj statyboj, tačiau norime nors trumpai priminti, kad sunkiame kelyje begyvenant, kad ir svetingose, tačiau ne savo žemėse, prel. Albavičius buvo šviesiu žiburiu. Jis švietė netik JAV lietuvių spaudai, bet ir kanadiškiams "T. Žiburiams", kuriuos jis rėmė kūrimosi pradžioje, teberemia ir dabar. Linkime jam ir toliau išlikti negęstančiu žiburiu.

L. Augštys

ARABAI KOVOJA PRIEŠ ARABUS

Keturios arabų tautos šiuo metu yra įsivėlusios į tarpusaves kovas nuo pačių arabų užpuolikų. Egiptiečių daliniai ir jemeniečių revoliucijonieriai kovoja prieš Jemeno monarchistus, kurie gauna pagalbą kariais ir ginklais iš Saudi Arabijos ir Jordano.

Britų bazės

Arabų pasaulio neramumai garsūs nuo seno. Juose maišosi ir britai. Kai Jemenas pareiškė pretenzijas į kaimyninį Adeną, buvo paliesti britų gyvybiniai interesai, nes Adene buvo jų pagrindinės bazės Viduriniuose Rytuose. Jos saugoja žibalo įrengimus, kurie yra Irake ir Kuwait valstybėje. Taigi, į konfliktą tapo įvelti netik arabai, bet ir britai.

Akmens amžiaus karalius

Nykštukų Jemeno ir Adeno pašonėje yra Saudi Arabija, kurią valdo turtingas karalius Saud. Valstybė yra viena turtingiausių pasaulyje savo žibalo šaltiniais. Karalius Saud yra absoliutus monarchas. Tačiau, kaip ir visi visagaliai valdovai pasaulyje, taip ir jis pradeda susilaukti opozicijos. Jo paties pusbrolis princas Talal šiaip apibūdina karalių Saud: "Jis nėra 20 ar 19 š. valdovas. Jis yra akmens amžiaus karalius. Karalius Saud netik nenori įvesti konstitucijos, bet jis net nesupranta, ką tai reiškia".

Prie princo Talal prisideda ir daugiau žymesnių arabų vadų, kurie laukia dienos, kada senąjį monarchą galės nuversti.

Pats kraštas yra tipiškas savo kontrastais. Matosi nesiskaitą su pinigais turtuoliai ir begalinį skurdą kenčią vargšai. Vidurinės klasės beveik nėra. Du trečdaliai visų gyventojų yra nomadai, kurie klajoja po dykumas su savo gyvulių bandomis. Gyvuliai yra jų pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Be jų jie mirtų badu.

Iš kitos pusės krašte yra virš 1000 princų, kurie nieko neveikia ir gyvena prabangoj. Valstybės iždas jiems per metus išmoka $55 milijonus.

Nasseris ir Egiptas

Nasseris, kuris siekia sujungti ir valdyti arabų pasaulį, jau seniai žiūri į turtingą Saudi Arabiją. Per Kairo radiją pradėta propaganda į visus arabų kraštus ir kritikuojama karaliaus Saud politika. Nasseris ypač suaktyvino savo propagandą po Jemeno revoliucijos. Revoliucijonierių vadas Salal paprašė Egiptą pagalbos, ir Nasseris pasiuntė savo karinių dalinių. Pabėgęs Jemeno valdovas Imam organizuoja savo šalininkus; su Jordano ir Saudi Arabijos pagalba tikisi sugrįžti į sostą. Saudi Arabijoje vyksta demonstracijos prieš Egiptą. Demonstrantai neša plakatus: "Allah, nužudyk Nasserį ir Sallal — Chruščiovo sūnus", "Jemenas taps egiptiečių kapinėmis" ir pan.

Jeigu Nasseriui pavyktų įsiskverbti į turtingą Saudi Arabiją, jis liktų arabų pasaulio diktatoriu. Vargiai jam tai pavyks. Septyni metai nepavykusio socializmo pačiame Egipte neprisideda prie jo populiarumo.

V. K.

• Kanados vyriausybė uždraudė vaistų gamintojams nemokamai siųsti vaistų pavyzdžius gydytojams, dantistams, veterinarams ir vaistinėms. Tikimasi šiuo keliu sumažinti pačių vaistų kainą. Visdėlto gydytojams prašant gamintojai turi teisę vaisto pavyzdį prisiųsti.

PERRINKITE

PATYRUSĮ VYRĄ

• Ištisus vienuolika metų atstovauja Miesto Taryboje, pirmininkas 6 svarbiausių miesto ir metropolinio miesto komitetų.
• Išvystė parkus ir pramogų aikštes, globojo gyvenamus rajonus, išplėtė pagrindinio susisiekimo arterijas.

PERRINKITE KONTROLIERIU

GIVENS

• TEISINGAS • PROTINGAS • NUOŠIRDUS

Gruodžio 3 dieną išrinkite

Margaret

CAMPBELL

kontrolieriu.

JI RŪPINSIS JŪSŲ REIKALAIS

Naujos vadovybės nauji uždaviniai

KLB pirmininkas dr. P. Lukoševičius aktualiaisiais klausimais

Jubilėjinės KLB tarybos sesijos krašto valdyba išrinkta 3 metams. Mūsų sąlygomis tai ilgas laiko tarpas. Naujam pirmininkui dr. P. Lukoševičiui darbą pradedant, "TŽ" redakcija kreipėsi į jį su eile klausimų, į kuriuos jis čia mielai atsako.

— Norėtųsi supažindinti lietuviškąją visuomenę su Jūsų asmeniu, tad atleiskite už asmeninio pobūdžio klausimą. Kokius mokslus esate baigęs Lietuvoje? Kaip sekėsi įsikurti Kanadoje? Įdomu būtų išgirsti apie naują mokslo laipsnį, Jūsų gautą šiame krašte.

— Gimiau ūkininko šeimoje. Be manęs dar buvo trys seserys ir du broliai. Pradžios mokyklą baigiau savo gimtajame kaime — Kūlupėnuose 1933 m. pavasarį. Vasaros metu, ganydamas galvijus, brolio Jono padedamas pasiruošiau į II gimnazijos klasę, t.p. metų rudenį išlaikiau egzaminus ir buvau priimtas į Kretingos T. pranciškonų gimnaziją. Ją baigiau 1940 m. pavasarį ir bolševikams okupavus Lietuvą buvau priverstas mesti augštesniųjų studijų mintį. T.p. metų vasarą baigiau pr. m-lų mokytojams kursus Ukmergėje. Malonu pažymėti, kad "TŽ" redaktorių tarpe matau vieną savo buvusių lektorių A. Rinkūną, kuris mums skaitė lietuvių kalbos metodiką. Pr. m-loje Pikeliuose mokytojavau tiktai vienerius metus ir vos tik pradėjęs antruosius nuvykau į Dotnuvą — Žemės ūkio akademiją studijuoti agronomijos. Ten mokslų nebaigiau, nes bolševikams artėjant 1944 m. rudenį pasitraukiau į Vakarus. Gyvenau Austrijoj, paskui Vokietijoj, kur turėjau progos tęsti studijas Bonnos universitete. 1948 m. gavau un-to baigimo diplomą "Diplomlandwirt" laipsniu. Emigracijos bangai pajudėjus, atsidūriau Kanadoje ir nuo 1948 m. rudens dirbau pas vieną milijonierių daržininku. Praėjus penkeriems metams buvau priimtas į McGill untą tęsti profesinių studijų. Čia 1956 m. gavau "Master of Science" laipsnį ir š.m. pavasarį — doktoratą. Begilindamas studijas turėjau progos studijuoti keletą mėnesių JAV Iowa State College (dabar Iowa State University), Ames Iowa. Čia specializavausi pas vieną garsų mokslininką mikroskopinių technikų srityje. Kūriausi Kanadoje, kaip ir visi tremtiniai, pereidamas visas galimas pakopas, kol išmokau kalbą ir įsitraukiau į visuomenę. Suprantama, tęsti mokslą po daugelio metų nebuvo lengva ir teko susidurti su visa eile sunkumų, tačiau manau, kad mes turime siekti mokslo ir stengtis paimti ginklą į rankas, kuris mūsų sąlygomis yra vienintelis. Mes negalime laukti pripažinimo, jei neišpildome šio krašto esminių mokslo reikalavimų, kurie mums gal ir atrodo nevisai tinkami. Šio krašto mokyklos diplomas mums atidaro daug durų, kurių kitaip negalime praverti.

— Jums yra tekę aktyviai ir nenutrūkstamai dalyvauti Kanados lietuvių visuomeninėje veikloje, berods, nuo 1948 m. Kokias visuomenines pareigas Jums teko eiti Kanadoje?

— Nuo pat atvykimo Kanadon, t.y. 1948 m., įsijungiau į visuomeninį darbą kaip stebėtojas, ir vėliau stengiausi atlikti man patikėtas pareigas. Esu vienas iš organizatorių Akademinio Sambūrio Montrealyje, kuris prieš 10 su viršum metų apjungė daugumą jaunesnių gimnazijas baigusių žmonių. Keletą metų buvau A. Sambūrio pirm. ir vėliau v-bos nariu. Taipgi nuo atvykimo Kanadon priklausau Montrealio ateitininkų kuopai; teko būti ir v-bos nariu. Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavime teko būti nuo taip vadinamų LOK'ų (Laikinieji Organizaciniai Komitetai). Po to vadinamojo nelaimingo 1949 m. seimo Montrealyje, kuriame dalyvavau kaip rinktas Montrealio atstovas, Kanados LB organizavime LOK'ai suvaidino lemiamą vaidmenį dėl tuose LO K'uose dirbančių žmonių besaikio atsidavimo bendruomeniniams reikalams. Per keletą metų būnant LOK'o nariu neteko susikirsti nei su vienu nariu, nes visų mūsų tikslas buvo—geresnis ir greitesnis Bendruomenės suorganizavimas. Šiandien svarstant įvairius Bendruomenės organizavimo etapus, man atrodo, kad taip vadinamasis nelaimingasis Montrealio seimas kaip tik pasitarnavo greitesniam Bendruomenės susiorganizavimui. Susiorganizavus Kanados Lietuvių Bendruomenei, buvau išrinktas į pirmąją krašto tarybą. Tokiu būdu vienam iš nedaugelio šiais metais teko būti liudininku dešimties metų sėkmingo Bendruomenės darbo.

— Mūsų spaudoje, visuomenėje ir pačiame jubilėjiniame krašto tarybos suvažiavime, apžvelgusiame praeito dešimtmečio rezultatus, didžiausia susirūpinimo dalis teko lietuviškojo jaunimo problemoms. Kokia Jūsų nuomonė tuo reikalu?

— Beorganizuodami KLB ir vėliau buvome perdaug užimti problemomis, kaip geriausiai ir tobuliausiai suorganizuoti išsiblaškiusią Kanados lietuvių masę. Taipgi norėjome patys kuo greičiausiai gerai įsikurti šiame krašte. Man atrodo, mažai turėjome laiko pagalvoti apie mūsų priaugančią kartą. Tokiu būdu atsirado tarpas tarp čia brėstančių ir jau subrendusių lietuvių. Kitas labai svarbus momentas mūsų, kaip ateivių, buvo neigti viską, kas mūsų nuomone nebuvo taip, kaip mes buvome įpratę matyti Lietuvoje ar vėliau Europoje. Tokiu būdu ir mokslas mums atrodė, gal kaikam ir dabar atrodo, daug blogiau pastatytas, ir aplamai jaunimas nebuvo pagal mūsų skonį. Užuot pabandę suprasti čia besimokantį ir brėstantį jauną žmogų, pradėjom prikaišioti įvairiausius dalykus. Tokiu būdu mes patys stūmėme jaunimą nuo savęs. Na, žinoma, dabar sunku mums yra juos besusigrąžinti. Tokiu būdu, pirmoji jaunų žmonių karta, čia subrendus, mums negali tokiu mastu ateiti į pagalbą, kaip mes norėtume. Pasidarė spraga ir, mano manymu, tai yra pati svarbiausia priežastis, dėl kurios mes nerandame kelio į jaunimą.

— Pripažinus, kad jaunimo problema ir toliau yra reikalinga didžiausio dėmesio, kokie yra Jūsų artimiausi planai tuo reikalu?

— Džiugu yra suminėti keletas reiškinių, kurie jaunimo atitrūkimą nuo lietuviškosios visuomenės bando sulaikyti. Čia tenka pabrėžti didelį darbą mūsų parapijų, vienuolijų ir parapinių jaunimo susigrupavimų. Kaikurios parapijų vadovybės suprato šių dienų jaunimo siekius ir jiems davė progos pasireikšti parapijų organizuojamuose klubuose. Didelį darbą daro jaunimo organizacijos — skautai ir ateitininkai. Man kartais kyla klausimas, ar mes įstengiame bent vieną kartą aplankyti jaunimo stovyklas, jau nekalbant apie efektyvią pagalbą. Didelis mūsų ir ankstyvesnių krašto valdybų troškimas — suorganizuoti rajonines jaunimo šventes ar pasirodymus. Taigi, mūsų uždaviniai — kiek galint padėti jau dabar veikiantiems jaunimo vienetams. Tačiau su didele širdgėla tenka prisipažinti, kad kr. valdyba yra labai neturtinga, kad bent minimaliai galėtų finansiškai paremti kad ir sakysim kurią nors didelę jaunimo stovyklą. Neturėdami net minimalių lėšų pravesti kokį nors konkretų jaunimo užsimojimą, negalime pasiūlyti jiems net to, ką daug vietinių jaunimo klubų laiko minimumu. Tikiuosi, kad kokiu nors būdu bus įmanoma suorganizuoti jaunimo didesnius susibūrimus — šventes ar stovyklas.

— Per eilę metų mums nėra pavykę apipavidalinti lietuviškosios studentijos judėjimo. Kokį vaidmenį tame studentijos apjungime turės suvaidinti krašto tarybos nutartoji jaunimo sekcija?

— Krašto valdyba savo posėdyje jaunimo sekcijos steigimą svarstė ir nutarė, kad tikslingiausia tokią sekciją steigti yra prie Kultūros Fondo. Tuo reikalu Kultūros Fondo pirm. Tėv. J. Borevičius, SJ, yra užmezgęs ryšius su Torontu ir manoma, kad jaunimo sekcija bus sudaroma Toronte. Šiuo metu yra peranksti svarstyti sekcijos artimiausius uždavinius ir tenka palaukti jos galutinio suorganizavimo. Savaime suprantama, kad jaunimo sekcijos pats svarbiausias uždavinys bus rūpintis studentija, tačiau tai nebus vienintelis darbas.

— Krašto tarybos sesijoj buvo paliestas Elta Press šelpimas Italijoj. Anksčiau jos leidimas buvo remiamas valdybos iždo lėšomis, paskui — apylinkių aukomis. Kaip bus dabar?

— Tarybos sesijoje buvo nutarta "Elta Press" remti pagal galimybes. Jau ir praeitos krašto tarybos šis klausimas buvo keletą kartų svarstytas, ir parama ne kiekvienais metais buvo ta pati. Buvo norima tai padaryti jau po pirmo naujos krašto valdybos posėdžio, tačiau Bendruomenės įregistravimas pareikalavo nenumatytų išlaidų, ir persiuntimas pinigų "Elta Press" turėjo būti sulaikytas. Tikiu, kad tai bus galima padaryti artimiausioje ateityje, bet kartu noriu pabrėžti, kad tai priklausys nuo iš apylinkių gaunamos pinigų sumos už solidarumo įnašą. Visi tarybos nutarimai turės nueiti niekais, jei negausime pramatytų pinigų iš apylinkių.

(Bus daugiau)

Kelionės įspūdžiai

Ten, kur lankosi ispanų jaunavedžiai

K. BARONAS

Kas lietuviui yra Vilniaus Aušros Vartai ar Šiluva, portugalui — Fatima, prancūzui — Liurdas, tai ispanui — Montserratas, kurį jis stengiasi aplankyti bent kartą savo gyvenime. Ypač didžiuojasi juo kataloniečiai, nes jų provincijoj, tik 60 km. nuo Barcelonos, augštai kalnuose yra bazilika, vienuolynas ir "La Moreneta" — ispaniškai kalbančių vadinama Stebuklingoji Dievo Motina — Tamsioji Madona.

Truputis istorijos

Čia reikia siekti istorinių šaltinių, kurie sako, kad 888 m. kalnuose buvo įrengta koplyčia. Tais metais kunigaikštis Wilfred el Pilos išvadavo Montserratą iš arabų, o pačią koplyčią ir iš medžio droštą Dievo Motinos statulą pavedė vienuolių globai. Ypatingai ši vietovė išgarsėjo XII ir XIII a. dėl čia įvykusių stebuklų, susilaukdama lankytojų netik iš Katalonijos provincijos, bet ir tolimesnių Ispanijos, Prancūzijos ir net Italijos vietovių. Ir taip garsioji statula iš senos bažnytėlės buvo perkelta 1599 m. į dabartinę baziliką, 1881 m. iškilmingai karūnuota ir paskelbta Katalonijos Globėja, o 1947 m. perkelta į sostą virš didžiojo altoriaus.

Ir šiandien, kai su pilnu autobusu ekskursantų išvykau į Montserratą, daugiausia jame buvo ispanų jaunavedžių, kurie vyko prašyti palaimos naujam šeimos gyvenimui. Paprastai, autobusai iš Barcelonos išvyksta 9 val. ryto, nes iškilmingos pamaldos kiekvieną dieną bazilikoj laikomos 10.30 val. giedant vienuolių chorui.

Tūkstančiai padėkos ženklų

Po pamaldų minios žmonių kopė laiptais prie Dievo Motinos sidabrinio sosto, bučiavo Jos ranką, trumpai meldėsi, prašydami Jos užtarimo ir palaimos. La Moreneta — Tamsioji pagelbėjo gal tūkstančiams asmenų, organizacijų. Apie tai liudija šalimais esančiam kambary paaukoti auksiniai žiedai, papuošalai, organizacijų vėliavos ir net sporto klubų emblemos. Tūkstančiai jų sudėti po stiklu ant sienų.

Tamsioji Madona

Kodėl ispanai Mariją vadina La Moreneta? Šimtmečiais deginamos prie Jos žvakės, alyvinės lemputės aptraukė (ir tai nepastebimai) šviesaus medžio statulą juoda spalva. Dūmai taip stipriai įsitraukė į medį, kad galima sakyti — impregnavosi jame. Ir šiandien niekas negalvoja statulos atnaujinti, nes kaip minėjau ispanams Montserrato Marija yra pažįstama tik kaip La Moreneta — Tamsioji, nuo šimtmečių įgavusi tamsią spalvą.

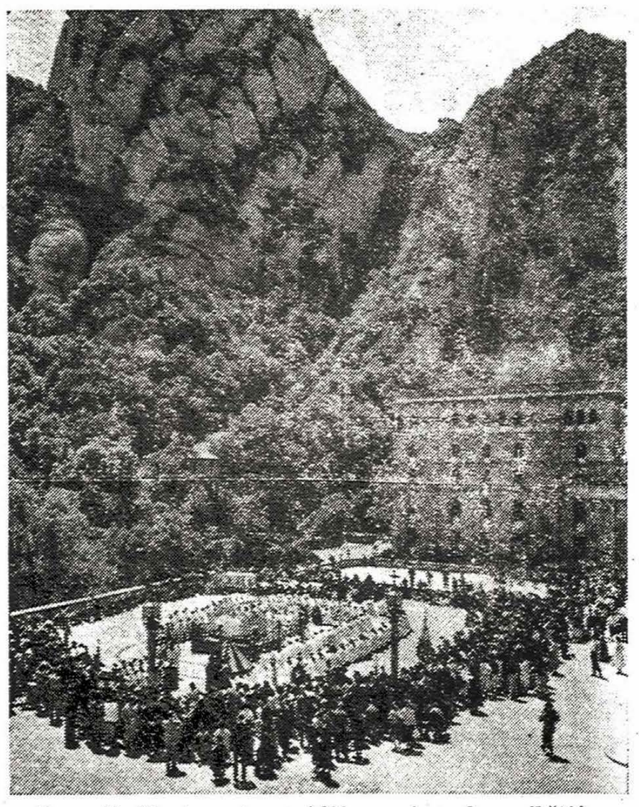

Procesija Montserrato papėdėje — vienuolyno aikštėje

Puikus berniukų choras

Šią šventovę prižiūri Tėvai benediktinai, kurie taip pat prie vienuolyno turi 40 berniukų mokyklą ir iš jų yra sudarę chorą. Pasakysiu, kad choras, kuris giedojo bazilikoje, savo meniniu lygiu stovi augščiau už garsųjį Vienos berniukų chorą. Mokykla, kurios užuomazgos reikia jieškoti XII a. pradžioje, visuomet kreipė didžiausią dėmesį į religines giesmes. Tad galima pasakyti, kad Montserrato mokykla yra kartu ir seniausia muzikos konservatorija Europoj.

Čia buvo ir Goethe

Montserratas lietuviams yra mažiau pažįstama vietovė. Tačiau ji garsi Ispanijos kaimyninėse šalyse: Austrijoj, Italijoj, Vokietijoj ir Olandijoj. Montserrato Marijos vardu yra pavadintų daug koplyčių, bažnyčių.

Maldininkus, kurių čia kasmet atvyksta vienas milijonas, sutraukia netik stebuklingoji vieta, bet kartu natūralus, mistiškas kalnų grožis. Čia Dievo Motinos palaimos prašė šv. Aloyzas iš Gonzagos, šv. Ignacas Loyola, jėzuitų ordino steigėjas.

Vokietis filosofas Wilhelm von Humboldt buvo taip paveiktas Montserrato, kad norėjo jog Montserratas būtų simbolis kultūrinio ir dvasinio XIX a. Vokietijos gyvenimo. O garsusis Goethe, prieš mirdamas yra pareiškęs: "Niekur pasaulyje negalima rasti taikos ir laimės, kaip tik Montserrate".

Supakuokite savo kalėdines siuntas iš anksto

Paruoškite siuntimui užmiestin atvirutes PIRMA KLASE. Pirmiausia suskirstykite pagal pirmenybę, išsiųskite jas oro paštu, tiksliai ištaisykite klaidingus adresus. ☐ Nusipirkite pašto ženklus jau dabar. Prašykite jų sanitariniam plastiniam maišely, kuriame yra vieno dolerio vertės. ☐ Patikrinkite adresų užrašymą, imtinai pašto zonos numeriu ir savo adresą grąžinimui. ☐ Suriškite laiškus siunčiamus užmiestin ir vietoje į atskirus ryšulius. Prie jų pridėkite gaunamą pašte ar pačių parašytą kortelę kur ryšulys siunčiamas. ☐ Gerai supakuokite ir suriškite siuntinius. Įdėkite gavėjo ir siuntėjo adresą į siuntinio vidų ir užrašykite ant siuntinio viršaus. Prieš siunčiant pasverkite siuntinius pašte. ☐Išsiųskite iš anksto.

Atsiminkite, gruodžio 17 diena yra paskutinė išsiuntimo data vietiniam pristatymui.

CANADA POST OFFICE

PO—62MA-1

Perrinkite

BURMISTRU

PHILLIPS

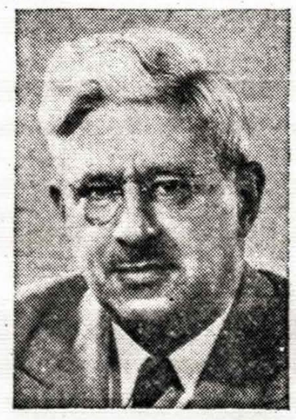

Užsitikrinkite savo reikalus . . . ir įvairios kilmės miesto gyventojų, savo draugų skirtingų reikalų tęstinumą . . . reprezentuojant burmistrui Nathan Phillips. Atsiminkite, jis yra vienintelis vyras, kurio plačios simpatijos ir ištikimas tarnavimas lygiai visų klasių bei pažiūrų žmonėms, laimėjo jam garbingą VISŲ TORONTO GYVENTOJŲ BURMISTRO titulą.

Daugybė gyvybinių miesto gyventojams įsipareigojimų, pradėtų Nathan Phillips esant burmistru, jau yra tinkamai užbaigti ar esminiai svarbūs turės būti užbaigti laike sekančių dviejų metų kadencijos.

Nuo jūsų balsavimo priklausys Toronto pažanga, neturinti sau lygios, esant išmintingam, sumaniam ir patyrusiam burmistrui.

Atžymėkite savo kortelėj PHILLIPS X

Lapkričio 24 d., 6 val. vak.
Slovakų salėje, Page—Welland Ave. kampas,
ST. CATHARINES, ONT.

1962 – Maironio metai –

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

OFICIALIOJI DALIS — Vėliavų ir žemės iš karininko Juozapavičiaus kapo inešimas. Invokacija — Tėv. B. Mikalauskas, OFM. Žuvusiųjų pagerbimas, melodeklamacija — S. Zubrickienė. Lietuvos generalinio konsulo Kanadoje dr. J. Žmuidzino žodis.

MENINĖ DALIS — Išpildo TL choras "Varpas" savo dešimtmečio proga kariuomenės šventei pritaikintą programą. Be to, dalyvauja ir solistas VACLOVAS VERIKAITIS.

POBŪVIS IR VAIŠĖS — Gros geriausias ukrainiečių "Moskal" orkestras. Veiks bufetas ir fantais turtinga loterija. Pelnas skiriamas V. Vokietijoje likusiems Lietuvos karo invalidams šelpti.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS NIAGAROS PUSIASALIO IR APYLINKĖS TAUTIEČIUS IR TAUTETES MINĖJIME GAUSIAI DALYVAUTI.

Ramovėnų valdyba

Pavergtoje tėvynėje

PROF. A. PURĖNAS

mirė Vilniuje lapkričio 5 d. eidamas 80 metus. Gimė 1883 m. Jatkonių k. prie Kupiškio. Nuo pat jaunystės buvo socialdemokratų veikėjas. Su F. Bugailiškiu Petrapilyje redagavo "Lietuvių Laikraštį", leidžiamą spaustuvės sav. A. Smilgos. Vėliau redagavimą perėmė K. Račkauskas - Vairas. A. Purėnas, baigęs un-tą Petrapily, profesoriavo Vyt. Didžiojo un-te Kaune. Po 1926 m. gruodžio 17 perversmo pasitraukė iš politikos, bet liko ištikimas ateitinei pasaulėžiūrai.

GIRTŲ VAIRUOTOJŲ GLOBĖJAS

Išgertį mėgstantis statybos-remonto valdybos virš. Romualdas Uzela su savo "Pobieda" kelione užbaigė griovyje. Autoinspekcijos darbuotojai jį nugabeno į Panevėžio ligoninę. Miesto milicijos skyr. virš. H. Sasnauskas už girtą automobilio vairavimą vieneriems metams jam atėmė šoferio teises. Tačiau, nepraėjus nė dviems mėnesiams, Uzela išsirengė atostogų ir kreipėsi į vykd. k-to pirm. J. Petrauską, kuris davė isakymą milicijos viršininkui gražinti atimtąsias vairuotojo teises. Panašiai buvo pasielgta ir su tris kartus už girtą automobilio vairavimą baustu J. Ramonu. Juk labai nepatogu, kai geras komunistas negali pasivažinėti "Pobieda", o gerti geria visi komunistai.

PROPAGANDINĖS DUJOS PASIEKĖ KAUNĄ

Spalio revoliucijos sukakties išvakarėse Kauną pasiekė Dašavos dujos. Komunistai nebūtų komunistais, jeigu tokio nepropagandinio dalyko nepanaudotų propagandai. I "Žalgirio" stadijoną buvo suvaryti tūkstančiai kauniečių, kur jiems kalbas apie "tarybinių tautų draugystę" pasakė Kauno miesto vykd. k-to pirm. K. Lengvinas, Lkp ck skyr. ved. Fiodoras Jekateriničevas, elektrosuvirintojas V. Jurkevičius, Petrašiūnų šiluminės elektrinės direktorius Vl. Kučinskas ir "Mosgazprovodstroj" tresto baro viršininkas Borisas Urichas. Pastarasis davė rusišką įsakymą: "Įsakau uždegti Dašavos gamtinių dujų Draugystės degla!" Tomis dujomis pradėti kūrenti Petrašiūnų elektrinės katilai. Dujas taipogi gaus 1.400 butų naujai pastatytame Tunelio gatvės rajone. Visi kiti kauniečiai savo krosnis ir toliau turės kūrenti lietuviškomis malkomis, kurias dauguma perka iš spekuliantų spekuliatyvinėmis kainomis. Jų dar nespėjo pasiekti "tarybinių tautų draugystė" Dašavos gamtinių dujų propagandinė šiluma . . .

LENKTYNIAUJA AUTOBUSAI

Kiekvieną rytą iš Kapsuko - Marijampolės išvyksta du keleiviniai autobusai: vienas — į Balbieriškį, kitas — į Prienus. Gamybinės valdybos inspektorius-organizatorius V. Siminiškis nusiskundžia: "Teko matyti daug kartų, kai šoferiai Edmundas Maceika ir Juozas Bukšnaitis dvidešimties kilometrų ruože lenktyniaute lenktyniauja, pralenkdami vienas kitą po 6-8 kartus..." Lenktynių tikslas — atvykti pirmam į sekančią sustojimo vietą ir susirinkti tenai laukiančius keleivius, tuo būdu įvykdant ir net viršijant darbo planą. V. Siminiškis nepatenkintas, kad dėl šių kvailų lenktynių nuolatos rizikuojama keleivių gyvybėmis.

KOMUNISTAI PAMINĖJO MAIRONĮ

Vilniaus valstybiniame akademiniame dramos teatre Lietuvos komunistai atidavė duoklę Maironio šimtosioms gimimo metinėms. Rašyt. A. Venclova apgailestavo, kad poetas didelę talento dalį atidavė savo laikotarpiui ir savo klasei, kad jo kūryboje pasireiškė nacionalinis ribotumas, buržuazinio šovinizmo dvasia. Nepatiko A. Venclovai netgi ir Maironio satyra, kandžiojusi buržuaziją, norėjusi ją pataisyti, patobulinti, bet nemėginusi jos griauti . . .

Žymiai santūresnis savo kalboje buvo komunistinės literatūros kritikas Kostas Korsakas: "Maironis priklauso prie pačių įžymiųjų lietuvių literatūros vardų . . ." Jis, matyt, Maironio poeziją vertina daugiau už A. Venclovos propagandinius sapaliojimus.

Rašyt. V. Mykolaitis-Putinas, susirinkusiųjų dėmesį atkreipė į Maironio poezijos stiliaus lankstumą, emocingumą, ekspresiją ir muzikalumą. Kūrybiniu Maironio laimėjimu V. Mykolaitis-Putinas siūlo laikyti būdingas maironiškas strofas, savotišką ritminę intonaciją ir ligi to laiko nevartotus rimus.

Sovietinės Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. E. Mieželaitis apkaltino Maironį, esą jis norėjo pasidaryti buržuazijos tautinio atgimimo trubadūru, kad jo poetinės vizijos prasilenkė su realybe, pasityčiojo iš jo poetinio idealo. Taip apie Maironį kalbėjo žmogus, už savo poezijos knygą gavęs Lenino premiją. Ši jo knyga buvo išleista rusų kalba ir jos "poezija" sudaro paprasčiausią propagandinę prozą apie komunistinį žmogų.

Maironio minėjimas buvo užbaigtas literatūros vakaru - koncertu. Poeto eilėraščius deklamavo artistė M. Mironaitė ir aktorius V. Kybartas. Valstybinis choras, diriguojamas muz. K. Kavecko, padainavo keletą J. Naujalio, Č. Sasnausko, A. Kačanausko, J. Tallat-Kelpšos dainų Maironio tekstais. Koncerte taip pat dalyvavo baleto teatro solistai I. Žukaitė ir V. Daunoras, valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras, jaunimo komunistinio festivalio Helsinkyje konkurso laureatas P. Tamošaitis ir valstybinis kanklių ansamblis. vkst—

WINNIPEG, Man

A.A. JONAS ČESAITIS mirė liepos 23 d. Dryden ligoninėje. Gimęs Vilkaviškio valsč., Stirniškių k. 1929 m. atvyko Kanadon. Čia beveik visą laiką dirbo miškuose. Paskutiniu laiku dirbo Dryden popieriaus fabrike ir kartu tarnavo pagalbinėje policijoje. Palaidotas Dryden kapinėse. Velionis testamentu paliko lietuvių bažnyčiai $400.

A.A. URŠULĖ ONA URBONIENĖ mirė rugpjūčio 28 d. St. Boniface ligoninėje. Gimusi 1903 m. Prančiškų šeimoje, Mažeikių apskr., Akmenės v., Kanavoliškių km. Kanadon atvyko 1924 m. ir ištekėjo už Kazimiero Urbono. Prieš 10 metų mirė jos vyras, palikdamas ją su 3 vaikais. Po vyro mirties ji pati susirgo ir per visą dešimtmetį išbuvo kambaryje, negalėdama pavaikščioti. Iš lėt. šv. Kazimiero bažnyčios palaidota Visų Šventųjų kapinėse.

PAKRIKŠTYTA rugsėjo 1 d. Lisa Kristina Daubaraitė, Alfredo ir Saulės Daubarų dukrelė. Krikšto tėvais buvo Leonas ir Marija Noreikos.

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS rugsėjo 29 d. ant a.a. Vandos Malinauskienės kapo. Akmeninį, lietuviškais raštais papuoštą paminklą pastatė mirusios vyras agr. Jonas Malinauskas. Paminklė lietuviškai parašyta: "Viešpatie, iš viso savo gyvenimo tik sielą Tau gražinu". Po įrašu gražus tautiškos juostos ornamentas, kuris sudaro tarsi papėdę dviem kryžiam. Paminklo projektą padėjo sudaryti E. Kalasauskas.

VARPŲ PAŠVENTINIMAS. — M. Bukausko rūpesčių ir pastangomis, surinkus reikalingą sumą pinigų, nupirkta trys elektroniniai "Eternatone" pilnai automatiški varpai. Jų pašventinimas, sujungtas su Lietuvos kariuomenės minėjimo diena, įvyks lapkričio 25 d., sekmadienį, 11 val. Šventinimo apeigas atliks vyskupijos kancleris prel. N. J. Chartrand. Parapijos nutarimu, varpai bus pavadinti šv. Mykolo, šv. Antano ir šv. Justino vardais.

PARAPIJOS priešadventinis bankietas — lapkričio 24 d.

SUDBURY, Ont.

PAINŪS UNIJOS REIKALAI.—Ontario Darbo Priežiūros Komisija spalio 15 pavedė Steelworkers unijai atstovauti darbininkams, dirbantiems INCO b-vėje. Spalio 24 d. ta komisija pravedė 598 skyriaus valdybos rinkimus. Buvo sudarytas kandidatų sąrašas iš Steelworkers ir Mine Mill kovojančių unijų atstovų. Valdybon liko išrinkti Mine Mill kandidatai su pirm. T. Taylor priešakyje, kuris gavo 1000 balsų daugiau už savo priešininką D. Gillis. Naujajai valdybai buvo perduota ir visa unijos skyriaus nuosavybė.

Naujoji valdyba kreipėsi į Ontario Darbo Priežiūros Komisiją, reikalaudama pakeisti ankstyvesnį savo nutarimą ir perduoti visų darbininkų atstovavimą Mine Mill unijai; kitaip — ji ketina kreiptis į augšč. Kanados teismą. Jei tai įvyks, teks labai ilgai laukti. Jau nuo rugsėjo 15 dirbame INCO pramonėje be unijos, be savo atstovybės.

Falconbridge nikelio b-vėj dirbantieji, patikrinus jų parašus, buvo palikti 598 Mine Mill skyriui. O mus, dirbančius International Nickel b-vėje, Ontario Darbo Komisija pavedė abiem unijom valdyti. Mine Mill pavesta tvarkyti vietinio skyriaus reikalus, o United Steelworkers unijai — daryti darbo sutartį su darbdaviu.

Mainerys

Red. Korespondencijoje nepriminta, kad unijų painiava kilo ypač dėl Mine Mill vadovaujančiuose sluogsniuose pasireiškusios komunistų įtakos; unijos lėšos buvo panaudojamos prokomunistinei veiklai. Dėl komunistinės įtakos Mine Mill unija buvo išmesta ir iš Kanados Darbo Kongreso. Apgailėtina, kad daugelis darbininkų į tai neatsižvelgė, ir atsidūrė painioj būklėj.

DELHI, Ont.

ŠAULIŲ BŪRIO VALDYBA lapkričio 25 d., šekmadienį, tuojau po pamaldų parapijos salėje kviečia vietos šaulių būrio visuotinį susirinkimą. Šaulių dalyvavimas būtinas.

Būrio valdyba

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu Preparation H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

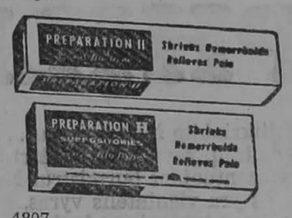

J—4807

HAMILTON, Ont.

KAUKIŲ VAKARAS. — Lapkričio 3 d. skaučių "Širvintos" tunto surengtas pasilinksminimas jaunimui praėjo su dideliu pasisekimu. "Halloween" proga raganomis išpuoštoj ir žvakėmis apšviestoj salėj susirinko gražus būrys mūsų jaunimo, dauguma su kaukėmis. Visų kaukių paruošimas pareikalavo darbo ir sumanumo, kurio mūsų jaunimas nepagailėjo. Deja, komisijos išrinktos tik trys kaukės galėjo būti premijuojamos. I — $5 premija atiteko "Jūratei-undinei" — D. Vaitonytei, II — $3 premija — "Musmirei"— T. Tumaitytei ir III — $2 premija — "Vėrėjui" — A. Fronczak.

Nuoširdžiai dėkojame gerb. klebonui kun. dr. J. Tadarauskui už pinigų paskyrimą premijoms, taip pat už leidimą pasinaudoti parapijos sale, ir p. Antanaitienei, p-lei Subatnikaitei, p. Paukščiui už sutikimą dalyvauti premijų skirstymo komisijoje.

Širvintietė

VAJUS TAUTOS NAMAMS 83 savaitėje davė $400 ir pasiekė $84.800. Nuoširdžiausia padėka Ročesterio lietuviams, kurie nors ir toli nuo Hamiltono, bet mielai padėda kaimyniško nuoširdumu hamiltoniečiams. Naujais nariais su $100 įstojo: A. Druseikis, S. Bliudnikienė ir Pr. Puidokas. Iš Hamiltono — R. Labinas. Visiems gili LN v-bos padėka.

AUKŲ UŽ METRAŠTĮ lapkr. 9-15 savaitėjes gauta $3, o iš viso — $269, 69. Ant. Tėvelis aukojo $2, o Alf. Kairys, Courtland, Ont., $1. Nuoširdus ačiū!

LN DELTA KINO TEATRE šią savaitę du ypač įdomūs spalvoti filmai — "Šv. Pracišku Asyžietis" ir "Kelionė į žemės vidurį". Nuo ateinančio pirmadienio, lapkr. 26 d., visą savaitę eis "Nojaus arka" ir "Dovydas ir Galijotas". Užtikriname, kad kiekvienas lietuvis žiūrės šių filmų su didžiausia įtampa, o be to, ir savąjį kino teatrą palaikys. Sk. St.

SKAUTŲ RĖMĖJŲ rengto šokių vakaro stambesnieji rėmėjai: kun. dr. J. Tadarauskas $10 laim. staliukui ir $10 loterijai; Concession Garage lietuviai sav. $10 laim. staliukui; p. Stosiai $6 ir daug fantų; p. Dervaičiai $5 ir tortą; Vl. Sasnauskas $5; p. Šukaičiai $3, tortą ir fantų; p. Maksimavičiai $3 ir fantų; p. Raškauskai $2.25; p. Pauliukai $2; p. J. Saigvilas $2. Daug ir gerų fantų aukojo: A. Kaušpėdas, Aleksai, Rimkevičiai, Tumaičiai, Breichmanai, Enskaitienė ir Antanaitienė. Savo darbu daug prisidėjo ponios: Stukienė ir Inkratienė. P. Bulkė paskyrė $11 skautų rėmėjų valdybos nuožiūrai: paskirti išleidžiamai A. Smetonos monografijai, pavyzdingam skautui ar skautei.

Skautų rėmėjų v-ba reiškia nuoširdžiausią padėką visiems rėmėjams.

PARAMA "SKAUTŲ AIDUI". — Ateinančiais metais sueina 40 m. kaip "Sk. A." gyvuoja. Nenorėdami, kad šis jaunimo laikraštis po tiek metų turėtų likviduotis, kviečiame kiekvieną hamiltonietį užsisakyti sau ar kitiems 1963 m. "Sk. Aidą". Tą iš pirmųjų hamiltoniečių yra padaręs A. Kaušpėdas, užsakęs Vasario 16 gimnazijos skautui Vokietijoj. Ačiū.

Galintieji stipriau paremti "Sk. A.", gali tapti garbės prenumeratoriais su $10 ir garbės leidėjo — $25. Metinė paprasta prenumerata tik $3. Galintieji "Sk. A." paremti kviečiami kreiptis pas "Sk. A." platintoją V. Pašilį, 50 Fairholt Rd. S., tel. LI. 4-4708.

V. P.

PAMALDOS EVANGELIKAMS. — Hamiltono Redeemer liuteronų bažnyčioje, Main ir Waxford gatvių kampas, sekmadienį, lapkričio 25 d., 3 val. p.p., mirusių minėjimo pamaldos su šv. Komunija. Dalyvaukime!

Kun. L. Kostizenas

• Didžiausias šlifuotas deimantas pasaulyje priklauso Britanijos karalienei. Jis vadinasi "Afrikos žvaigždė" ir yra 530,2 karatų.

PAARL BRANDY PAARL BRANDY PAARL BRANDY PAARL BRANDY PAARL BRANDY PAARL BRANDY PAARL BRANDY

TAIP ŠILTA, KAI VAIŠINI PATS SAVE –

šaltame rudens ir žiemos ore, niekas taip nešildo ir nesuteikia geros nuotaikos, kaip stiklelis Paarl degtinės. Tai galite paimti pagal savo skonį, kaip patinka — mažą stiklelį grynos, didelį stiklą su soda, prieš valgį, valgant, ar po valgio.

Kaip ją beimsite — jūs pripažinsite po pirmo gurkšnio, kad ši pilnai prinokusi Paarl degtinė tikrai patenkins kiekvieną ir kiekviena proga.

Tai yra daugiau nei vispusiškas gėrimas — laikykite visada buteli Paarl degtinės savo spintelėje. Paarl yra daugiausiai pirmaujanti pas kanadiečius, kadangi Paarl yra Kanados puikiausios kokybės degtinė.

PAARL CAPE IMPORTED BRANDY

M-2-N

Kas naujo Kanadoje?

Newfoundlando provincijos parlamento rinkimuose liberalų partija iš 42 atstovų pravedė 33, konservatoriai— 7, nepriklausomieji — 1 ir atidėti rinkimai 1 atstovo. Ankščiau liberalai turėjo 31 atstovą, konservatoriai — 3.

★

Saugaus vairavimo savaitė skelbiama gruodžio 1-7 d. Ją organizuoja Kanados plentų saugumo taryba ir kviečia visuomenę kreipti didesnį dėmesį į atsargų autovežimių vairavimą.

★

Kanada pakviesta dalyvauti metinėje Milano prekybos parodoje, kuri yra viena didžiausių ir moderniausių visame pasaulyje.

★

Augštojoj žemės ūkio mokykloj Guelph, Ont., mokosi 1697 studentai. Naujai šiais metais įstojo 370 į agronomijos, 80 į veterinarijos ir 124 į ūkio ekonomijos skyrių.

★

Įvairios protestantų grupės, ypač United Church, kelia triukšmą dėl Ontario vyskupų reikalavimo didesnės paramos katalikiškom mokyklom. Siūloma iš viso tas mokyklas panaikinti. Vyskupų pareiškimas sukėlė didelį atgarsį spaudoje ir vyriausybėje. Tikimasi, kad kaikurios skriaudos katalikams bus atitaisytos.

★

Vyriausybė parduoda namų paskolas — NHA 'morgičius". Jau anksčiau dalis tų paskolų buvo parduota privačiom b-vėm. Dabar parduodamos paskolos už $30 mil., kurias gali nupirkti tik didesnės b-vės, nes parduodamos $250.000 - $500.000 sumomis.

★

Kanada dar negali turėti vėliavos, pareiškė senatorius Pouliot iš Quebeco. Pasak jo, kanadiečiai dar neturį tikros Kanados pilietybės; niekam neaišku, kas jie yra: Kanados piliečiai, britų ar Commonwealtho valdiniai. Pirmiausia turįs būti pakeistas pilietybės aktas ir tada gali būti kalba apie savą vėliavą.

★

Provinciniai rinkimai dar šį rudenį paskelbti Manitoboje gruodžio 14 d. Ikišiol ten valdo konservatoriai. Prince Edward Island rinkimai įvyks gruodžio 10 d. Ten valdžią turėjo irgi konservatoriai.

★

Konservatorių partijoje iškilo nesklandumai, kai buvęs rinkiminio vajaus pirm. G. Hogan viešai pareiškė nepasitenkinimą koservatorių politika Kubos atžvilgiu. Kai viso žemyno saugumas esąs pavojuje, reikią be jokių sąlygų atsistoti JAV pusėje, o ne stengtis laviruoti, kaip dabar daroma.

★

Kanados Bankas sumažino paskolų palūkanas iš 5% į 4%. Proporcingai sumažės ir visų kitų bankų bei skolinimo b-vių palūkanos. Užsienio kapitalui vėl pradėjus plaukti į Kanadą atsiranda pinigų perteklius.

★

Liberalai laimėjo rinkimus Quebeco provincijoje—iš 95 gavo 63 atstovus. Premjeras J. Lesage, pasižymėjęs savo reformomis, yra pasiryžęs nusavinti privačias elektrines. Ilgus metus valdžiusi tautinės vienybės partija gavo 31 atstovą.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

tikri belaisviai" — sako ambasadorius Bertelsen.

Prez. De Gaulle šalininkai pirmajame rinkimų rate į parlamentą laimėjo daugiausia balsų — 31,9% ir jau pravedė 50 atstovų iš 104 jau paaiškėjusių. Komunistų balsų skaičius pakilo iki 21,78 % (buvo 18,9%). Ši sekmadienį bus antrojo rato balsavimai apylinkėse, kur nė vienas atstovas negavo daugumos ir galutinai nuspręs būsimojo parlamento sudėtį.

Komunistų šeimos išsikelia iš Kubos. Che Guevaros (Argentinos komunistas, Castro dešinioji ranka ir vyriausybės patarėjas) žmona su dviem vaikais jau išvažiavo į raud. Kiniją. Ar tai nebus pirmosios žiurkės, paliekančios pavojingą laivą?

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

DR. VIKTORAS JASAITIS Lietuvoje buvo ginklavimo v-bos sprogstamų medžiagų skyriaus viršininkas, neorganinės ir analizinės chemijos katedros vedėjas Kauno un-te. Jis jau tada išrado sprogstamojo gyvsidabrio ir kapsulių sprogstamųjų mišinių gamybos metodus Linkaičių ginklų įmonėje. Nuo 1951 m. dr. V. Jasaitis dirba kaip sprogstamųjų medžiagų chemikas Speer Cartridge Works fabrike Lewinston, Idaho. Čia jis išrado naują prietaisą šovinių pistono parakui susprogdinti.

LAISVOSIOS Estijos, Latvijos ir Lietuvos k-tų pirmininkai bendru laišku "Herald Tribune" atkreipė dėmesį, kad diskusijose apie raketų bazes ir jų pašalinimą neturi būti užmirštos tokios bazės Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj, kurias sovietai nukreipė prieš Vakarus.

DR. A. BIELICKAS, čikagietis, neseniai grįžo iš okup. Lietuvos, kur jis norėjo aplankyti gyvenančią Marijampolėje savo motiną ir kitus gimines. Deja, į Marijampolę nuvykti jam nebuvę leista. Vietoj to — motina ir giminės turėjo atvykti į Vilnių. Dr. A. Bielickas Vilniuje išbuvo dešimtį dienų, tačiau kur nors kitur iš Vilniaus išvykti niekur nebuvę galima. Mat, raudonieji bijo parodyti kaip žmonės gyvena "rojuje".

A.A. SAULIUS ČESONIS mirė Filadelfijoj spalio 30 d., palikdamas didžiame nuliūdime visuomenės veikėjus tėvelius Juozą ir Aleksandrą, o taip pat — broliuką Algį ir sesutę Dalią.

PED. K. MOCKUS dėsto lotynų ir vokiečių kalbas Algonquin Regional School netoli Bostono. Spalio mėn. tos mokyklos žurnalo "Smoke Signal" buvo paskelbtas apie K. Mockų straipsnis, pabrėžiąs, jog tai yra vienas įdomiausių naujų mokytojų tojoj mokykloj, kilęs iš Lietuvos.

RAŠYT. J. GLIAUDA nakti į lapkričio 1 d. gavo smarkų antrą širdies smūgį. Paguldytas Hollywood ligoninėje.

KUN. B. SUGINTAS per BALFą už spalio mėn. Vasario 16, Punsko ir saleziečių liet. gimnazijoms pasiuntė surinkęs aukų $1.180.

Italija

KUN. DR. I. URBONAS iš Romos rašo: ". . . Priešais audiencijų kambarį (Vatikane) yra labai ilgas koridorius, kurio vieną sieną sudaro langai į Romos miesto pusę, o kitoje sienoje yra meniški freskai. Vienas freskas sustabdo lietuvį. Sunku patikėti: per visą augštą sieną freske — Lietuvos žemėlapis! Penkioliktojo amžiaus Lietuva — didelė Vytauto Didžiojo laikų valstybė su Podolija ir kitais kraštais. To mūsų Vytauto tikrai būta Didžiojo, jeigu jis sugebėjo padaryti Lietuvą tokią didelę ir garsią visam pasaulyje. O, matyt, garsi ji buvo, kad to meto pasaulio centre — Vatikane jos žemėlapis per visą sieną yra įamžintas freske!"

KUN. V. MINCEVIČIAUS ir Italijos LB rūpesčiu arkiv. A. Samore, didelio lietuvių draugo tėviškėje pastatytas meniškas lietuviškas kryžius. To kryžiaus nuotrauką arkivyskupas panaudosiąs š.m. kalėdinių sveikinimų kortelėj, kuri bus pasiųsta popiežiui, kardinolams ir diplomatiniam korpusui.

ST. PIEŽA, "Chicago American" religinio skyr. red. iš Vatikano sugrįžo į Čikagą.

VYSK. V. BRIZGYS, su kitais Vatikano santarybos dalyviais dalyvavo Italijos prezidento A. Segni oficialiame priėmime Quirinalo rūmuose.

Indija

KUN. J. ŠVIRNELIS, misijonierius, sėkmingai darbuojasi Assamo provincijoj. Tenai jis pastatęs kelias bažnyčias, mokyklas ir netgi protarpiais leidžias lietuviška laikraštį, skirtą misijų bendradarbiams. Deja, dabar toji provincija yra grasinama raudonosios kiniečių bangos.

Australija

"TALKA", Melbourno liet. kooperacinė kredito dr-ja, atšventė savo pirmąsias metines. Pirmųjų metų pelnas neimpozantiškas, bet padaryta gera pradžia. Sekantiems metams "Talkos" v-ba sudaro: L. Barkus, V. Bartuška, B. Ždanis, J. Šniras, J. Kalnėnas.

DR. IRVIS VENCLOVAS baigė stažą Prince Alfred ligoninėje ir pereina į Sydney un-to mokomąjį personalą. Kartu jis numato ruoštis ir chirurgo specialybei. Paruošė Pr. Al.

Brazilija

LIETUVOS KONSULUI A. POLIŠAIČIUI suėjo 70 metų amžiaus, 40 metų diplomat. tarnybos ir 25 metai darbo Sao Paulo liet. kolonijoj. Gimęs 1892 m. Panevėžio apskr. 1922 m. baigė Tol. Rytų un-tą Vladivostoke. Redagavo laikraštį "Tol. Rytų Žinios". Rūpinosi liet. karinių dalinių steigimu Rusijoj, o vėliau — jų perkėlimu Lietuvon. Diplomatinę karjerą pradėjo 1922 m. Charbine, Kinijoj. Iki 1938 m. dirbo įvairiuose Lietuvos konsulatuose ir užs. r. ministerijoj. Nuo 1938 m. konsulas Sao Paulo. Darbingų metų Lietuvos laisvinimo byloje!

Vokietija

K. BARONAS iš Kanados aplankė visą eilę liet. kolonijų ir Gautingo sanatoriją, kur papasakojo savo kelionės įspūdžius Portugalijoje, Ispanijoje ir supažindino su lietuvių gyvenimu Kanadoj. Iškėlė LB stiprią veiklą, liet. parapijas, m-las, organizacijas. ELI

PAGERBTAS MARTYNAS LABUTIS. — Buv. Šilalės veikėjui sukako 90 m. amž. Gyvendamas Lietuvoje Labutis gyvai reiškėsi visuomeninėje veikloje. Liubecke įvyko Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumo posėdis ir M. Labučio pagerbimas. Apie sukaktuvininką šiltai atsiliepė MLT prez. pirm. Erdmonas Simonaitis. E.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse,
nupirkti 5 fabrikų visi baldai
ir parduodami
labai nupigintomis kainomis.
Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

IŠDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

VASARNAMIS PARDAVIMUI
Springhurst, Wassaga Beach vasarvietėje

5 dideli kambariai su visais baldais. Lietuvių rajonas. Saugus smėlėtas paplūdimis. Prašo $5.000 su $1.500 įmokėjimu, bet kiekvienas jūsų pasiūlymas bus svarstomas.

Rašykite ar skambinkite Ant. Zaranka JA. 8-8492,
B. Kronas Real Estate Limited, 366 Main St. E., Hamilton, Ont.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

Didysis veikalas

Kristaus gyvenimas

Yra knygų, kuriose glūdi palaiminga jėga, padedanti ištrūkti iš žemės glėbio. Ji slypi geros knygos lapuose. Tokia knyga yra G. Ricciotti "Kristaus Gyvenimas". Ją parašė Rytų senųjų kalbų žinovas I D. karo metu buvęs kapelionu Italijos armijoje. Ją rašė vidinio balso šaukiamas ir kartu didžio nerimo dėl naujos grėsmės pasauliui lydimas. Savo autoritetą jis grindė giliom Rytų kraštų istorinėm studijom ir Kristaus laikų bei jų veikėjų pažinimu, kuris ir įgalino jį parašyti šį 1000 puslapių veikalą ir dar 20 kitų, liečiančių anų sričių istoriją ir literatūrą. Dėl to šios knygos faktų autentiškumas, autoriaus samprotavimai ir jo išvados nekelia jokių abejonių. Taigi skaitytojui, paskendusiam religinėse abejonėse, šis veikalas įneš daug šviesos į jo dvasinę tamsą. Dar daugiau — jis praplės jo netik religinę bet ir istorinę žiniją, kurios mūsų nevienam taip labai trūksta. O be to, plačiai nagrinėjami ir atremiami kitatikių, arba ir visai netikinčiųjų, priekaištai, kurie eiliniam žmogui padaro nemaža dvasinės žalos. Taip pat čia įmanomai plačiai pateikiami ir kritiškai įvertinami Kristaus laikų istoriniai šaltiniai bei skaitytojui nežinomi įvykiai, kurie padeda susiorientuoti ano meto istorinėje tikrovėje.

Tiesa, tie šaltiniai yra netokie gausūs, kaip valstybinių ar kitokių vadų, bet suprantama kodėl: Kristus į nieką raštu nesikreipė ir niekad iš rašto nekalbėjo. Dėlto Jis ir nepaliko rašytų dokumentų. Jo gi mokinių dauguma buvo paprasti žvejai ir jie istorinės vertės nesuprato. Taigi patys gilieji šaltiniai ir toliau pasilieka Evangelijos, kurios parašytos Kristaus asmeni ir veiklą pažinusių žmonių, betgi praslinkus keliasdešimt metų po Jo mirties. Tačiau šalia evangelijų dar yra nagrinėjami ir kiti istoriniai dokumentai ir aplinkybės, kurios padeda išnarplioti nemaža painių klausimų.

Skaitytojui ypač dėmesio verta autoriaus pastanga žvelgti net į pačių evangelistų rašymo metodą ir individualinį istorinės medžiagos apdorojimą. Ši pastanga atsako į klausimą, kodėl, sakysime, evangelijų autoriai dažnai vienas nuo kito gerokai skiriasi. O tai labai svarbu žinoti kiekvienam tikinčiajam, nes klaidatikių dauguma kaip tik čia ir susipainiojo patys ir suklaidino kitus.

* * *

"Kristaus Gyvenimą" iš italų kalbos 14 laidos originalo vertė kun. P. Dauknys, MIC. Lietuvių kalbon vertimas yra 24-tas į svetimą kalbą. Tai parodo, kokio plataus atgarsio ši knyga susilaukė pasaulyje. Juoba, kad ji yra ne vienintelė iš šios rūšies veikalų, bet jų tarpe pirmaujanti. Jai gali prilygti savo populiarumu tik Giovanni Papini "Kristaus istorija", išversta į lietuvių kalbą dr. P Mačiulio, nors pastaroji yra mažesnės apimties ir visai kitokio pobūdžio. Šie du italai vienas nuo kito skiriasi tuo, kad pastarasis yra ugningas ir sugestyvus, o "Kristaus gyvenimo" autorius nuosaikus ir mokslingas. Abudu tačiau yra gilūs mintytojai ir puikūs stilistai.

Vertėjas ,matyti, stengdamasis nenutolti nuo itališko teksto, nežymiai perteikė itališką mąstymo būdą. Dėlto, žinoma, lietuviškasis stilius yra gerokai nukentėjęs. Tačiau dėlto stebėtis netenka, nes perdaug laisvas vertimas būtų pažeidęs autoriaus darbą. Be priekaištų išversti kitakalbį veikalą visados yra labai sunku. Dėlto kun. P. Daukniui, atlikusiam tokį milžinišką ir labai svarbų darbą, tenka gili padėka ir pagarba. Nemažesnė padėka tenka ir Tėvams marijonams ši veikalą išleidusiems.

A. Kalnius

Giuseppe Ricciotti, KRISTAUS GYVENIMAS. Su kritiniu įvadu. Išvertė kun. P. Dauknys, MIC. Išleido T. marijonai 1962 m. Rinko ir spausdino "Nidos" spaustuvė Londone, Anglijoje. Kaina nepažymėta.

Kanados Rocky kalnuose gražiausias parkas yra Glacier National Park. Pravedus Trans-Canada plentą pro Rogers tarpeklį, labai palengvėjo privažiavimas. 1962 m. ten lankėsi 400.000 asmenų, o 1961 m. — tik 329, nes privažiavimas buvo galimas tik geležinkeliu.

Praskleidus uždangą nuo XIII a. Lietuvos

Mintys apie naujausią Juozo Kralikausko romaną

J. TININIS

Turinys. "Titnago ugnis" yra jau trečias Kanadoje gyvenančio rašytojo Kralikausko romanas. Jame vaizduojama Mindaugo laikų Lietuva. Autorius sukūrė labai įtikimą, realų ir ryškų to meto mūsų istorijos vaizdą, iš kurio matyti, kaip Mindaugas žiauriausiomis priemonėmis vienijo kraštą ir kaip atskiri pilių valdovai stengėsi išlikti nepriklausomi.

Mindaugo kariams užėmus Kriavos pilį, jos valdovui Visimantui buvo įsakyta arba pačiam nusižudyti arba būt nužudomam. Žmonos Maldenės įtaigojamas, jis pasirenka nusižudymą. Drauge su juo nuo durklo iš savo rankos miršta ir jo žmona. Autorius šią sceną atkūrė labai vaizdžiai. Skaitytojas ją regi kaip dailininko paveiksle.

Taip pat ir Kernavės pilis atiteko Mindaugui. Jos valdovams— Tautvilui ir Eitvydui — pasisekė pabėgti į Rygą ir ten apsikrikštyti.

Personažai. Autorius sukūrė visą eilę įtikinamų ir ryškių personažų, kaip Tautvilas, Eitvydas, Gaudižadas, Mindaugas, Visimantas, Parnus, Maldenė, Lirga. Iš moterų nepaprastai įstringa į atmintį Maldenė — tvirto charakterio, ryžtinga mergina.

Senovės lietuvių religija sudaro tarsi foną, kuriame šie personažai reiškiasi. Nevienas jų kreipiasi į dievus, vadovaujasi prietarais, saugosi įžeisti dvasias. Jų lūpos atitinkamais atvejais su pagarba taria Laimos, Žemynos, Žaltinėlio, Perkūno ir kitų dievybių vardus.

Kalba. Autorius yra didelis lietuvių kalbos mokovas ir žinovas. Į savo personažų lūpas jis įdėjo XIII a. lietuvių kalbą. Ši kalba nėra iš piršto išlaužta, kaip daugeliui gali atrodyti, bet sudaryta remiantis mūsų istorinės gramatikos duomenimis. Tokios kalbos vartojimas suteikia romano stiliui šviežumo ir originalumo. Alė Rūta savo romane "Trumpa diena" panaudojo tarmiškus dialogus; tai buvo naujiena, bet dar didesnė naujiena yra Mindaugo laikų šnekos atkūrimas Juozo Kralikausko romane. Kas domisi mūsų kalbos raida bei jos istorija, tam šis romanas bus senų, retų, bemirštančių žodžių lobynas.

Autorius gerai padarė, kad knygos pabaigoje davė šių žodžių fonetinį ir leksinį paaiškinimą. Pvz.: žadis — žodis, stavėti — stovėti, galvas — galvos, svetjas — svečias, šeinas — šienas, deinan — dieną, kantlės — kanklės, eš — aš, miegmi — miegu, ašmas — aštuntas.

Autoriaus stilius yra sklandus, aiškus, tiesiog klasinis. Jis labai tiksliai išreiškia mintį. Užtat tokiu stiliumi parašytą knygą malonu skaityti: pamatai lietuvių kalbos turtingumą ir grožį.

Šis romanas praskleidė uždangą ir parodė sceną, kurioje vyko XIII a. Lietuvos valdovų intrigos, kovos dėl valdžios ir kitoki garbingi ir negarbingi žygiai.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga, 1962. Kaina $2.50.

Paaiškinimas LE XV tomo reikalu

LE leidėją J. Kapočių ir mane, Lietuvos tomo redaktorių, vienas kitas pasiteirauja, kada tas tomas išeisiąs. Pagrindinė priežastis, kad jo išleidimas užtruko, yra sunkumas sutelkti tomui reikalingą medžiagą. Tai yra išsamesni apžvalginiai paskirų lituanistinių sričių straipsniai, reikalaują daugiau dabar nevisada lengvai gaunamos literatūros ir didesnio atsidėjimo, taigi ir daugiau laiko, kurio dažnam LE bendradarbiui kaip tik ir pristinga. Be to, kaikuriems bendradarbiams vėliau atkritus, teko jieškoti naujų, o tai vėl nemažas susitrukdymas. Didesnioji straipsnių dalis betgi jau yra atsiųsta redaktoriui, o pirmasis tomo skyrius ir spaustuvėje surinktas. Vis dėlto, stinga dar daugelio svarbių straipsnių, kurie ir stabdo tolesnį tomo rengimą ir spausdinimą. Naudojuos šia proga dar kartą kreiptis į savojo LE tomo bendradarbius, prašydamas ilgai nebenudelsti pažadėtųjų straipsnių.

Vincas Maciūnas

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

RAŠĖME APIE LIETUVIŲ RENGIAMAS MADŲ PARODAS, o šį kartą sustosime ties kiek vertingesnėmis apraiškomis — tarptautinio pobūdžio parodomis, kuriose buvo atstovaujami ir lietuviai.

Lapkričio 4 d. lietuvių grupė atstovavo Lietuvai YWCA surengtoje tradicinėje tarpt. parodoje — festivalyje. Lietuviai čia buvo išstatę tautodailės dirbinių ir maisto gaminių. Taip pat scenoje pasirodė "Žilvičio" šokėjų grupė. Vyriausia šios parodos lietuvių skyr. vadovė buvo cicerietė, skautų veikėja Z. Juškevičienė. Iš viso šioje parodoje buvo atstovaujama 71 tauta.

Lapkričio 10-11 d. lietuviai dalyvavo didesnio masto parodoje Navy Pier patalpose. Ši paroda — "International Folk Fair" irgi sutraukė gausų tautybių skaičių. Parodos rėmuose vykusioje meninėje programoje lietuviams atstovavo "Žilvičio" šokėjai ir Marquette parko lit. m-los moksleivių tautinis ansamblis. Lietuvių pasirodymą šioje parodoje organizavo LB Cicero apyl. valdyba.

Taigi Cicero lietuvių kolonija šiose parodose pavadavo žymiai gausesnę Čikagos lietuvių šeimą, kuri daugiau pasireiškia įvairiuose linksmuose baliuose ir kituose pramoginio pobūdžio parengimuose.

\# \#

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ ČIKAGOS APYGARDOS susirinkime lapkričio 5 d. B. Pakšto salėje, buvo duoti keli pranešimai apie "komunistų kultūrinį pogrindį Amerikos lietuvių tarpe". Čia kalbėjo A. Baronas ir St. Daunys. Du kiti paskelbti kalbėtojai — V. Radžius ir J. Miklovas susirinkime nedalyvavo.

Kadangi tema buvo aktuali, į susirinkimą atsilankė nemaža svečių, kurie čia vietoj gerai išstudijuotų akademinio lygio pranešimų išgirdo "oficialios" nuomonės pakartojimą. Tai susirinkimą nustūmė į propagandinio mitingo eiles. Pažymėtina, jog buvo priimtos rezoliucijos dėl vadinamojo "kultūrinio bendradarbiavimo",- kad eiliniai žmonės nebūtų suklaidinti šiame klausime.

Pabuvojus šiame susirinkime susidarė įspūdis, jog pas mus dar yra žmonių, kurie dedasi viską žiną ir yra tuojau linkę daryti greitus sprendimus.

\# \#

KAI AMERIKOS IR VISO PASAULIO SPAUDA plačiai rašė apie rasines riaušes Mississippi valstybėje, kur tvarkos palaikymui prisiėjo pakviesti apie 15.000 ginkluotų vyrų, Čikagos Marquette Parke neseniai buvo praėjęs panašus incidentas, nors ir nesukėlęs sensacingų atgarsių jokioje spaudoje.

Šiam įvykiui užuomazgą davė vienos Amerikos lietuvaitės jungtuvės su juodosios rasės atstovu. Ir svarbiausia, ši moteris vestuvinei puotai nusamdė salę Marquette Parko lietuvių kolonijos ribose. Pradėjus rinktis į salę (irgi lietuvių valdoma) būriams juodųjų, aplinkiniai lietuviai panoro parodyti savo nepasitenkinimą ir kelios šimtinės žmonių apsupo salę.

Ramiems vestuvininkams pasidarius karšta nuo nelauktų svečių nemalonių veidų, buvo iššaukti būriai policininkų su plėšriais šunimis. Jie atvykę tuojau griebėsi darbo, ir keli žmonės buvo sukandžioti, o kiti netrukus pasitraukė iš fronto.

Tvarka buvo atstatyta ir vestuvininkai, nors ir su policijos pagalba, galėjo baigti savo puotą.

\# \#

Kalbant apie naramius atsitikimus, tenka paminėti ir savotiška "sukilimą" prieš vienuoles kazimierietes, kurioms spaudoje buvo mesta eilė kaltinimų į kuriuos iki šiol neduota paaiškinimų. Ypatingai lietuvių visuomenė buvo įaudrinta po to, kai kazimierietės vedamos Marijos augšt. mokyklos patalpos buvo atsakytos Čikagos Lietuvių Operai, nors už salę operos rengėjai mokėjo brangiau negu kiti jos nuomotojai.

Taip pat "sukilimo" žymių matoma ir varžybose dėl "Čiurlionio" galerijos valdžios. Čia senoji valdžia neseniai buvo nuversta ir pastatyta kita, kurios pirmoji nenori pripažinti. Kalbama, jog tarp abiejų valdžių būta net fizinio susirėmimo, o patį reikalą žadama perkelti į amerikinį teismą.

Taigi, Čikagoje nesnaudžiama. Veikla vyksta iš įvairių pusių ir eina į įvairias puses. Žodžiu, dabar lietuviškas gyvenimas virte verda, kaip kad pasakytų įžvalgesni reporteriai.

Kultūrinėje veikloje

DAIL. H. ŠALKAUSKAS konkursinėje meno parodoje Wollongony mieste, Australijoje, laimėjo premiją už akvarėlę "Night Landscape". Premijuotas paveikslas lieka miesto nuosavybe.

DR. PR. BAGDANAVIČIUS, niujorkietis, parašė vieno veiksmo trijų paveikslų vaidinimą — scenizuotą legendą "Siaurės pašvaistė". Drama surišta su šv. Kazimieru ir vaizduoja dabartinį gyvenimą pavergtoje Lietuvoje.

DAIL. VYT. KASIULIO, gyv. Paryžiuje, paroda atidaryta nuo lapkričio 1 d. DiAlessio galerijoje, Henderson Place (East End Ave. ir St. New York), kuri truks iki gruodžio 22 d. Išstatyti aliejinės tapybos ir pastelės kūriniai.

OPEROS SOLISTAI D. Stankaitytė, St. Baras ir A. Brazis labai gerai pasirodė amerikiečių rengtame koncerte su Peorijos simfoniniu orkestru, sudainuodami operines ištraukas iš "Aidos". Koncerte dalyvavo 1.800 amerikiečių.

O. AUDRONYTĖ "Europos Lietuvyje" tarp kitko rašo: "Aš didžiuojuosi, kad esu lietuvaitė. Mėgstu dėvėti tautinių rūbų kostiumėlį, kuris išskiria mane iš šio krašto mergaičių. Didžiuojuosi labai sena ir gražia lietuvių kalba, mūsų puikiomis dainomis, gražiais krašto vaizdais, gražia ir turtinga Lietuvos praeitimi, kurios net ir dideli kraštai gali mums pavydėti. Man smagu, kad ir kiti mane vadina lietuvaite".

KUN. BR. LIUBINAS — Vasario 16 gimnazijos direktorius. Dėl nesveikatos pasitraukus iš direktoriaus pareigų kun. dr. L. Groniui, tos pareigos pavestos kun. Br. Liubinui, ligi šiol ėjusiam įvairias atsakingas pareigas Vokietijos Lietuvių Bendruomenėj.

N.P.M. SESELIŲ SPAUSTUVĖJE, Putnam, Conn., šiuo metu spausdinamos šios knygos: prel. F. Bartkaus "Kunigo paveikslas", kun. T. Narbuto "Marijos šventovės Amerikoje" ir Pr. Alšėno "Tūkstantis šypsnių".

KAN. M. VAITKUS rašo atsiminimus, kuriuos išleisti apsiėmė "Nida" Londone, o Tėvai pranciškonai spausdina jo išverstą iš vokiečių kalbos didelę religinių mąstymų knygą.

THE NEW REVIEW, ukrainiečių, buv. politinių kalinių leidžiamas politinis žurnalas, išleido nr. 6. Jame yra ir Pr. Alšėno straipsnis "Rusia's Empire of Slavery". Žurnalo red. Oleg Pidhaini; adresas: P.O. Box 31, Postal Station E, Toronto 4, Ont. **Pr. Al.**

SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ turi antikvariatas E. J. Brill, Leiden, Netherlands-Holland. Naujausiame kataloge nr. 355 yra paskelbta visa eilė liet. leidinių: J. Basanavičius, Iš gyvenimo vėlių bei velnių. Chicago 1903, 387 p.; Lietuviškos pasakos II. Shenandoah, Pa., 1902, 263 p.; Dainų balsai. Molodien litauischer Volkslieder... v. Chr. Bartsch, 1886-89, 2 val. — 248 +304 p.; Pr. Dovydaitis, Žmogaus išsirutuliojimas ir paleontologija. Kaunas 1914, 24, 10 p. Šv. Kazimiero dr-jos leid.; J. Basanavičius, Lenkai Lietuvoje. Iš rusiško išguldė V. Gintautas. Chicago 1903, 41 p.; Lietuviškai - trakiškos studijos I, Shenandoah, Pa., 1898, 124 p.; Medega musų tautiszkai vaistininkystai. Shenandoah, Pa., 1898, 38 p.; C. Danilowicz, La Lithuanie artistique. Lausanne 1919, 72 p.; Krėvė - Mickevičius, V, Raštai. Redagavo V. Maciūnas ir Pr. Skardžius. Yra ir daugiau knygų apie Lietuvą įvairiomis kalbomis.

LIETUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJA išleido naują 115 dokumentų tomą XVII šimtmečio. Tai dvarų inventoriai iš Vilniaus apygardos ir Žemaitijos; juose yra kaimiečių šeimų sąrašai, nurodomos jų pareigos dvarui, dirbamos žemės, miškų, ribų ir kt. nurodymai. Dokumentai svarbūs istorikams ir ekonomistams, nes jie, komunistų spaudos teigimu, nušviečia feodalinius santykius "Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje". Vienas laikraštis pabrėžia, kad tie dokumentai paskelbti daugiausia lenkų kalba, o lenkų spauda daro iš to išvadą, kad jau XVII amžiuje Lietuvoje lenkų kalba buvo vyraujanti ir tai netik miestuose, magnatų dvaruose ir valstybinėse įstaigose, bet ir nuo miestų tolimuose kaimuose.

Atsiųsta paminėti

Laiškai Lietuviams, 1962, lapkritys, nr. 11. B. Markaitis, SJ, Kelias į Dievo sąvoką; A. Grauslys, Ilgesys klajoja gatvėmis; B. Krištanavičius, SJ., Kunigas karo sūkury ir kt. Filmų aptarimai — A. Rūta ir J. Vaišnys, SJ.

Aidai, 1962, nr. 8. Vysk. V. Brizgys, Bažnyčios visuotinio Vatikano susirinkimo išvakarėse; J. Kralikauskas, Lietuvos rašytojo situacija dabar tremtyje; Pr. Gaidamavičius, Mirė Lietuvos Jobas (A.a. arkivyskupą T. Matulionį palydint); J. K. Karys, Žygimanto Vazos "Auksinės lėkštelės". Apžvalginiai skyriai — literatūros, meno, religinio ir visuomeninio gyvenimo, daug iliustracijų.

Stasys Yla

Knygos man atėmė tikėjimą

42.

Bevartydamas "Žvaigždę", savaitinį laikraštį, pradėtą leisti 1901 metais Amerikoj, radau tokią "išpažintį". Kažkoks L. M., kuris, laikraščio žodžiais, "dabar literatūroje užima ne paskutinę vietą", pasakojo savo jaunystės istoriją. Įstojęs į gimnaziją Varšuvoj dvyliktais amžiaus metais ir buvęs tėvų įkurdintas pas gerus, išlavintus žmones. Šie turėję nemaža savų knygų, bet sąmoningai nepirkę bedieviškų, tad su jom nesusidūręs ligi aštuonioliktų amžiaus metų.

— Pradėjau domėtis moksliškom knygom, parašytom pseudo-filosofų, materialistų, tik VI-toj klasėj, nes vis girdėjau skelbiant, jog katalikų Bažnyčios mokslas yra tik pasakos mažiems vaikams. Žinojau, jog kaikurie mano draugai tokias knygas skaito, tik nežinojau kur jas gauna. Kreipiausi į vieną iš jų, kurį laikiau gerai žinantį literatūrą. Jis buvo žydas, tad juo labiau tikėjausi prašomų knygų gauti. Pradžiai jis parūpino dvi, kurių autoriai buvo Zola ir Dumas. Per porą dienų jas perskaičiau ir grąžinau. Gavau naują, ir tai buvo Elizos Ožeškienės "Cnotliwi". Ši knyga turėjo lemiamos įtakos. Autorė pristatė du vylius, kurie žmogų žemina ir padaro hipokritu, tai tikėjimas ir pamaldumas.

— Iš mažens buvau pamaldus, o kai pradėjau lankyti gimnaziją, draugai, juokaudami, mane jau vadino kunigu. To tikėjęsi ir tėvai. Perskaitęs minėtas knygas, ypač "Cnotliwi", tvirtai sau tariau: kunigu niekad nebūsiu! Mano širdis šalo kasdien. Buvau panašus į skęstantį, kuris griebiasi nors ir supuvusios lentos. Griebiausi kiekvienos neišmintingiausios teorijos, kad rasčiau kitą patenkinamą atsakymą. Atrodė tik mokslas padaro žmogų ir visą visuomenę dora. Žinojau, kad mokytas nepasidarysi vien iš pamokų, — reikia skaityti ir skaityti labai daug. Minėtas žydelis man parūpino vis naujų ir naujų knygų. Kartą jis man sako: "Klausyk, kodėl negalėtumę susirinkti keletas ar keliolika draugų ir bendrai skaityti. Vienas kitam paaiškintume ir taip susikurtume laisvas, nepriklausomas pažiūras".

— Sutartą dieną susirinkome. Beveik visi buvo žydeliai iš pažįstamų mokinių ir keletas nepažįstamų. Vienas skaitė, kiti klausėmės. Pasirinktasis autorius buvo Spencer Herbert. Su kokiu dėmesiu, kokiu įsitempimu klausėmės to filosofo išvedžiojimų. Retas kas iš mūsų bent šiek tiek suprato, bet kiekvienas galvojo: "Tas Spenceris turėjo būt ne betkoks galvočius!" Kaip tik tas negalėjimas suprasti daugelį labiau traukė. Man šie išvedžiojimai kėlė nustebimą ir kartu kažkokią baimę. Mano širdy dar buvo likęs jutimas, jog yra Dievas, kuris po mirties kiekvienam atlygina. Tai buvo lyg toji liekana, kuri iš mano tikėjimo dar buvo užsilikusi. Dabar, besiklausant mažai suprantamų Spencerio išvedžiojimų, jutau, kad ir ta mintis mane apleidžia. Šį autorių buvo galima bent tiek suprasti, kad jis Dievo nepripažino ir iš jo juokėsi.

— Nuo tos pirmos lekcijos niekad neapleidau susirinkimų. Jie buvo įdomūs dar tuo, kad, perskaičius, prasidėdavo tarpusavės šnekos. Kiekvienas iš mūsų galėjo turėti neišmintingiausią nuomonę, bet ji turėjo būti priešinga tikėjimui. Vienas tvirtino, jog Mozė buvęs labai mokytas vyras, pozityvistas ir kaip toks netikįs Dievu. Kitas aiškino, kad Jėzus Kristus buvęs didelis politikas ir skelbęs žmonėms mokslą, kuriuo pats netikėjęs. Buvo ir tokių, kurie teigė, jog Mozė ir Kristus buvę prasčiokai bemoksliai, tik žmonių vaizduotė juos vėliau padariusi išminčiais. Nestigo ir tokių, pagal kuriuos Mozė ir Kristus visai neegzistavę. Visi laikėsi vienos aksiomos: išpažinti "laisvą nuomonę". Katalikų Bažnyčios ne tik negodojome, bet stačiai neapkentėme ir buvome įsitikinę, jog ji devynioliktojo šimtmečio nepragyvens.

Kokia buvo šių susirinkimų pasekmė?

Pradėjau jausti, jog gyvenimas yra tartum be rytdienos — be tikslo, ir toks gyvenimas atrodė be vertės — tik vegetacija. Stačiau sau klausimą: ar verta gyventi? Mano logika man atsakė: jei viskas prasidėjo iš nieko ir baigsis nieku, kam tad vargti ir ko nors siekti? Manyje kryžiavosi lyg du žmonės: vienas kalbėjo — neverta gyventi, o kitas — verta, nes esi jaunas, turi gabumų. Vis labiau persvėrė pirmasis balsas. Nutariau baigti gyvenimą, ir būčiau baigęs. Kiekvieną kartą eidamas per tiltą ruošiaus šokti į Vislą, bet vienas dalykas dar sulaikydavo. Neapsakomai mylėjau tėvus. Galvodamas mestis nuo tilto, prisimindavau gimtąjį kaimą, kur augau. Visi takai, kuriais bėginėjau, pasidarydavo mano vaizduotėje lyg gyvi. Ten buvo mano draugai, su kuriais praleista daug smagių valandų. Bet svarbiausia tėvai. Matydavau juos nuliūdusius. Motina verkia ir rankas laužo, išgirdus apie tokį bjaurų sūnaus gyvenimo galą.

— Kovojau pats su savimi, kol radau vieną pasiteisinimą gyventi. Tai buvo kova su socialiniu neteisingumu. Pradėjau jausti neapykantą didžturčiams, kurie nieko nedirba ir linksmai gyvena, o kiti amžiną vargą kenčia. Manyje virė kraujas ir tartum kas kuždėjo, jog tą neteisybę reikia šalinti radikaliai. Užmušk kokį kunigaikštį ar grovą, tada bent mirsi netaip neprasmingai!

Visi mano draugai ir aš tada dievinome Aleksandrą Swiętochowskį — laikėme jį neklaidingu socialistų vadu. Buvau ketinęs asmeniškai į jį kreiptis ir teirautis, kaip jis šį klausimą patartų spręsti. Bet trūko drąsos. Tuo tarpu pateko į rankas minėtosios Ožeškienės knyga "Pompolinscy" ir kažkurio kito autoriaus knyga. Prancūzų revoliucijos ir klasių kovos mintys mane sėste apsėdo. Negalėjau nė miegoti, nė valgyti. Planavau, lyg įsiutęs žvėris, kaip visus didžiūnus išpjauti ir jų turtus padalinti tarp visų.

— Mano vidaus dramą, matyt, pastebėjo šeimininkai, pas kuriuos gyvenau. Kartą šeimininkas pakvietė mane į savo kambarį ir tėviškai pradėjo mane klausinėti. Viską jam pasakiau — net kraštutiniausius savo ketinimus. Mano globėjas išsigando dėl manęs: liepė nutraukti ryšius su kenksmingais draugais, mesti žalojančią skaitybą ir susitelkti tiesioginiam mokslui. Baigė griežtu įspėjimu: "Kitaip aš tave išvarysiu iš savo namų!" Būčiau nevaromas išėjęs, bet sekančiais metais. Tačiau mano reikalai suklupo gimnazijoje. Audros galvoj bei širdy ir visa ta pašalinė skaityba atsiliepė metiniuose egzaminuose. Nors ir stengiausi viską išmokti, bet nepajėgiau. Egzaminų neišlaikiau — likau antrus metus toj pačioj klasėj. Tėvai atsisakė mokėti už mokslą. Galvojau jieškotis kokio darbo, o kiti man siūlė stoti į kunigų seminariją, kad neprarasčiau metų. Suvaidinau prieš tėvus: nuvažiavau į seminariją, bet taip pavėlavęs, jog manęs negalėjo priimti. Turėjau likti kaime ir laukti sekančių metų. Tie metai kaime iš tikro pagydė mane fiziškai ir dvasiškai. Mačiau tvirtą kaimiečių tikėjimą ir gilią ramybę. Tada galvojau, kas būtų, jei šiem žmonėm kas atimtų šią tvirtybę. Prieš mano akis stojosi paveikslas orgijų, parengtų egoizmo. Mano akys pamažu vėrėsi. Radau ir kaime žmonių, plačiai apsiskaičiusių ir kartu giliai tikinčių. Tada prisiminiau, kokie neteisingi buvo tie, kurie tvirtino: "Tarp tikinčiųjų nerasi nei vieno, kuris bent kiek būtų apsišvietęs ir galvojantis". Buvo mums kalama į galvą, jog tikintieji nyksta, o netikinčiųjų skaičiai augte auga. Apsižvalgęs ir plačiau stebėdamas, deja, šio proceso negalėjau apčiuopti netikinčiųjų naudai. Senasis tikėjimo medis atrodė auga, bujoja ir jokia audra nepajėgs jo išrauti. Pseudofilosofai kalbėjo, jog tikėjimas gadina žmogaus būdą, jog tikintieji yra fanatikai, o kunigai — išdidūs egoistai. Aš stebėjau savo parapijos kleboną; netrukus turėjau progos jį arčiau pažinti. Buvo neeilinis kunigas — mokslus ir daug skaitęs, o tačiau neturėjo puikybės ir arogancijos, kaip anie mokslo garbintojai. Man darėsi gėda, jog aš nešiojausi neapykantą tokiem, kaip šis, tiesiąs kiekvienam pagalbos ranką.

— Pirmą kartą susidomėjau kunigu, kaip žmogumi. Į mano rankas pateko vertimas iš prancūzų kalbos, pavadintas "Kunigas ir žmonės". Tai buvo pirmoji knyga po daugelio metų tikrai katalikiškoj dvasioj rašyta ir mano perskaityta. Nuo mano akių tartum nupuolė koks uždangalas. Gėręs visokį dumblą nūn pasijutau lyg būčiau išgėręs stiklą šaltinio vandens. Tik dabar grįžo mintis, ar nebūti kunigu.

*
Priminimai apie jūsų ONTARIO HOSPITAL APDRAUDĄ

* 19-tas gimtadienis?

Būk apsidraudęs!
Nuo dabar jūsų apdraudai reikalinga atskira premija. Gaukite pareiškimų formų banke, ligoninėje ar draudimo komisijoje.

* Apsivedėte?

Būk apsidraudęs!
Šeimos premija turi būti apmokėta padengimui vyro ir žmonos draudimui. Nurodykite savo grupę ARBA, jei mokate premiją tiesiogiai, praneškite draudimo komisijai.

* Pakeitėte darbą?

Būk apsidraudęs!
Rūpestingai sekite instrukcijas antroje pusėje mokėjimo pažymėjimo-formos 104, kurią jūsų darbdavys yra įpareigotas jums atiduoti.

Visuomet laikykit savo ligoninės apdraudos pažymėjimą pas save.

Ontario Hospital Services Commission
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

ŠIOS SAVAITĖS RUNGTYNĖS. — Church lyga: antradienį, 8 v.v., mūsų salėje Aušra Inter. — Grace; **TLB lyga:** antradienį, 8.30 v.v., 23 Ferndale Ave. Aušra Sr. — Vytis; **CYO lyga:** ketvirtadienį, 7 v.v., Givens m-loje Aušra Juvl. — OLPH. **B-C lyga:** sekmadienį, tuoj po pamaldų, mūsų salėje Aušra Sr. — Estai ir 1.30 val. p.p. St. Vlads salėje Aušra J r. — latvių H.

PRAĖJUSIOS SAVAITĖS RUNGTYNIŲ REZULTATAI: B-C lygoje Aušra Sr. nugalėjo Tridents 57:55, o Aušra Jr. pralaimėjo latvių Y 52:91; TLB lygoje Aušra Sr. (mergaitės) nugalėjo Ciccones 36:27: CYO lygoje Aušra Juvl. nugalėjo Vytį 28:15, o Aušra M. pralaimėjo Corpus Christi 14:46.

CYO plaukymo pirmenybėse, kuriose dalyvavo Toronto 24 parapijų geriausi plaukikai, N. Kėkštaitė išsikovojo I v. 100 j. laisvu stilium — 67 sek., II v. 100 j. peteliške — 102 sek. ir III v. 100 j. krūtine — 105 sek.; R. Burdulis — I v. 100 j. l.s. — 66 sek. ir III v. 100 j. krūtine —, 90,06 sek. N. Kėkštaitė šeštadienį dalyvavo Kanados olimpinėms pirmenybėms plaukikų išrinkimo pirmenybėse ir plaukdama Etobicoke plaukimo m-los estafetės komandoje laimėjo I v. 800 j. estafetę. Šį savaitgalį N. Kėkštaitė dalyvaus plaukimo pirmenybėse Pontiace, Michigan. Mūsų jaunajai plaukikei linkime sėkmės ir ištvermės.

Šį sekmadienį, tuoj po pamaldų, ant par. salės scenos įvyks visuotinis Ausros klubo narių susirinkimas, kuris išrinks atstovus ŠALFASS suvažiavimui gruodžio 1-2 d. Clevelande. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Gruodžio 1 d., paskutinį šeštadienį prieš adventą, rengiamas tradicinis Aušros balius - šokiai. Gros Benny Ferry orkestras. Visi iš anksto kviečiami ir laukiami.

VYČIO ŽINIOS

CYO pirmenybėse Vyčio mergaitės pralaimėjo Aušrai 15:28. Vytietės parodė darnesnį žaidimą, tačiau žymiai silpnesnės buvo metimuose.

Church lygos pirmenybės prasidėjo praėjusį pirmadienį Vyčio ir Kingsway rungtynėmis. Ateinančią savaitę vytiečiai žais su St. Christopher. Rungtynės įvyks ketvirtadienį 8 v.v. Ryerson mokykloje, kuri randasi prie Dundas ir Bathurst gatvių. Moterys TLB lygoj ateinančią savaitę žais su B-A. Rungtynės įvyks antradienį 7.15 v.v. Deer Park mokykloje. CYO lygos rungtynių ateinančią savitę nebus.

Mūsų rėmėjams J. Račkauskui ir V. Savickui širdingai dėkojame. A.S.

Lietuvių skautų veikla

SKAUTORAMA — skautų pasirodymas įvyko lapkr. 18. Buvo pradėta Kanados raj. vadeivės ps. M. Vasiliauskienės sveikinimu. Maldą perskaitė I. Baturaitė. Vyr. skautininkės įsakymu ps. D. Keršienė pakelta į skautininkės laipsnį. "Šatrijos' 'tunto įsakymus skaitė tunto adj. R. Jurkšaitytė, "Rambyno" tunto — adj. Vl. Rušas. Komandavo K. Batūra.

Meninėje dalyje deklamavo K. Dilkus. Pr. Saplienė pravedė sueigą, kurioje dalyvavo 3 akordeonistai. Specialų jaun. skaučių pasirodymą — vaidinimą paruošė ps. B. Mažeikienė.

Tunt. v.s. V. Skrinskas padarė pranešimą apie užpirktą stovyklavietę ir prašė tėvelius prisidėti prie vajaus. Hamiltono skautės padainavo porą dainelių, o Toronto jūsų skautės inscenizavo televiziją. Programą ir dainas pravedė ps. K. Batūra, J. Karasiejus ir G. Rinkūnaitė.

Po meninės dalies buvo kavutė. Sumuštinius ir pyragus sunešė skautų-čių tėveliai, o kavutę — savikaina salės administracija.

Buvo sušauktas tėvų susirinkimas ir perrinkta nauja valdyba.

Skautoramoje dalyvavo ir iš Hamiltono atvykę skautai-tės su tuntininkais ps. P. Breichmanu, R. Bagdoniene ir tėvų rėmėjų pirm. A. Paukščiu. Kanadiečių buvo dvi atstovės. F.

SKAUTŲ JUBILĖJINIŲ METŲ pradžios pasisekimas priklausys netik nuo skautų, bet ir nuo jų talkininkų. Tiek skautai, tiek jų tėveliai yra dėkingi T. B. Placidui, OFM, už gražų pamokslą, s. T. S. Kulbiui, SJ, Kanados skautų dvasios vadui už atlaikytas ta intencija Mišias, broliui Hortulanui už b-os išpuošimą. Solistams: smuikininkui Stp. Kairiui, sol. A. Vėlyviui ir vargonais palydėjusiai D. Skrinskaitei skautiškas ačiū. Mūsų gili padėka visiems tėveliams ir mamytėms, skautų bičiuliams, kurie taip gausiai dalyvavo pamaldose ir skautoramoj. Su dideliu dėkingumu prisimename mums daug talkinusius O. Indrelienę ir S. Dabkų, taip pat mus pamaitinusias visas ponias bei mamytes. Šios šventės pasisekimas priklausė nuo joje dalyvavusių asmenų, kuriems už tai nuoširdžiai dėkoja

Toronto skautai-tės

SKAUTŲ JUBILĖJINIAIS METAIS nuoširdžiai sveikiname kun. dr. Pr. Gaidą minintį 25 metų kunigystės jubilėjų. Tuntų vadija

Svarbu nukentėjusiems tremtiniams

Augštasis Jungt. Tautų komisaras tremtinių reikalams skelbia, kad terminas gauti kompensacijas iš V. Vokietijos vyriausybės baigiasi 1962 m. gruodžio 31 d. V. Vokietijos įsteigtasis kompensacijų fondas išmoka atitinkamas sumas tiems tremtiniams, kurie:

1. buvo tremtiniai **1953 m. spalio 1 d.;**
2. buvo persekiojami nacional-socialistinės valdžios **dėl jų tautybės;**
3. buvo fiziškai sužaloti bei neteko sveikatos visam laikui bent 25%.

Kiekvienas asmuo, atitinkąs šias sąlygas, turi teisę kreiptis raštu į minėtą kompensacijų fondą ir tai **tuojau,** kartu nurodant persekiojimo bei sveikatos netekimo aplinkybes. Rašyti kompensacijų fondo adresu: Bundesverwaltungsamt, Rudolphpl. (Hochhaus), Koeln, W. Germany. Augštojo JT pabėgėlių komisaro įstaiga yra Ženevoj, o jo įgaliotinė Kanadai: Miss Muriel W. Jacobson, UNHCR Correspondent in Canada, 329 Bloor St. W., Toronto, Ont.

TORONTO, Ont.

PAS IMIGRACIJOS MINISTERĮ

Lapkr. 17 d. Royal York viešbutyje Kanados imigracijos ir pilietybės min. R. Bell buvo sukvietęs taut. grupių redaktorius. Savo žodyje ministeris pareiškė norįs turėti tiesioginį kontaktą su visais ateiviais. Kvietė pateikti jam visus rūpimus klausimus laiškais, telefonu arba per savo laikraščius. Ministerijos vertėjai galėsią paruošti jam keliamus pageidavimus anglų k. Jo nuomone, imigracija Kanadon negalinti būti mažinama dėl padidėjančio nedarbo; imigracija 1% ribose esanti naudinga krašto ūkiui. Ministeris atsakė į pateiktus klausimus; paaiškino, kad nėra specialiai palaikoma nė viena religinė ar tautinė imigracijos grupė; šeimų sujungimo klausimas tebesąs neišsprendžiamas dėl sovietų laikysenos; kaikurie pilietybės teismai galėtų veikti vakarais; kaip politikas sakėsi esąs konservatorius, bet kaip ministeris — pirmoj eilėj kanadietis. Priėmime dalyvavo apie 50 redaktorių, adv. A. Maloney, parlamentinis ministerio sekr. Frank McGee ir kt. pareigūnai. Netrūko ir "TŽ" atstovo. Be to, kaip viešbučio patarnautojas - vaišintojas buvo irgi lietuvis.

Vakare buvo didelio masto priėmimas ministeriui Mayfair restorane. Dalyvavo gausybė kviestinių asmenų iš įvairių Toronto taut. grupių. Ks.

236 SLA kuopa (iš Toronto 27 ir St. Catharines 3) nuvyko į Clevelando 14 SLA kuopos rengiamą susipažinimo pobūvį. Ten tautiečių buvo labai šiltai sutikti, aprūpinti nakvynėmis ir visu lietuvišku nuoširdumu pavaišinti. Torontiečiai tokiu jų nuoširdumu buvo labai sužavėti ir pasižadėjo ateity tuo pačiu atsilyginti.

Torontiečiai dar ilgai neužmirš ten aplankytų gražių vietų, kaip lietuviško darželio, čiurlioniečių namų ir "Dirvos" redakcijos.

Už visa tai liekame dėkingi energingam kuopos pirm. St. Jokūbaičiui ir ekskursijos vadovui V. Bačėnui. Dalyvė

Didysis labdaros vajus — United Appeal baigtas. Surinkta $9.667.795, buvo planuota — $9.717.000. Tikimasi, kad ir trūkstamoji dalis dar bus surinkta.

Toronto civilinė apsauga gruodžio mėnesį jau turės nuosavą $50.000 kanavusį radijo tinklą, kuriuo pavojaus atveju galės naudotis policija, gaisrininkai ir visa civilinė apsauga.

Nemokamas rentgeno peršvietimas prieinamas visiems šiose Toronto klinikose: šiaurėj—5318 Yonge St., BA. 5-9178 Willowdale; rytuose — 2622 Danforth Ave., OX. 9-1071, Barrington Ave.; vakaruose — 2457 Bloor St. W., RO. 9-3143 (Jane St.); pietuose — 223 College St. 924-2191 (St. George St.). Klinikos atdaros nuo pirmadienio iki penktadienio kas savaitę 8.30 v. r. — 4.30 v. p.p. Kanados sveikatos dr-ja patarią visiems tikrinti sveikatą, ypač plaučių, kasmet ar kas antri metai arba gydytojui patariant.

Loterijos, kuri buvo ruošta L. Vaikų Namų rėmėjų, traukimas įvyko lapkričio 17 d. Prisikėlimo salėje. I premija — sidabrinis rinkinys — punch bowl teko O. Kaminskienei, 121 Inchbury St., Hamilton, Ont., — Nr. 1304. II premija — gintarų rinkinys teko E. Vaidotienei — 45 Cameo Cr., Toronto 9, Ont., — Nr. 1078.

PADĖKA

Gilus mūsų dėkingumas D. G. Klebonui kun. dr. J. Tadarauskui už leidimą rodyti filmą AV par. Hamiltone ir už rinkliavą. Ypatingas ačių D.G. kun. dr. J. Tadarauskui už gražų priėmimą, duosnumą, pridedant dar $10 nuo savęs. Viešpats gausiai teatlygina Jums ir visiems Jūsų parapijiečiams.

Dėkingos Kristuje,

Nek. Pr. Marijos seserys

Lietuvių studentų žinios

"LITUANUS" žurnalui remti vajus vyksta sėkmingai. Jau surinkta gera suma. Lapkričio 18 d. buvo renkama aukos tabako augintojų apylinkėje Delhi. Visi, kurie gavote kvietimus paaukoti "Lituanui", malonėkite grąžinti vajaus komiteto pirm. R. Gaižučiui ant voko nurodytu adresu.

LIETUVIŲ STUDENTŲ ekskursijon į kultūros kongresą Čikagoje užsirašė 30 studentų. Išvykstama ketvirtadienį vakare XI. 22. autobusu. Kas iš nestudentų norėtų važiuoti, prašomi skambinti G. Beresnevičiui LE. 1-1432.

ČIKAGOJE per kultūros kongresą įvyksta ir JAV Liet. Studentų s-gos visuotinis suvažiavimas laprk. 23-25 d. Morrison viešbutyje 79 W. Madison St. Toronto studentai bus svečiais. Keliose vietose bus susipažinimo vakarai.

TORONTO STUDENTŲ NAMAI jau išdažyti, bet dar be baldų. Praeitą sekmadienį buvo atidaryti visuomenei pasižiūrėti. Daug atsilankė, ypač jaunimo. Buvo gauta šiek tiek aukų ir keli pažadėjo dovanoti naudotų baldų. Lietuviškai išvaizdai sukurti liet. studentų patalpose mūsų menininkai sutiko bendradarbiauti su studentų valdyba. Studentų patalpoms reikalingas Lietuvos Vytis. Kas galėtų dovanoti, maloniai laukiame.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ Toronto lietuviai studentai ruošia Lietuvių Namuose.

LIETUVIAI STUDENTAI Čikagoje dalyvavo demonstracijoj, kur buvo užgirta prez. Kennedy blokada prieš Castro. Lietuviai nešė ir tokį plakatą: "Geriau lavonas, negu raudonas".

DALIA KVIETYTĖ Toronto un-te studijuoja sociologiją jau IV metus. Šalia to ji domisi piešimo menu. Ji piešia iliustracijas vienam amerikiečių paauglių mergaičių žurnalui JAV; yra iliustravusi ir kitų jaunimo leidinių. Ji mielai sutiko duoti savo iliustracijų ir "TŽ" jaunimo ir vaikų skyriams.

"JAUNIMO AKTUALIJOS" — tokiu vardu įvestas naujas skyrius "T. Žiburiuose". Jis pasirodo kartą per mėnesį. Pirmą kartą jis pasirodė š.m. 43 nr. Jame rašoma apie tėvus — kodėl jie "old fashioned", apie išmintingą ir aklą meilę, apie jaunuolius— "what's wrong with you boys?" Šiame skyriuje kviečiami rašyti iš visur visi jaunieji — studentai ir nestudentai. Siųskite savo laiškus redakcijos adresu, nuomones, paklausimus, eilėraščius, trumpus straipsnelius. Skyrių veda jaunimo bičiulis, Kanadoj baigęs mokslus, mokyt. P. Balčiūnas.

KANDIDATAS Į ALDERMANUS

5 rinkiminėje apylinkėje

GEORGE BEN yra advokatas ir karo veteranas. Toronto visuomenėj plačiai besireikšdamas įvairiose visuomeninėse, kultūrinėse, verslo bei kitose organizacijose, labai gerai žino visų klasių bei pažiūrų miesto gyventojų reikalus.

George Ben visuomeninė veikla nesiriboja viena gyventojų ar tautybių grupe. Jis trokšta gero lygiai visiems gyventojams kaip ir pačiam miestui. Tik gal išskirtiną dėmesį kreipia į tuos gyventojus, kuriems iš miesto pusės daugiausia globos bei paramos reikia. Vienas didelių jo rūpesčių, tai sudaryti tinkamas sąlygas dienos globai vaikams tų šeimų, kurių motinos dirba.

Norėdamas geriau pažinti reikalus įvairios kilmės miesto gyventojų, Geogre Ben palaiko glaudžius santykius su įvairiomis tautinėmis grupėmis. Gal ypatingos simpatijos jo — yra lietuviams, su kuriais jis eilę metų bendraudamas nuoširdžiai susigyveno. Jis yra nuolatinis dalyvis lietuvių tautiniuose minėjimuose, stipriausio lietuvių ekonominio vieneto "Paramos" kooperatyvo teisinis patarėjas ir advokatas, daugeliui padėjęs įvairiuose painiuose reikaluose kaip advokatas, ar patarėjas.

Kad galėtumėte turėti nuoširdų draugą miesto valdyboje ir asmenį, gerai žinantį visų miesto gyventojų reikalus, balsuokite į aldermanus už GEORGE BEN. (skb.)

Kandidatai į Toronto savivaldybę

MARGARET CAMPBELL, kandidatė į Toronto miesto kontrolierius, yra baigusi Toronto un-te anglistiką ir istoriją, o teisę — Osgood Hall 1937 m. Nuo 1960 m. yra Queen's Council narė. Priklauso daugybei Toronto organizacijų — profesionalių moterų klubui, moterų teisininkių s-gai ir t.t. Yra Rosedale presbiterininkų b-os narė. 1941 m. ištekėjo už S. C. Campbell, Hollywoodo direktoriaus ir režisoriaus; augina tris vaikus. Specializavosi įstatymuose, liečiančiuose vidaus bei imigracijos problemas, nekilnojamo turto ir kt. Gerai pažįsta miesto gyventojų problemas, ypač viešosios globos srityje.

GEORGE BEN, advokatas, slovakų kilmės, kandidatuoja į Toronto miesto savivaldybę kaip penktosios apylinkės atstovas — alderman. Jis dalyvavo tautinių grupių spaudos konferencijoj ir kėlė reikalą taut. grupių meno vienetams rodytis nevien savo salėse, bet ir bendrame miesto kultūriniame gyvenime.

WILLIAM DENNISON kandidatuoja į Toronto miesto kontrolierius. Miesto tarnyboje yra išbuvęs 21 metus. Kovojo už teisę balsuoti visiem, sulaukusiem 21 metų a. Rūpinosi išgauti feder. vyriausybės paramą miesto bedarbiams. Yra aplankęs V. Europos miestus ir studijavęs savivaldybių veiklą butų aprūpinimo, viešosios globos ir socialinio gydymo srityse.

ALLAN A. LAMPORT šį kartą kandidatuoja į Toronto miesto tarybos kontrolierius. Rinkiminio vajaus proga buvo sukvietęs visų taut. grupių redaktorius, kuriems išdėstė savo nuomonę miesto tvarkymo ir kt. klausimais. Pvz. jis pastebėjo, kad naujieji ateiviai turėtų įnešti daugiau kultūrinės veiklos į miesto gyvenimą ir apskritai nestovėti nuošaliai nuo miesto reikalų. Ta proga A. Lamport išdalino brošiūrų; jose išdėstytos reformos, už kurias, jei išrinktas, kovosiąs miesto taryboje. A. Lamport buvo išrinktas Toronto burmistru 1952, 1953 ir 1954 m. Dirbo TTC komisijoj. Yra buvęs karo lakūnu. Dalyvauja daugybėje organizacijų, jų tarpe ir masonų ordine.

NATHAN PHILLIPS, dabartinis Toronto burmistras, išbuvęs tose pareigose 8 metus, sakosi tebesąs jaunas, kad ir sulaukęs 70 metų. Esą Jonas XXIII, Adenaueris, De Gaulle dar senesni, nors eina dar atsakingesnes pareigas. Jis neslepia savo tikėjimo nei kilmės ir dažnai primena, kad jo seneliai iš motinos pusės kilę iš Lietuvos. Einąs dar kartą į burmistrus, nes norįs baigti pradėtus planus.

DONALD SUMMERVILLE, kandidatas į Toronto miesto burmistrus, lankėsi "TŽ" redakcijoj, lydimas ukrainiečio J. Kuszpėta. Taipgi aplankė liet. parapijų klebonijas. Miesto savivaldybėje jis dirba jau senokai, gerai pažįsta jo problemas. Lankydamas taut. grupių centrus, jis susipažino su jų problemomis bei pageidavimais. Savo palankumą taut. grupėms jis parodė pvz. kartą eidamas burmistro pareigas — leido ukrainiečiams iškabinti savo vėliavą prie rotušės jų neprklausomybės dieną. D. Summerville yra miesto tarybos kontrolierius, anglikonas; priklauso daugybei organizacijų, jų tarpe, masonų šakai — šreineriams. (Bus daugiau)

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. – Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

Ats. Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

7 kambarių mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 modernios virtuvės, didelis kiemas, apie $2.500 įmokėti ir vienas atviras morgičius balans. Havelock St.—Bloor.

6 kambarių, šiurkščių plytų, atskiras mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie $3.000 įmokėti ir viena atvira skola 10-čiai metų. Pilna kaina $17.500. Runnymede — Bloor.

9 kambarių puikus mūrinis namas, gražiai įrengtas viduje, naujas šildymas, didelės modernios virtuvės, apie $3.000 įmokėti ir viena atvira skola 10-čiai metų. Pearson—Roncesvalles rajone.

7 kambarių, atskiras mūrinis namas. Alyvos šildymas, didžiulis kiemas. Apie $4.000 įmokėti, viena atvira skola balansui. Windermere—Bloor. Prašoma kaina $17.900.

Bungalovas — 5 kambariai, užbaigtas rūsys, vandens alyvos šildymas. Garažas su privačiu įvažiavimu, apie $4.000 įmokėti, viena skola likučiui. Prašoma kaina $15.500. Randasi Swansea raj. arti Bloor.

7 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, balkonas, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu. Puiki vieta, apie $5.000 įmokėti, viena atvira skola balansui. Jane — Bloor rajone.

Dupleksas — 12 kambarių atskiras mūrinis namas. Vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie 200 pėdų sklypas. $4.000 įmokėti. Namas be skolų. Indian Rd.

Bungalovas, apie $5.000 įmokėti, užbaigtas rūsys, naujas šildymas, gražiai įrengtas viduje, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos. Garažas. Jane — Bloor rajone.

9 kambarių atskiras mūrinis namas. Dvigubas garažas, vandens alyvos šildymas, apie $4.000 įmokėti. Reikalingas vidaus remonto. High Park—Roncesvalles.

Penkių butų, atskiras, mūrinis namas. Apie $2.000 įmokėti. Privatus įvažiavimas. Viskas išnuomota. Žema kaina. Jane — Bloor.

Apartamentas — 22 butų. Įmokėti apie $20.000. Maždaug 6 metų senumo, su balkonais. 5½ % skola, apie $27.000 metinių pajamų. Randasi puikiame vakarų rajone. Neaugšta kaina. Skubus pardavimas.

HIGH PARK RAJONE
$4.000 įmokėti, atskiras, didelių 7 kambarių namas. Dvi virtuvės, dvi vonios. Karšto vandens-alyvos šildymas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Didelis gražus kiemas. Viena atvira skola balansui. Prašo $22.500.

OAKMOUNT — BLOOR
$5.000 įmokėti, atskiras, mūrinis namas, tinkamas keturiom šeimom. Keturios virtuvės ir keturios vonios. Du garažai ir privatus įvažiavimas. $275 pajamų į mėnesį ir butas savininkui.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD.
$5.500 įmokėti, puikus 3-jų šeimų namas. Karšto vandens alyvos šildymas. Kiekviename augšte virtuvė ir vonia. Didelis kiemas. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Viena atvira skola balansui. Prašoma kaina $27.900.

BLOOR — BROCK AVE.
$2.000 įmokėti, originalus dviejų šeimų namas — dupleksas. Vienas butas 6 kambarių, antras septynių II-me augšte. Karšto vandens šildymas. Du garažai. Viena atvira skola balansui. Labai arti Bloor gt.

LAKESHORE RD. — MIMICO
$6.000 įmokėti, originalus, 3-jų metų senumo tripleksas. Du butai po 5 kambarius ir vienas keturių kambarių. $320 mėnesiui pajamų. Balkonai. Aliumininiai langai. Prašo $32.500.

VAKARINĖJE MIESTO DALYJE
$12.000 įmokėti, 8 metų senumo, 13 butų apartamentinis pastatas, 8 butai po 5 kambarius, 5 butai po 4 kambarius. Metinių pajamų $12.500. Labai gerai išlaikytas pastatas. Prašo $65.000.

100 AKRŲ FARMA — RESORTAS
$10.000 įmokėti. Tik 80 mylių nuo Toronto, prie 11 kelio. Mūrinis 8 kambarių namas, kiti pastatai cementinių blokų. Du plaukimo baseinai. Piknikams stalai ir ugniavietės stovyklautojams. Restoranas. Likerių - dining room leidimas. Visi kambariai apstatyti brangiais skandinaviškais baldais. Dėl pilnesnių informacijų, fotografijų bei įrengimų sąrašo, skambinkite man dar šiandien.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA

LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **SIUVĖJAS**

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

Penmans

WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

GP2-5

APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
•
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

PARDUODAMA:

ELEKTRINIS ŠALDYTUVAS, 9 kubinių pėdų	$50.00
3 VONIOS SU VISAIS PRIEDAIS, 5 ir 4½ pėdų ilgio po	$10.00
1 TUALETO SĖDYNĖ, labai gerame stovyje	$12.00
20 durų gerame stovyje su visom metalinėm dalim po	$3.00
3 emaliuotos skalbimui vonios po	$5.00
3 emaliuotos plovimuisi sinkos po	$5.00
Elektrinė, 4 vietų, gera virimo krosnis	$25.00 ir $10.00
Raštinės stalas su kėde	$30.00

SKAMBINTI: LE. 4-8459

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

TARP COLLEGE IR BLOOR. $5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 augštų, 7 kambarių, vandeniu apšildomas, rūsys baigtas, privatus įvažiavimas, 2 garažai. Kaina $18.000.

APIE 20 NAMŲ nuo lietuvių pranciškonų bažnyčios į šiaurę, labai geroje vietoje. $10.000 įmokėti, atskiras, mūro, pirmame augšte 5 kambariai, antrame — 5 kamb., 3 augšte vienas kamb. Vand. alyva apšildomas. Sklypas 50x150. Privatus įvažiavimas, garažas. Prašoma kaina $26.500. Geras namas, skubiai parduodamas.

COLLEGE — DOVERCOURT. 4 namai į šiaurę nuo College. $5.000 įmokėti. Mūro, atskiras, 9 kambarių, didelis gražus kiemas, naujai atremontuotas, gražių plytų. $16.500.

6 NAMAI NUO RONCESVALLES. $7.000 įmokėti, atskiras, tikrai gražus namas, geltonų plytų, vand. alyva apšildomas. Pirmame augšte 4 kamb. Šoninis įvažiavimas 10 pėdų pločio. Prašoma kaina $23.000.

GERAS PIRKINYS. $3.000 įmokėti, atskiras, gražių plytų, mūro bangaliukas. Sklypas 45x140 mieste. Jokio remonto nereikia. $13.000.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

VYTAUTO AUGUSTINO LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

yra geriausia d o v a n a visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Albumas LIETUVA yra gražiausia

kalėdinė dovana.

Kiekvienam verta jį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti, ypač mūsų draugams kanadiečiams.

Užsakymus siųsti:

Ateitininkų Federacija,
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N.Y., USA.

Gaunama ir pas platintojus.

Kaina $5. Užsisakykite tuojau!

Parduodama
apylinkėje geriausia
250 ac. tabako farma

su 75 ac M.B. auginimo teise. Geriausiam stovyje 2 gyv. namai, 2 barnės, 2 šiltadaržiai, 11 džiovyklų ir visas tabako ūkiui reikalingas inventorius. Kaina ir įmokėjimas pagal susitarimą.

Teirautis:
G. ALELIŪNAS,
R.R. 5, Bothwell, Ont.
Telef. 150 J 3.

Gardaus maisto SIUNTINIAI

į VISUS KRAŠTUS. Pilnai garantuoti. Prašykite sąrašų ir kainaraščių.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E., 28th Street,
New York 16, N.Y.
Tel. MU. 9-0598.

F. SENKUS REAL ESTATE 1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

RETA PROGA! 42 akerių pušų ir eglaičių miško. Namas su miesto patogumais. 6 pastatai vasarotojams. Baldai. Apie pusė mylios didelės upės kranto. Arti "Sauble Beach" vasarvietės. Tinka: vasaroti, meškerioti, ūkininkauti ir parduoti atskirais sklypais. Kaina $24.800.

Skambinti F. SENKUI ar J. MATULIONIUI

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

QUEEN — LANSDOWNE
$1.000 įmokėti, gerų plytų, 8 didelių kambarių namas, 2 moderniškos virtuvės, arti Queen gatvės, garažas, vienas morgičius balansui. Prašoma kaina $15.900.

RONCESVALLES RAJONE
$2.000 įmokėti, gerų plytų namas, 9 dideli šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, geras nuomavimui, garažas, geras morgičius balansui, dabar laisvas.

EGLINTON — YONGE
$4.000 įmokėti, 10 metų morgičius balansui, gerų plytų, atskiras namas, 8 kambariai per 2 augštus, 2 modernios virtuvės, 2 pilnai įrengti vonios kambariai, platus šoninis įvažiavimas, garažas.

SWANSEA DUPLEKSAS
$5.000 įmokėti, naujas ultra modernus 2 butų apartamentas, vandeniu alyva šildomas, šoninis įvažiav., garažas, arti susisiekimo.

KRAUTUVĖ SU 2 BUTAIS
$4.000 įmokėti, labai gera vieta delikatesų krautuvei, kur nėra konkurencijos, 2 išnuomoti butai, garažas, ant pagrindinės gatvės, iš 6% morgičius.

RUSHOLME — COLLEGE
$4.000 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 11 kambarių, 3 modernios virtuvės, 2 pilnai įrengti vonios kambariai, vandeniu alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, 2 blokų garažai, geras morgičius balansui.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

SWANSEA — BLOOR — RUNNYMEDE
$2.000 įmok., atsk., 6 kamb., kvadrat. planas, mod. virt., vand. alyva šild. Platus šoninis įvaž., vieta garažui. Vienas morgičius. Prašo $14.200.

BLOOR — DOVERCOURT
$2.000 įmok., mūr., 10 kamb., mūr., 4 k. ir prausykla pirmam augšte. Naujas vand. alyva šild., dvigubas garažas. Vienas 10-čiai metų išmokėjimas. Prašo $15.500. Pigus ir geras pirkinys.

SUNNYSIDE—HIGH PRK. BLVD.
$2.000 įmok., mūr., 7 kamb. per du augštus, 2 mod. virtuvės, geras išplanavimas. Švarus iš lauko ir vidaus. Arti kraut. ir susisiek. Vertas apžiūrėti, nes parduos už $15.000.

JANE — ANNETTE (WEST)
$2.000 įmok. už 5 kamb. gražų mūrinį bungalovą. Švarūs kamb., įrengtas rūsys. Vieta garažui. Skubus testamentinis pard. Prašo $15.000.

ST. CLAIR — OAKWOOD
$2.500 įmok., rupių pl., 6 kamb., 2 virt., naujas šild. Soninis įvaž., garažui vieta. Ideali vieta nuomavimui, nes arti kraut. ir susisiekimo.

SWANSEA
$3.500 įmok., 5 kamb., mūr. bungalovas, did. kamb., mod. virt., gražus kamb. rūsyje, garažas su priv. įvaž. Vienas morgičius. Vertas dėmesio pirkinys.

INDIAN RD. — BOUSTEAD
$6.000 įmok., mūr., atsk., 14 kamb. tripleksas. Viskas įrengta trim šeimom, visas išnuomotas, mėn. pajamos $310, vienas morgičius, geras investavimas. Parduos už $25.000. Kas nupirks — džiaugsis.

JANE — BLOOR
$6.000 įmok., 7 did. kamb., mūr., atsk., kvadrat. planas. Gražus namas gyventi ir nuomoti, nes arti Bloor—Jane kraut. ir susisiek. Skubus testamentinis pardavimas. Soninis įvaž., garažas. Vertas apžiūrėti.

HIGH PARK AVE. — ANNETTE
$12.000 prašoma kaina už 7 kamb. atskirą namą. 4 kamb. ir prausykla pirmam augšte. Alyva šild. Garažas ir šoninis įvaž. Savininkas pirko kitą namą.

BLOOR — HIGH PARK
$12.000 įmok., 5 mt. senumo rupių pl., gražus mod. 17 kamb., 3-jų butų tripleksas. Viskas išnuomota, augštos pajamos. Garantuotas investavimas.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų - RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime dižiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Įstaigos tel. Wasaga Beach 201

Namų: V. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
COLLINGWOOD, ONT.
Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage
314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.

VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAŽE. Sav. V. STRIMAITIS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.

Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

RAŠANČIO SPYGLIAI

Kondensuotai ir įmantriai besireiškianti Bima skundžiasi rašančio spygliais ir dygliais "TŽ" nr. 45. Ji teigia apie neigiamus skaitytojų aspektus bendradarbio atžvilgiu.

Autorė taip galvodama klysta. Tenka pasakyti, kad reikalas yra visiškai priešingoje padėtyje. Ji su savo naujomis mintimis vis daugiau sudomina skaitytoją. Jeigu anksčiau panašiai buvo galima išsireikšti apie Al. Gimantą, tai šiuo atveju pirmaujanti vieta tektų paskirti Bimai. Tik ji turėtų būti uolesnė (nors tuomet gal greičiau išsisemtų). Jos žodis, jos drąsus išsireiškimas, jos mintis turi kažką naujo, įdomesnio, ko nebuvo praeituose "TŽ" numeriuose ir ko neteko matyti kituose laikraščiuose. Ji moka prisiderinti prie esamos nuotaikos ir užgriebti aktualią temą. Ji parašo taip vykusiai, kad perskaitęs gėriesi mergaitės (ar mergaitė?) plunksna ir sugebėjimu. Sekantį kartą pamatęs pažįstamą vardą, skaitytojas vėl skubės sužinoti, kas naujo Bimos pateikta. Tektų gal tik apgailestauti, kad tuo viskas taip ir pasibaigią. Kitaip tariant, slapukavimas neperteikia tikrojo įspūdžio, kurį skaitytojas ištikrųjų turėtų susidaryti. Jokie išvedžiojimai, įrodinėjimai ir pagrindimai neteikia to, ką duoda pilnas autoriaus prisistatymas. Nežiūrint kas jis bebūtų ir apie ką berašytų, jeigu jau slapukas, skaitytojas žiūri su savotišku nepasitikėjimu. Ar tai būtų aprašomi daktariški mokslai, ar tėviškės meilės sentimentai, skaitytojas nepriims už tikrą pinigą, jeigu nebus pasirašyta tikroji pavardė. Tuomet kyla kažkoks nepasitikėjimas matant besislapstantį autorių. Ar jis buvo tikrai nuoširdus siųsdamas laikraščiui savo straipsnį? Ar jis pats tikrai taip galvojo kaip rašė, jeigu nedrįso pasirašyti tikros pavardės? Juo labiau, kad matai pajėgiant gerai parašyti.

Šia proga prisimena J. Matulionis, pabėręs gražų žiupsnelį prisiminimų iš savo bankinių operacijų. Tuomet buvo net miela skaityti. Taip ir matėsi tas nuoširdus, gerai kalbas žmogus su įdomiais išvedžiojimais. Kadangi tai buvo tęsiama ilgesnį laiką, kiekvienas "TŽ" numeris buvo laukiamas svečias ir skaitomas pradėdant Matulionio atsiminimais.

Baigiant ir sveikinant Bimą su jos gyvu žodžiu, norėtųsi pasisakyti, kad besislapstančio asmens tikrai niekas nepamėgs, o juo labiau neįvertins, nors jo mintis ir nevieną sudomins. Tad baikite, Bima, savo slėpimosi laikotarpį ir pasirodykite kas iš tikrųjų esate.

S. Pranckūnas

LOTYNŲ RAIDĖS KINIJOJE

Kaip žinome, Kinijos komunistų partija, tarp kitų radikalių reformų, buvo nutarusi ir senąjį kiniečių raidyną, susidedantį net iš 4.000 jieroglifų, sumoderninti. Tuo tikslu iš 100 projektų — gotų, graikų, slavų, arabų — buvo išsirinkusi lotynų raidės, kaip geriausią pakaitalą. Kai Maskvoje buvo kilusi labai rūgšti nepasitenkinimo reakcija, kodėl kiniečiai nepasirinko slavų "kirilicą", daug kas Vakaruose šią "smegenų revoliuciją" buvo linkęs sveikinti kaip kiniečių norą suartėti su Vakarų demokratijomis, nors tai žinoma, kvepia labai naiviu optimizmu.

Vokiečių spauda dabar rašo, kad kiniečių užsidegimas abėcėlės reformai labai atvėso. "Neklaidingoji" partija kietai stovinti už reformą ir kaip "puikų įrodymą" jos sėkmingumo nurodanti, kad Mao, raudonasis diktatorius, gaunąs kasdien padėkos laiškų už lotynų abėcėlę tiek, kad tenka pakrauti net kelias senų baltinių pintines, prieš atiduodant juos į šiukšlyną. Tikrovėje tačiau esą taip, kad publika stojanti piestu dėl tokio valdžios nepatrijotiškumo norinčio išmesti į makulatūrą 35 amžių "tautos šventenybę", kurią seneliai ir proseneliai naudojo. Kiniečių tautoje, girdi, senolių kaip ir senovės gerbimas dar tebeturįs gilias, pusiau religines šaknis, kurias ir komunizmo diktatūra prisivengia rauti, kai šiuo laiku, dėl nederlių ir bado, publikos nuotaika ,atrodo, esanti gana įkaitusi. Dėlto ir iškabų tepimas senuoju ir lotynų raidynu, labai plačiai užsimotas, dabar einąs labai sulėtintai.

Kompartija įtaria, kad to nepasitenkinimo kaltininku esanti senoji kiniečių inteligentija, kuri, dėl baimės prarasti savo šiltas kėdes tamsuoliams "iš liaudies", savanaudiškai geidžianti visą tautą vėl įšaldyti ant senų 4.000 "raidžių" abėcėlės. Dėl pastarosios sunkumo esą net ¾ kiniečių tautos lieką beraščiais, kai tuo tarpu vos įvedus 27 raidžių lotynų abėcėlę tie patys beraščiai, per labai trumpą laiką tampa raštingi savamoksliai, kurie jau patys savo ranka pajėgią parašyti entuziastingus padėkos laiškus.

St. Bijūnas

Raketos tebėra Kuboje?

Daugelis JAV kariškių ir sąjungininkų abejoja, ar rusai tikrai išgabeno atomines raketas iš Kubos. Jokia inspekcija nebuvo leista. Raketos buvo nufotografuotos ant sovietinio laivo, grįžtančio į Sov. Sąjungą. Klausimas kyla, ar gali kas užtikrinti, kad tai buvo tikros atominės raketos, o ne specialiai padaryti vamzdžiai akims apgauti?

Chruščiovo problemos didėja

Iš visų Sov. Sąjungos satelitų Chruščiovui šiuo metu labiausia rūpesčio kelia Rytų Vokietija. Padėtis ten yra taip įsitempusi, kad mažiausias įvykis gali sukelti visuotinį sukilimą. Mažesni neramumai jau yra įvykę Saksonijoje ir pačiame R. Berlyne. Ekonominė padėtis vis blogėja. R. Vokietija tampa Maskvos skaudžiausia vieta po Kinijos ir Albanijos.

Jis vadovavo Lietuvos politikai

(Atkelta iš 2 psl.)

Pasidarė visiška laisvė propagandai. Neumaninkai buvo paleisti.

Paskutinieji Klaipėdos krašto rinkimai įvyko 1938 m. gruodžio 11 d. tokioje nuotaikoje. Jie davė tą pačią proporciją kaip anksčiau, bet priešingų partijų vadai buvo visai nacionalsocialistiškai nusiteikę. Naujoji, gubernatoriaus paskirtoji direktorija, prisistatydama gubernatoriui, dalinai jau sveikino fašistiškai, kaip šio straipsnio autoriui pačiam teko matyti.

Straipsnio pradžioje rašiau, kad nenoriu sukaktuvininko vien girti, bet noriu atpasakoti reikalus taip, kaip jie atrodė jo laikininkams ir kaip jie buvo vertinami įvairiuose politiniuose sluogsniuose. Labą apgailestauju, kad šia proga reikėjo atpasakoti dalykus, kurie mus vargino paskutiniame Klaipėdos laikotarpyje ir galiausiai sugriovė daugelio metų politinį darbą. Kadangi sukaktuvininkas dar tebėra gyvųjų tarpe, jis visuomet gali iškeltus reikalus atremti arba ištaisyti.

Mažai tedraugavo

Su vietiniais Klaipėdoj E. Galvanauskas labai mažai tedraugavo. Priėmimų nedarydavo, pats irgi nemėgdavo ten lankytis. Už tai jo žmona ruošdavo ponioms arbatėles, kurios visuomet praeidavo geroje nuotaikoje. Ji visuomet palaikydavo "ton distingué" — išskirtiną toną ir savo gražia laikysena imponuodavo viešnioms. Ji kalbėjo gana laisvai lietuviškai, bet mielai pereidavo į savo gimtąją kalbą.

Kartais, intymesnėje draugystėje, ji papasakodavo apie įvairius nuotykius ir priėmimus diplomatijoje, pas Britanijos karalienę Londone, kur jos vyras apie tris metus buvo Lietuvos pasiuntiniu. Buvo įdomu girdėti tą liesą, grakščią, jau visai pražilusią ponią, kai ji vaizdingai apibūdindavo tų laikų įvykius ir asmenis.

Klaipėdos kraštą vokiečiams užėmus, p. Galvanauskienė persikėlė į Madagaskarą pas savo dukterį, kuri ten buvo ištekėjusi už prancūzų karininko ar valdininko.

Dar kartą ministeris ir . . . tremtinys

Raudonajai armijai Lietuvą okupavus, E. Galvanauskas įėjo V. Krėvės - Mickevičiaus kabinetan finansų ministeriu. Atsimenu kai naujasis kabinetas susirinko Karo muzėjaus sodelyje Kaune ir min. pirmininkas V. Krėvė - Mickevičius pasakė ilgoką kalbą apie Lietuvos laisvę. Bet šis kabinetas jau niekur negavo pasireikšti, nes bolševizmas pradėjo Lietuvą ardyti.

Prasidėjus karui su Lenkija, E. Galvanauskui nebuvo leidžiama Klaipėdoje gyventi. Keletą metų jis gyveno nuo politikos pasitraukęs Berlyne. Trečiojo Reicho griuvimą ir karo pabaigą sukaktuvininkas sulaukė Bavarijoje. Čia gyveno ligi 1947 m. kaip visi tėvynės nustojusieji. Paskutiniame interview laikraštininkams, prieš išvažiuodamas į Madagaskarą, E. Galvanauskas pareiškė, kad čia gyveną DP neturi žiūrėti į savo buvimą emigracijoje kaip į laikinį dalyką, bet turi dirbti ir mokytis, tarytum jie čia liktų visam amžiui.

Linkime didžiajam valstybininkui Ernestui Galvanauskui dar daug dienų pragyventi saulėtame Madagaskare. To paties linkime ir jo žmonai, kuri savo vedybomis sujungė savo gyvenimą su Lietuva ir jos sūnumi.

..ŠYPSENOS..

Skaitytojo laiškas

Dienrašty "New York Times" buvo įdėtas toks skaitytojo laiškas redakcijai: "Neturime jokio pagrindo nerimauti: prezidentas Kennedy pažadėjo mums visa, ko tik reikia nuo lopšio iki karsto, o Chruščiovas pažadėjo mus nemokamai net ir palaidoti . . ."

Kurtinys skundų biure

— Girdėjau, jog po paskutinės ligos Antanas visai apkurto?

— Vargšas. Dėlto jis gali netekti darbo.

— Priešingai — jis gavo geresnį darbą — liko perkeltas į skundų išklausymo biurą miesto valdyboje . . .

Premija

Parduotuvės vedėjas pranešė pardavėjams, kad tas, kuris parduos daugiausia prekių, gaus premiją.

— Kokią? — užklausė vienas pardavėjų.

— Jis galės ir toliau dirbti, — atsakė vedėjas.

Gera kritika

— Ką parašė kritikai apie tavo dainavimą?

— Jie buvo labai mandagūs. Iš mandagumo net nepaminėjo mano vardo.

Paruošė Pr. Alšėnas

Gedulo ženklai prieš de Gaulle

Plebiscitas dėl Prancūzijos konstitucijos pakeitimo davė tokius rezultatus, jog Charles de Gaulle lieka prezidentauti, bet opozicinių partijų laikraščiai gedulo ženklais aptaisė informaciją "De Gaulle pasilieka".

Balsavimai parodė, kad 61,76 % balsavusių piliečių pasisakė už de Gaulle pasiūlytą konstitucijos pataisą, būtent: Prancūzijos respublikos prezidentas bus betarpiai pačios tautos išrenkamas; de Gaulle buvo išrinktas elektorių kolegijos. Laikraščiai pasirinko gedulo raides ir ženklus tuo motyvu, kad daug žmonių susilaikė nuo balsavimo, kiti padavė balsus prieš de Gaulle. Iš visų įregistruotų balsuotojų tik 46,44% formaliai tepasisakė už de Gaulle pasiūlymą. De Gaulle buvo pakankamai diplomatiškas ir prieš balsavimą pareiškė, jei jo pasiūlymas negaus aiškaus tautos daugumos pritarimo, tuojau pasitrauksiąs iš užimamų pareigų, bet nepasakė, kaip jis supranta daugumą: 61,76 % balsavusių — tai aiški dauguma, bet tie 61,76% balsavusiųjų tesudaro 46,44% piliečių, turėjusių teisę balsuoti, tad po rinkimų bemaž visos partijos pareiškė laimėjusios, nes daug jų agitavo balsuotojus susilaikyti nuo balsavimo arba balsuoti "ne". Bet jų tepaklausė 10 % balsuotojų. Kaikurios opozicinės partijos boikotavo balsavimą.

Po šio opozicijos pralaimėjimo prancūzų politikų dėmesys nukrypo į naujo parlamento rinkimus, kurie įvyksta lapkričio 18 ir 25 d.

J. Gs.

PINIGAI į USSR
pilnai garantuota. Prašykite platesnių informacijų
Gramercy Shipping Co., Inc.,
744 Broad Street
Newark, New Jersey.
Laisniuota ir BONDYTA.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRIČKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas EM. 4-8757.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Nu-Line Interiors
Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą
Seni — pertraukiami, perstiliuojami
Matracai, virtuvės stalai ir kėdės tiesiai iš fabriko
Sąžiningai atliekamas darbas
Sav. K. KACIULIS
2462 Kingston Rd., Toronto
Telef. AM. 1-7541
St. Catharines klijentams skambinti MU. 2-9154

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės
V. BAČĖNAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 3-3027

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A P D R A U D A
NAMŲ, AUTOMOBILIŲ, BALDŲ IR T.T.
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES. REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9
Commissioner for Taking Affidavits.

Naujas daniškas gaminys - NESŪDYTAS SVIESTAS
oranžiniame — geltonai sidabriniame įpakavime.
TRADE MARK
GALTANA BRAND
"GALTANA" - SVIESTAS
nesūdytas — geriausias europiečių skoniui.
PRAŠYKITE jo savo maisto ar delikatesų krautuvėje.
D. ASHLEY & CO. LTD.
189-191 Queen Street East — Toronto, Ontario

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VAŠKAS, SEPECIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Toronto kronika, studentų ir skautų žinios nukeltos į 6 psl.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekmadienį, Lietuvos kariuomenės šventėje, 11 val. pamaldų metu iškilmingai prisimenama kovojanti Lietuva ir jos pasišventę sūnus dėl savo krašto laisvės. Pamaldose su vėliavomis dalyvauja organizacijos. Po pamaldų einama prie paminklinės lentos, skirtos žuvusiems už Lietuvos laisvę. Sekmadienį prie durų priimamos aukos invalidams kūrėjams savanoriams paremti.

— Pasigėrėtinai praėjo "TZ" red. kun. dr. Pr. Gaidos pagerbimas. Nors iškilmes rengė specialus komitetas, vad. LK Kultūros dr-jos, tačiau šiai parapijai teko taip pat nemaža atsakymybės ir darbo. Šia proga dėkojama parapijos chorui, jo vadovui, komiteto nariams ir Kat. Moterų dr-jos skyriui už darbą ir pastangas galimai gražiau prisidėti prie Jubiliato nuoširdaus pagerbimo.

— Šios savaitės kelėdojimas: Quebec, Lincoln, High Park Ave. ir užbaigiamas Baby Point raj.

— Dėkojame geradariams, kurie pamaldų metu praėjusį sekmadienį suaukojo $150 pagelbėti L. Bielskio šeimai, turinčiai 5 mažus vaikus. Nors minėtoji suma negali, aišku, išgelbėti vargan patekusios šeimos, bet buvo parodytas didelis parapijiečių duosnumas bei supratimas. Artimoj ateity bus susisiekta su miesto labdaros įstaigomis šiai šeimai padėti. Padėka adv. A. Maloney, kurio pastangomis buvo sulaikytas šios šeimos išmetimas iš buto. Taip pat jis pažadėjo tarpininkauti dėl pastovaus darbo.

— Jaunimo choro repeticijos— penktadieniais 6 val. v. ir šeštadieniais po šeštad. pamokų.

— Šį sekmadienį 4 val. p.p. šios parapijos salėje įvyks jaunučių ateitininkų susirinkimas. Visi nariai ir naujai norintieji įsijungti į ateitininkų eiles kviečiami dalyvauti.

— Parapija užsakė 15 "Lituanus" žurnalo egz. platinti įtakingesnių kanadiečių tarpe.

— Pakrikštytas Tomas Prakapas.

Solidarumo įnašų vajus

Liet. Bendruomenė Kanadoje kasmet vykdo solidarumo įnašų vajų: apeliuoja į kiekvieną geros valios tautietį į metus duoti $2 lietuvybės reikalams. Toronte šis vajus vykdomas rinkėjų, kurie aplanko tautiečius namuose. Iš surinktų pinigų LB apyl. v-ba savo posėdžiuose paskirsto įvairiems lietuvybės palaikymo reikalams: šeštad. liet. mokyklai, sporto klubams, chorui ir t.t. Minėtoji suma kiekvienam dirbančiam asmeniui nėra didelė, bet vienokia ar kitokia kiekvieno lietuvio laikysena aukų rinkėjų atžvilgiu daug ką pasako apie mus, kaip mes sielojamės bendraisiais lietuvių kolonijos reikalais. Toronto LB apyl. v-ba gauna labai daug prašymų iš įvairių lietuviškų vienetų finansinės paramos. Valdyba minėtus prašymus tegalės patenkinti tik bendro visų mūsų sutarimo ir paramos dėka.

V. Sidzikauskas drauge su Pavergtųjų Europos Tautų delegacija lankėsi Otavoje pas premjerą J. Diefenbakerį ir kt. valdžios pareigūnus. Toronte ši delegacija buvo sukvietusi įvairių taut. grupių atstovų posėdį, kuriame buvo apsvarstytas reikalas įsteigti PET atstovybę. Tokios atstovybės jau yra įsteigtos daugelyje kraštų. Daugumas pasisakė už tokios atstovybės steigimą Toronte, kur yra daugumos taut. grupių centrai. Iki formalaus steig. posėdžio laikiniu gen. sekretoriu išrinktas J. R. Simanavičius.

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS TORONTE GAUNAMOS:

"Time Cigar Gift Store" — J. Beržinsko prekyboje, 1212 Dundas St. W.;

"Margis Drug Store" — 408 Roncesvalles Ave.;

"Daina Variety" — J. Simanavičiaus dovanų krautuvėje, 974 College St.;

"Danna Shop" — p. Baikauskienės ir dukros Danos dovanų krautuvėje, 1613 Bloor St. W.;

"Tony's Variety" — 373 Roncesvalles Avenue;

Abiejų parapijų spaudos kioskuose ir spaudos b-vėj "Žiburiai", 941 Dundas St. W. Sk.

Gerbiamų organizacijų ir verslininkų dėmesiui!

Maloniai prašome SVENČIŲ SVEIKINIMUS prisiųsti "Tėviškės Žiburiams" iki gruodžio 6 dienos.

Tada būsime tikri, kad visų sveikinimai tilps kalėdiniam "TŽ" numeryje.

Ačiū!

"TŽ" administracija

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį buvo iškilmingai paminėta Lietuvos skautų 45 metų veiklos sukaktis. Specialiose jubiliėjinėse Mišiose Toronto ir apylinkės skautai dalyvavo organizuotai ir su vėliavomis. Progai pritaikytą pamokslą pasakė kleb. T. Placidas, iškeldamas skautijos ideologijos krikščionišką charakterį ir pavojingus bandymus ją nukrikščioninti. Kanados skautų dv. vado T. S. Kulbio, SJ, laikomų Mišių metu religinius muzikos kūrinius išpildė sol. A. Vėlyvis, Stp. Kairys ir D. Skrinskaitė.

— Šį sekmadienį, minint Lietuvos kariuomenės dieną, 11 val. laikomos šv. Mišios už žuvusius partizanus ir visus kritusius dėl Lietuvos laisvės. Savanoriai kūrėjai ir kariai Mišiose dalyvauja organizuotai ir su vėliavomis. Per visas Mišias prie bažnyčios durų savanoriai kūrėjai renka aukas Vokietijoj likusiems savanoriams sušelpti. Kviečiame visus pagal išgales prisidėti.

— Pirmos Komunijos pamokos ir religijos pamokos pradž. mokyklos bei gimnazijų mokiniams bus įprasta tvarka — šį sekm. po 10 val. Mišių.

— Par. choro vyrų balsų repeticija — šį ketvirtad., 7.30 v.v.

— Par. vaikų choro antrųjų ir trečiųjų balsų repeticija — šį penktad., 6 val. vak. (ne 6.30!).

— Vėlinių novenos Mišios — kas rytą 8 val.

— Šį šeštadienį, lapkr. 24 d., 8.30 v. r., pusmečio mirties proga, laikomos šv. Mišios už a.a. T. Modestą Stepaitį, OFM. Kurie gali, maloniai prašomi dalyvauti.

— Jaunimo sekmad. šokiai — šį sekmad., 7.30 v.v. muzikos studijoje.

— Kitos savaitės kalėdojimas: Bathurst St. — 10-je zonoje, Belgravia Ave., Cedric Ave., Clearview Hts., Gothic Ave., Greentree Ct., High Park Ave., Hillcrest Dr., Hillmount Ave., Mackay Ave., McRoberts Ave., Pine Crest Rd., Quebec Ave., Rochdale Ave. ir Whitmore Ave.

Jaunučių ir jaunesniųjų mergaičių ateitininkių susirinkimai vyksta kiekvieną sekmadienį, 4 v. p.p. Liet. Vaikų Namuose. Šiuo metu mergaitės ruošiasi Kalėdų egiutės programai.

Prisikėlimo parapijos choras, vad. kun. Br. Jurkšo, naują sezoną pradėjo rugsėjo mėn. kelione į Midlando šventovę, kurioje savo gražiu giedojimu užsipelnė gausios maldininkų minios pasigėrėjimo.

Šiais metais choras yra ypatingai sustiprėjęs. Pusšimtis choristų aktyviai dalyvauja repeticijose. Matome į chorą įsijungusį ir mūsų jaunimą: du universiteto stud.: R. Strimaitytę ir R. Paulioni ir tris paskutinės augšt. mokyklos klasės mokinius — S. Razauską, B. Čeponytę ir R. Razauskaitę. Tai yra gražus paskatinimas jaunimui, kuris, norėdamas, visados gali rasti laiko kultūringam darbui.

Patvariai dirbdamas, choras yra susikrovęs gražų dainų ir giesmių lobyną, kurį ir kitoms lietuvių kolonijoms nori parodyti. Gruodžio 8 ir 9 d. choras išvyksta net į Montrealį, kur AV parapijoje turės progos koncertuoti. Be to, sekmadienį giedos Sumos metu. Tėv. J. Borevičius, SJ. ir Tėv. Placidas, OFM, įgalino šią kelionę, išleisdami lietuvišką dainos ir giesmės meną į platesnį barą. K.

"Varpo" choras lapkričio 24 d., šį šeštadienį, vyksta į St. Catharines atlikti kariuomenės šventės minėjimo programos. Jau 8 metai kaip jis kviečiamas į St. Catharines ir visuomet sutraukia daug publikos.

Kartu yra pakviestas ir sol. V. Verikaitis, kuris be solo dainų dar dainuos ir "Varpo" chorui pritariant. Kor.

Sol. J. Liustikaitė ir sol. V. Verikaitis labai sėkmingai giedojo pr. sekmadienį 4 val. p.p. pamaldose šv. Jono Kr. b-oje ir pasigėrėtinai rinktinę programą atliko salėje.

N. Metų sutikimas, rengiamas "Tėvynės prisiminimų" radijo programos, šiemet įvyks Prisikėlimo salėje.

LIETUVIŲ NAMŲ REMONTAS pagal Liquor Control Board reikalavimą kainavo $2.200. Su gegužės mėn. padarytais pagerinimais už $820, iš viso š.m. LN remontui išleista virš $3.000. Šią sumą apmokėti iš apyvartinių pajamų nebuvo įmanoma ir v-ba š.m. lapkričio 16 d. nutarė paimti iš "Paramos" $1.500 paskolą. Tikėtos paramos iš naujų šėrininkų nesulaukta, nors tikime, kad Toronto lietuviai, kurie dar nėra prie LN išlaikymo prisidėję, supras reikalą ir bent po vieną šėrą įsigys. Praeitą savaitę K. Abromaitis atliko dažymo darbus tik remonto palieštų patalpų. Generalinis visų namų dažymas numatytas ateitinantį bal. mėn., kai patalpos yra laisvesnės. P. L.

KLK Moterų dr-jos Prisikėlimo par. skyrius lapkričio 24 d. Prisikėlimo par. salėje ruošia TRADICINĮ

RUDENS BALIŲ

ŠOKIAMS GROS LIETUVIŠKAS "OLYMPIA" ORKESTRAS. • LOTERIJA • BUFETE PAČIŲ PONIŲ GAMINTI BALANDĖLIAI IR KT. SKANUMYNAI

Įėjimas $1.50, studentams — 75 ct. Pradžia 7.30 val. vak.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kariuomenės atkūrimo 44-jų metinių minėjimas, kurį rengia apylinkės Bendruomenė, talkinant kūrėjams - savanoriams ir šauliams, įvyks lapkričio 25 d. 5 v. p.p. Prisikėlimo salėje. Programa:

1. 11 val. abiejose liet. bažnyčiose kūrėjų-savanorių s-gos Toronto skyriaus užprašytos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius kūrėjus-savanorius, šaulius, partizanus ir kitus kovotojus dėl Lietuvos laisvės su tai dienai pritaikintais pamokslais ir žuvusių pagerbimu prie abiejose bažnyčiose įrengtų paminklų.

2. 5 val.p.p. Prisikėlimo salėje iškilmingas minėjimas. Minėjimo vadovas J. Preikšaitis. Pagrindinė paskaita — J. Jankaičio.

3. Meninę dalį išpildys gražiai pasireiškusi dainos mene jauna solistė hamiltonietė L. Šukytė, muz. St. Gailevičiaus ved. "Varpo" choras ir žymusis deklamatorius V. Ramanauskas. Solistei akompanuos muz. St. Gailevičius, o chorui — pianistė D. Skrinskaitė.

4. Organizacijos kviečiamos su savo vėliavomis pamaldose ir minėjime dalyvauti. 11 val. pamaldoms organizuotai su vėliavomis renkasi: kas dalyvaus šv. Jono Kr. par. bažnyčioje — 15 min. prieš 11 val. parapijos salėje, o kas dalyvaus Prisikėlimo parapijos bažnyčioje — taip pat prieš 11 val. vestibiulyje.

Iškilmingam minėjimui 5 val. p.p. organizacijos su vėliavomis renkasi Prisikėlimo bažnyčios vestibiulyje 15 min. anksčiau.

Iškilmingose 11 val. pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvauja: kūrėjai-savanoriai Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, o šauliai — šv. Jono Kr. par. bažnyčioje. Kitos organizacijos pamaldose dalyvavimą pasirenka pačios.

Išlaidoms padengti prie įėjimo į minėjimą laisvai aukojama.

Lietuvių visuomenė kviečiama šventės pamaldose ir minėjime gausiai dalyvauti.

Minėjimui rengti komitetas

Sauliams. — Kariuomenės šventės minėjimas Toronte pradedamas lapkričio 25 d. abiejų parapijų bažnyčiose 11 val. pamaldomis. Šauliai rikiuotėje su vėliava dalyvauja šv. Jono Kr. bažnyčioje; renkasi 10.30 val. parapijos salėje.

Popietinė dalis prasidės 5 val. p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Visi šauliai-ės įpareigojami aktyviai ir punktualiai minėjime dalyvauti. **Valdyba**

VASARIO 16 GIMNAZIJAI pasiųsta 107 būr. įnašai $60 už š.m. lapkričio, gruodžio ir 1963 m. sausio mėn. Įmokėjo J. Bersėnas iš Mt. Brydges $10, J. R. Simanavičus $7, V. Bačėnas ir Kl. Dalinda po 6, Alg. Banelis, P. Lelis, E. Senkuvienė, J. Stanaitis po $5, A. Stepaitienė $3, kun. B. Pacevičius $4, kun. P. Ažubalis ir dr. J. Kaškelis po $2. Visi nariai moka po $1 į mėn. Būrelyje yra 24 nariai.

Š.m. iš būrelio pasitraukė — nustojo mokėti 2 nariai, bet jų vieton įstojo 4 nauji — E. Senkuvienė, kun. B. Pacevičius, kun. P. Ažubalis ir dr. J. Kaškelis. Visiems nariams gimnazijos vardu dėkoju. P. Lelis būr. vad.

Rūkalų ir dovanų krautuvei reikalinga mergaitė ar jaunesnio amžiaus moteris. Patyrimas nereikalingas. Tel. 241-7383. Skambinti po 3 val. p.p.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė su baldais, II-me augšte, bei garažas. Howard Park rajone. Tel. RO. 9-0734.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

DAŽYTOJAS—DEKORATORIUS

- **Įvairūs dažymai**
- **Natūralaus medžio išbaigimas**
- **Popieriavimas ir t.t.**

Skambinti: KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

SVARBU WASAGOS SAVININKAMS

Daugelis lietuvių turi vasarnamius Springhurste ir Brock's Beach vietovėse, kurios priklauso Nottawasagą valsčiui. Pastarojo vadovybė nesirūpina nei savininkų, nei vasarojančių reikalais. Todėl buvo sudaryta speciali draugija kovoti už savo teises. Ji pasiryžusi pravesti į valsčiaus - miestelio tarybą savo kandidatus: advokatą L. G. Robinson, buhalterį D. E. Harquail ir rangovą M. Kerluke. Visi lietuviai savininkai kviečiami balsuoti už tuos kandidatus **š.m. gruodžio 1 d., šeštadienį (arba gruodžio 3 d.), 10 v. r. — 7 v.v. Byrnes Ave. mokykloj.**

Į balsavimo vietą vyks autobusas gruodžio 1 d. iš autobusų stoties Bay-Dundas 9.30 v.r., sustos paimti keleivių Queen-Roncesvalles gt. ir paskirties vietoj bus 12 val.; po balsavimo grįš atgal į Torontą tarp 2-3 val. p.p. Kelionė į abi puses $3.50. Norintieji vykti autobusu prašomi atsiųsti iki lapkričio 22 d. — ketvirtadienio — čekį su įrašu: Springhurst — Brocks Beach Ratepayers Association — Bus Trip; adresuoti — Mrs. A. Ruzgys, 71 Indian Grove, Toronto 3, Ont.

"ŠYKSTUOLIS" TORONTE

Jau nepirmą kartą Hamiltono Mėgėjų Teatras "Aukuras" apsilanko Toronte. Šis lietuvių mėgėjų kolektyvas veikia jau nuo 1950 m. ir per tą laikotarpį yra suvaidinęs nemažai veikalų. Per 12 metų per "Aukurą", vad. rež. E. Dauguvietytės-Kudabienės, perėjo daug gabių žmonių, kurių dėka susidarė stiprus vienetas. Sunku yra statyti, bet labai lengva griauti, o tas vyksta beveik su kiekvienu didesniu pastatymu. Savo kūrybiniame darbe teatro grupė nenori pasitenkinti vienu pastatymu. Jos noras — suorganizuoti kaip galima daugiau išvykų ir praplėsti savo veikimą.

Tai suprato KLK Moterų dr-jos Prisikėlimo skyrius, ir gruodžio 2 d. pakvietė "Aukurą" į Torontą su Moljero 5 v. komedija "Šykštuolis".

Moljeras (1622-1673) yra prancūzų klasikinės komedijos kūrėjas. Šioje komedijoje Moljeras iškelia žmogaus silpnybes — ydas, pasitaikančias visais laikais ir visose tautose. Ir šiandien ta komedija yra aktuali, nes silpnybės tos pačios žmoguje: šykštumas, pataikavimas nuotaikai ir pan. Iš jų Moljeras juokiasi, nors jo juokas dažnai susilieja su ašarom, dėlto kad parodoma, kaip išsigema teisingumas, kaip perkama ir parduodama meilė, kaip užvaldo pataikavimas, kaip neteisybės griauna nekaltą žmogų.

Ši didelį kūrinį "Aukuras" bandys pateikti žiūrovui. Kaip jiems pavyks, spręskite patys. K.

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

71 BEATY AVE. • TORONTO • TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — 200 štukų — **už $3.09**

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojinės — Nylon seamless — reg. $1.00 pora —speciali nuolaida—2 poros už $1.00

MONTREAL, Que.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

—Lapkričio 25 d., 12 val., tuojau po Sumos, parapijos salėje šaukiamas jaunimo susirinkimas. Bus svarstomi įdomūs klausimai. Visas jaunimas, kuris pradėjo lankyti "High School" ir augštesnes mokyklas prašomas gausiai dalyvauti.

— Šventos Elzbietos dr-ja lapkričio 18 d. turėjo savo šventę. 9 val. dalyvavo visos organizuotai šv. Mišiose, priėmė šv. Komuniją. Po to buvo bendri pusryčiai.

— Sumanių ponių suruoštas bazaras turėjo didelį pasisekimą. Turėjo progos ir senimas ir jaunimas išmėginti labai įdomiai savo laimę. Bazaras davė pelno virš $4.000.

— P. Petrauskų dukrelė Irena susižiedavo su Gyčiu Vazalinsku. P. Petrauskienė yra ilgametė LK Moterų dr-jos narė.

— Po ilgos ir sunkios ligos mirė ir iš šv. Kazimiero b-os palaidota a.a. Juzė Riaukienė. Užuojauta mažamečiams sūnums ir visai giminei. E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

—AV parapija ruošia lietuviškos dainos šventę gruodžio 8 d., 7.30 v.v. parapijos salėje. Programoje: dainų koncertas Toronto Prisikėlimo parapijos choro, vad. muz. kun. B. Jurkšo. II programos dalyje — Montrealio L. Kat. Moterų dr-jos ruošiama puiki vakarienė su turtingu bufetu. Dalyvauti yra kviečiama visa Montrealio ir apylinkės lietuviškoji visuomenė.

— Gruodžio 9 d. AV parapija, švęsdama N. Prasidėjimo Marijos šventę, pagerbs savo Globėją ypatingu iškilmingumu. Sumos metu giedos Toronto Prisikėlimo par. choras.

— Svečiams iš Toronto, kurių bus apie 50, reikės nakvynių. Joms rūpinsis AV par. choras, vad. seniūnui Alf. Gudui, kurio telefonas 766-5497. Labai prašome visus nuoširdžiai prisidėti, kai mūsų choristai kreipsis į jus prašydami pagalbos.

— Lietuviškoji studentija išeivijoje atlieka nepaprastos svarbos misiją: jie leidžia žurnalą "Lituanus", kuris informuoja platųjį pasaulį apie Lietuvą. Jis yra skaitomas didžių politikų ir visuomenininkų. Liet. Studentų S-gos Montrealio skyrius ruošia vinigirį vajų — artimiausiu laiku aplankys jus, prašydamas pagalbos. Būkime duosnūs lietuviškojo jaunimo didžiam darbui.

— Kalėdojimas: Tėv. St. Kulbis: Ville Lasalle — Riverside. Tėv. K. Pečkys: Verdun — pirmad. — Godin: antr. — Brown Blvd., treč. — Manning, ketv. — Manning, penkt. — Moffat.

Latvijos nepriklausomybės šventė buvo paminėta pr. šeštadienį Fatono auditorijoje. Dalyvavo apie 1500 latvių ir daug svečių. Be tradicinių kalbėtojų buvo min. Hees, kuris sveikino premjero Diefenbakerio vardu. Lietuvos vardu sveikino gen. kons. dr. J. Žmuidzinas. Oficialioji dalis gerokai nusitęsė dėl ilgų kalbų iš pačių rengėjų pusės. Svečių kalbos buvo trumos. Išsamia kalbą pasakė Latvijos konsulas iš Montrealio p. Tompson. Meninėj programoj dalyvavo gausus choras, solistai ir kt. menininkai. Aplamai minėjimas buvo sumaniai organizuotas ir pravestas, vadovaujant latvių Bendruomenės pirm. J. Niedrai. Ks.

Tradicinis rudens balius, kurį ruošia Montrealio lituanistinių mokyklų tėvų komitetas, įvyks lapkričio 24 d., 7 v.v. AV salėje. Balius žada būti labai įdomus. Jame dalyvaudami paremsime vieną svarbiausių mūsų darbų: lietuviškojo jaunimo švietimą.

Kaukių balius vaikučiams įvyks lapkričio 25 d., sekmadienį, 3 v. p.p. AV par. salėje. Bus žaidimai, vaišės ir kitokios pramogos mūsų mažiesiems. Geriausios kaukės bus premijuojamos. Tad parengimas žada būti įdomus netik vaikučiams, bet ir suaugusiems. Įėjimas suaugusiems $1, o vaikams— nemokamas. Rengia LK Moterų dr-jos Montrealio skyrius. A. Z.

"Lito" žinios

— Nekilnojamo turto paskoloms sumažinus palūkanas iki 6¾ % susidomėjimas labai padidėjo. Jau yra užsirašiusiu paskoloms gauti ateinančių metų vasarai ir rudeniui.

— Šeštad. mokyklų vedėjai maloniai sutiko talkinti mokinių telkime į "Lita" narius. AV m-loje tuo reikalu laiškai ir istojimo kortelės jau išdalintos. Jaunimui iki 17 m. amž. nei įstojimo mokesčio, nei nario mokesčio mokėti nereikia. Tėvai kviečiami paremti šias "Lito" ir mokytojų pastangas.

"Lito" mėn. sieninis kalendorius su lietuviškais bei bažnytiniais vardais ir šventėmis spausdinamas Toronte ir bus išdalintas nariams nemokamai. Pr. R.

Pasaulinė 1967 m. paroda Montrealyje jau tikras dalykas. Tarpt. komitetas Paryžiuje Kanados pasiūlyma rengti parodą Montrealyje priėmė ir buvo. J. Drapeau pranešė, kad parengiamieji darbai bus pradėti artimiausiu laiku, o parodos vieta bus parinkta dar šiais metais.

Pasaulinės parodos rengiamos kas 5 metai. Šiemet tokia paroda vyksta Amerikoj, Seatle, Wash., o 1957 m. įvyko Belgijoj. Montrealio paroda bus pirmą kartą Kanadoje. Turint galvoje patogią Montrealio geografinę padėtį, galima laukti, kad paroda turės didžiuli pasisekimą. Lietuviškieji veiksniai turėtų šį įvykį atitinkamai išnaudoti. -v-

Montrealis ir Torontas varžosi dėl pirmavimo Kanadoje. Montrealis pirmauja, juoba, kad jam buvo pripažinta teisė ruošti pasaulinę parodą 1967 m., Torontui nebėra vilties pasivyti. Montrealio modernūs pastatai ir Place Ville Marie projektas pralenkė Toronta. Prieš porą savaičių paskelbta, kad Toronte statomas augščiausias Kanadoje pastatas— 55 augštų Toronto-Dominion bankas; finansuoja Montrealio žydu tautybės milijonierius Samuel Bronfman šeima.

• Pirmoje vietoje miško medžiagos eksporto pasaulyje yra Švedija, antroje — Kanada. Pirmoje vietoje miško medžiagos gaminime yra JAV, antroje — Kanada.

DISTRICT STATE BROKERS

Nariai Montrealio Real Estate Board

3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472

Namai, žemė, draudimas, paskolos.

Įėjus į dešimtuosius darbo metus reiškiame nuoširdžia padėka mūsų klijentams ir visiems padėjusiems ir prisidėjusiems išeiti į prekybinį gyvenimą.

Su pagarba

P. ADAMONIS

Taupyk ir skolinkis savo KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Siokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX): trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. RU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738 LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

ARTI JANE GATVĖS. $6.000 įmokėti. Moderniškas bungalovas, 2 metų senumo, su dideliu sodu, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas.

PRIE HUMBER UPĖS. $6.000 įmokėti. Originalus tripleksas, trijų šeimų, su balkonais, dideli kambariai, pajamos $255 mėnesinė, arti susisiekimo, krautuvių ir mokyklų. Savininkas parduoda su dideliu nuostoliu.

INDIAN RD. — BLOOR. $5.000 įmokėti. 11 kambarių, atskiras namas su geru įvažiavimu ir 2 garažais; 4 vonios ir 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, arti keturių gatvėkarių. Skubus pardavimas.

JANE — BLOOR. $4.000 įmokėti. 7 kambariai, vandeniu alyva šildomas, 2 virtuvės, garažas, greitai galima užimti. Savininkas pirko kitą namą. Vienas morgičius balansui.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.